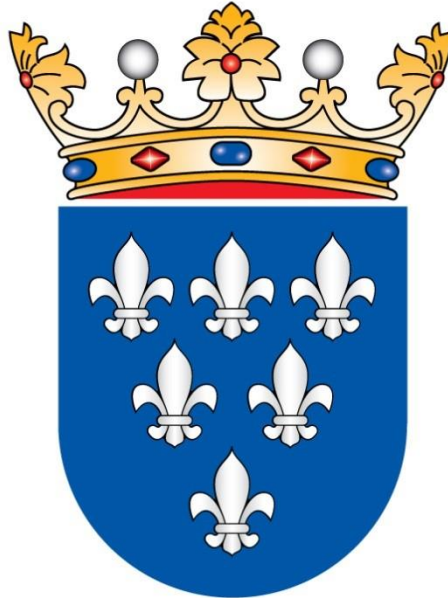

Gemeente Scherpenzeel

Programmabegroting 2022-2025

Citeertitel: "Programmabegroting 2022-2025"

Opdrachtgever: Gemeente Scherpenzeel
Afdeling Bedrijfsvoering

Datum: 28-9-2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inhoudsopgave	3
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning	11
Programma 1: Veiligheid	18
Programma 2: Verkeer en Vervoer	23
Programma 3: Economie	27
Programma 4: Onderwijs.....	31
Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie	35
Programma 6: Sociaal Domein	42
Programma 7: Volksgezondheid en Milieu	54
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	59
Paragraaf 1: Lokale Heffingen	66
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	71
Paragraaf 3: Onderhoud Kapitaalgoederen	78
Paragraaf 4: Financiering.....	84
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	88
Paragraaf 6: Grondbeleid	93
Paragraaf 7: Verbonden Partijen.....	97
Paragraaf 8: Duurzaamheid.....	101
Recapitulatie Programma's	106
Geprognoseerde balans	108
EMU saldo	109
Bijlage 1: Investerings- en financieringsstaat.....	111
Bijlage 2: Specificatie van het Eigen vermogen.....	113
Bijlage 3: Specificatie van de Voorzieningen.....	114
Bijlage 4: Specificatie van de Voorzieningen groot onderhoud gemeente-eigendommen	115
Bijlage 5: Vervangingsinvesteringen 2022-2025	116
Bijlage 6: Subsidieprogramma.....	117
Bijlage 7: Financiële ontwikkelingen waarvoor een separaat raadsvoorstel volgt	121

Voor u ligt de begroting voor 2022, voorzien van een financieel meerjarenperspectief voor de periode tot en met 2025.

Over de financiële positie van Scherpenzeel is de afgelopen periode veel gezegd en geschreven. Dat is terecht. Want net als alle gemeenten in Nederland kampen wij immers met oplopende kosten in het sociaal domein, en met grote onzekerheid ten aanzien van de toekomstige rijksbijdragen.

In het sociaal domein maken we nu belangrijke stappen om naar de toekomst toe meer grip te krijgen op (pieken in) de uitgaven. Daarmee houden we de ruimte om diegenen, die het echt nodig hebben, ook op lange termijn perspectief op ondersteuning te kunnen blijven bieden.

Voor de korte termijn (2022) zijn de rijksinkomsten gegarandeerd, maar hoe dit zich op langere termijn gaat ontwikkelen blijft, zo vrezen wij (zeker gezien de moeizame kabinetsformatie), voorlopig nog onduidelijk. Dat betekent dat onzekerheid vooralsnog een gegeven is – de ‘bekende onbekende’ – bij het opstellen van ons financieel meerjarenperspectief. Rijksbijdragen voor bijv. Jeugdzorg hebben we om die reden, in lijn met de afspraken tussen VNG, IPO en Rijk, slechts voor driekwart ingeboekt.

De voortdurende discussie over onze bestuurlijke toekomst drukt zwaar op Scherpenzeel. Niet alleen in termen van bestuurlijke en managementaandacht, maar ook in incidentele kosten, en niet in de laatste plaats in de werkdruk voor de medewerkers. Inmiddels schatten wij in dat de discussie rond de lopende arhi-procedure inzet van 6 fte vraagt. Dat daarnaast het gewone werk doorloopt – en door kan lopen – vraagt veel van onze loyale medewerkers, die wij zeer waarderen.

In deze begroting hebben we voortgeborduurd op de dit voorjaar door de raad gestelde kaders. Uiteraard hebben we daarbij dezelfde conservatieve financiële principes gehanteerd die tot op heden golden. We houden, op basis van de ervaringen van afgelopen jaren, rekening met blijvend hogere kosten in het sociaal domein. In lijn met eerdere besluitvorming is de basis op orde gebracht. De structurele financiële ruimte voor 14 extra fte's – nog los van de incidentele ruimte om onze projecten en ambities te realiseren – biedt in financiële zin afdoende basis voor een krachtige organisatie. Als gevolg van de toekomstvisiediscussie houden we vooralsnog rekening met extra personele lasten.

Desondanks zijn we er in geslaagd 2,5 ton extra ruimte te vinden voor investeringen in zaken die bijdragen aan het door Scherpenzeelers zo gewaardeerde voorzieningen- en dienstverleningsniveau. En er is, mede dankzij ons actieve grondbeleid, niet alleen perspectief voor woningzoekenden in Scherpenzeel, maar ook ruimte om de komende jaren te blijven investeren in zaken die ons dorp nog mooier en beter maken, zoals het centrumplan, duurzaamheid en energietransitie, en de Breehoek, die vanaf 2023 de huiskamer wordt voor sportief, cultureel, sociaal-maatschappelijk en (hopelijk ook) bestuurlijk Scherpenzeel.

Voorlopig blijft het Rijk onze grootste risicofactor. Niet alleen gezien de onzekerheid over de toekomstige financiering, maar ook vanwege de voortslepende discussie over onze bestuurlijke toekomst. Tot het moment dat daarover duidelijkheid bestaat moet Scherpenzeel haar organisatie, dienstverlening en ook financiële huishouding klaar maken voor zowel een

zelfstandige toekomst als voor de optie dat Scherpenzeel gedwongen wordt tot herindeling met Barneveld (het zogenaamde Tweesporenbeleid).

Gegeven onze primaire verantwoordelijkheid voor de continuïteit en kwaliteit van organisatie en dienstverlening, en de wens van de raad om zoveel mogelijk garanties voor Scherpenzeel te realiseren in het geval van herindeling, moeten wij prioriteiten stellen. Zodra beide raden overeenstemming hebben bereikt over de kaders waarbinnen een eventuele fusie kan worden vormgegeven (het bestuursakkoord) zullen wij concreet aan de slag gaan het uitwerken van deze kaders. De incidentele middelen die daarvoor nodig zijn (buiten de scope van deze begroting, want gedekt door de transitiebijdrage), zullen tevens worden ingezet om de extra werkdruk die dit met zich meebrengt voor onze medewerkers op te vangen.

Ook de komende periode zal nog veel van onze bedrijfsvoering en organisatie worden gevraagd om dit alles mogelijk te maken. Dit alles kunnen wij aan vanuit een sluitend meerjarenperspectief. Dat is niet alleen in lijn met de wederzijdse afspraken om 'schoon door de poort' te kunnen, maar geeft ook financiële slagkracht richting de door de samenleving gewenste zelfstandige toekomst.

Algemeen beeld Programmabegroting 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
Saldo Programmabegroting 2022-2025	-253.366	-49.763	-28.887	-252.762

NB: negatieve bedragen zijn voordelig, positieve bedragen nadelig

Lokale lastendruk

Uit de voorliggende Programmabegroting 2022-2025 blijkt dat de lokale lastendruk afhankelijk van de situatie stijgt met 2,9% tot 3,6%. Deze stijging bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bij de behandeling van de Kadernota 2021-2024 is besloten het indexcijfer 2020 voor de gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten (excl. OZB) vast te stellen op 2,25%.
- Conform de Kadernota 2021-2024 stijgt de OZB in 2022 met 6%
- De afvalstoffenheffing is in 2022 kostendekkend, dit leidt tot een gelijkblijvend tarief.

Meer informatie over de ontwikkelingen van de gemeentelijke heffingen is opgenomen in de Paragraaf lokale heffingen.

Verschillen met Kadernota 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
Saldo Kadernota 2022-2025	3.224 V	138.273 V	141.211 V	429.291 V
<u>Bijstellingen algemene uitkering:</u>				
Meicirculaire 2020	135.653 V	30.481 V	34.517 N	76.046 N
Jeugdhulpmiddelen 2022	754.154 V			
Jeugdhulpstelpost 75% in 2023-2025		626.166 V	587.712 V	541.797 V
Vrijval stelpost extra middelen jeugd 2019		165.000 N	165.000 N	165.000 N
Vrijval stelpost ontwikkelingen Algemene uitkering	250.000 N	250.000 N	250.000 N	250.000 N
<u>Technische correcties:</u>				
Diversen onder de 12.500	2.622 N	3.543 N	3.464 N	3.385 N
Rondrekening riolering en dotatie aan voorziening	55.499 N	63.614 N	45.764 N	21.423 N
Bijstelling kapitaallasten	9.813 N	12.687 V	9.813 N	21.749 N
Mutaties reserves	12.315 V	12.474 V	13.372 V	13.336 V
Mutaties rondrekening loonkosten en grondexploitaties	201.506 N	134.704 N	122.367 N	120.257 N
<u>Bijstellingen bestand beleid:</u>				
Subsidies: restant na invulling stelpost kadernota	5.611 N	931 N	931 N	931 N
Indexaties: restant na inzet stelpost kadernota	22.103 N	22.103 N	22.103 N	22.103 N
Uitgaven Onderwijsachterstandenbudget (OAB)	88.979 N	88.979 N	88.979 N	88.979 N
OAB middelen vanuit Rijk	88.979 V	88.979 V	88.979 V	88.979 V
Bijstellen uitgaven Participatiewet	104.500 N	104.500 N	104.500 N	104.500 N
Bijstellen gebundelde uitkering (BUIG)	118.076 V	78.076 V	78.076 V	78.076 V
Aframen corona-gerelateerde inkomsten BUIG	41.500 N	41.500 N	41.500 N	41.500 N
Bijstellen eigen bijdrage WMO	20.000 V	20.000 V	20.000 V	20.000 V
Bijstellen bijzondere bijstand (budgetneutraal)	V	V	V	V
Bijstellen uitgaven jeugdhulp veiligheid	14.327 N	14.327 N	14.327 N	14.327 N
Bijstellen uitgaven jeugdhulp verblijf	49.323 N	49.323 N	49.323 N	49.323 N
Bijstellen uitgaven jeugdhulp ambulante	52.391 N	52.391 N	52.391 N	52.391 N
Diversen onder de 12.500	1.126 N	1.976 N	3.276 N	1.976 N
<u>Nieuw beleid:</u>				
1 fte Jeugdconsulent incidenteel in 2022	70.000 N			
Inzet stelpost wegwerken achterstanden	70.000 V			
Verhogen stelpost onvoorzien	25.000 N	25.000 N	25.000 N	25.000 N
Uitvoering belastingen ramen overige kosten	78.443 N	78.443 N		
Vluchtelingenwerk	15.000 N	15.000 N	15.000 N	15.000 N
Uitwerken AEF-onderzoek	18.000 N	18.000 N	18.000 N	18.000 N
Procesbegeleiding Belasting (incidenteel)	25.000 N			
Inzet stelpost wegwerken achterstanden	25.000 V			
Inzet budget belastingen tbv loonkosten belastingen	145.628 V	145.628 V	145.628 V	145.628 V
Invullen taakstellende bezuiniging GBS 2022	25.000 N			
Vrijval stelpost oude taakmutaties	19.110 V	19.110 V	19.110 V	19.110 V
Totaal bijstellingen	233.172 V	95.733 N	113.378 N	184.964 N
Aansluitingsverschillen	16.970 V	7.223 V	1.054 V	8.435 V
Saldo Programmabegroting 2022-2025	253.366 V	49.763 V	28.887 V	252.762 V

Toelichting op de bijstellingen t.o.v. Kadernota 2022-2025:

Meicirculaire 2021

De mei/junicirculaire 2021 is verwerkt in de begroting, dit heeft een positief effect op de programmabegroting. Specificatie hiervan is opgenomen in de memo aan de raad.

Verwerking middelen jeugdhulp 2022 en verder

Voor 2022 ontvangen we € 754.154 aan extra middelen jeugdhulp. In de kadernota hebben we rekening gehouden met € 250.000 aan inkomsten vanuit de algemeen uitkering: deze stelpost vullen we in. Voor de jaren 2023-2025 nemen we 75% van de te verwachten jeugdhulpmiddelen op en laten we de eerdere stelpost extra middelen jeugdhulp ad. 165.000 vrijvallen. Dit wordt in deze begroting gespecificeerd.

Salderen riolheffing

We heffen in 2022 meer riolheffing dan dat we uitgeven op het taakveld riolering. Naast de indexering van de heffing, doteren we het overschot aan de egalisatievoorziening riolering.

Rondrekeningen/kapitaallasten/mutaties reserves

Bij de rondrekening van loonkosten en grondexploitaties zijn diverse mutaties gepleegd die leiden tot een technische sluitpost. Ook mutaties in besloten kapitaallasten worden gesaldeerd met reserves.

Diverse indexaties van budgetten

In de uitgangspunten voor de begroting is een stelpost opgenomen van € 20.000. Na herijking van de budgetten blijkt een bijstelling van € 22.103 additioneel nodig te zijn om diverse posten (waaronder resterende indexering jeugdhulp) te indexeren.

OnderwijsAchterstandenBudget (OAB) structureel ramen

We ramen de OAB-gelden structureel in de begroting als inkomst en uitgaaf. We stellen in de p&c-cyclus bij. Tot op heden werd dit bij de Financiële rapportages aangemeld.

Bijramen uitgaven participatiewet en inkomsten BUIG

We ramen de uitgaven van de participatiewet bij op niveau prognose 2021, door stijging van loonkostensubsidie en minder uitstroom. Hier tegenover staan de inkomsten van de BUIG, welke worden geraamd op voorlopig BUIG-budget 2021. In het voorjaar is gebleken dat de gebundelde uitkering niet wordt bijgesteld op een corona-effect, daarom ramen we stelpost corona-gerelateerde BUIG-inkomsten uit de begroting 2021 af.

Hogere inkomsten door eigen bijdrage WMO

We ramen de eigen bijdrage van de WMO bij op prognose 2021. Door de stijging in WMO is ook de eigen bijdrage gestegen, dit lijkt een structureel effect te hebben.

Bijstelling bijzondere bijstand – budgetneutraal

We zien dat het instrument kwijtschelding belastingen minder wordt ingezet, maar dat de reguliere bijzondere bijstand stijgt. Daarom ramen we het budget voor kwijtschelding belastingen af en voegen we dit toe aan het algemene budget voor bijzondere bijstand.

Bijramen uitgaven jeugdhulp

Gezien de ontwikkelingen in jeugdhulp, met name in de stijging van de intensiteit van GGZ door corona, ramen we bij t.o.v. de kadernotabijstelling. We beschouwen de verhoogde intensiteit in de jeugd-GGZ deels als een autonome ontwikkeling waarvoor we bijstellen. Daarnaast ramen we bij op jeugdhulp veiligheid en verblijf, obv de prognoses 2021.

Tijdelijk 1 fte consulent jeugdhulp

Door de uitdagingen op jeugd wordt voorgesteld 1 consulent jeugdhulp in te huren tot eind 2022. Dit dekken we uit de stelpost wegwerken achterstanden (zie kadernota 2021). Dit is een incidentele post.

Verhoging van stelpost onvoorziene uitgaven

Voorstel is de stelpost onvoorzien met 25.000 op te hogen tot een niveau van € 50.700, gezien de verhoogde kans op onvoorziene kosten in 2022.

Uitvoering belastingen (incidenteel)

We verkennen een samenwerking op belastingen met Barneveld. Voor 2021 is bijgesteld op belastingen door de stelpost wegwerken achterstanden en het (verouderde) budget voor belastingsamenwerking Veenendaal in te zetten ten behoeve van vast personeel, procesbegeleiding en overige kosten. Nu verwerken we dit in de begroting. Het budget voor belastingsamenwerking gebruiken we ter dekking van de loonkosten. Daarnaast zullen we procesbegeleiding dekken vanuit de stelpost wegwerken achterstanden. De overige kosten ramen we incidenteel bij voor 2022 en 2023 in de verwachting dat een structurele oplossing dichtbij is.

Vluchtelingenwerk

De nieuwe wet inburgering treedt binnenkort in werking. De verwachting is dat we te weinig middelen ontvangen van het Rijk om dit naar voldoening uit te kunnen voeren. Daarom stellen we voor hier budget voor op te nemen.

Uitwerken AEF-onderzoek

Transformatie in jeugdhulp blijft een aandachtspunt. Om voldoende middelen te hebben om lokale en regionale doorontwikkeling van jeugdhulp mogelijk te maken, nemen we een bedrag op van € 18.000.

Invullen taakstellende bezuiniging programmabegroting 2021-2024

We vullen de taakstellende bezuiniging ad. 25.000 in ten laste van het saldo.

Vrijval stelpost oude taakmutaties

Dit betreft een verouderde stelpost met taakmutaties die in diverse autonome budgetten zijn opgenomen.

De programmabegroting is opgezet uit de volgende onderdelen:

1. Programma's

De programma's hebben een vaste opzet.

- Per programma wordt weergegeven wat de missie is: de overkoepelende doelstelling voor het betreffende programma. Vervolgens zijn de programmaonderdelen genoemd.
- Ieder programmaonderdeel wordt vervolgens uitgewerkt. Na een korte toelichting over de context volgt een tabel met de doelen en daarmee samenhangende activiteiten. Deze tabel bevat de twee vragen: 'Wat willen we bereiken?' en 'Wat gaat we doen?' Bij het programmaonderdeel worden (indien van toepassing) indicatoren gepresenteerd. Voor de indicatoren zie de toelichting hieronder.
- Een termijnkalender biedt vervolgens inzicht in de beleidsproducten per jaar. Deze termijnkalender is vervolgens de basis voor de interne jaarplannen en de termijnagenda van de raad.
- Het programma wordt afgesloten met de vraag 'Wat mag het kosten?'. Hierbij wordt eerst een overzicht gegeven van de nieuwe financiële ontwikkelingen binnen het programma, waarna een volledig overzicht van de lasten, baten en reservemutaties van het programma wordt gepresenteerd. Ook is er een tabel met de eventuele incidentele baten en lasten.

Toelichting op indicatoren

In de programmabegroting is een set verplichte beleidsindicatoren opgenomen. De uitkomsten zijn gepubliceerd op "waarstaatjegemeente.nl". Via deze website is ook achtergrondinformatie over de indicatoren beschikbaar, alsmede de bronnen. Hiernaast is een aantal lokale indicatoren opgenomen. Er wordt, voor zover beschikbaar, een reeks getoond zodat de ontwikkeling kan worden gevolgd. Per indicator wordt een doel gesteld. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt, wat de verwachte ontwikkeling en/of het doel is. Niet alle indicatoren zijn beïnvloedbaar door beleid, maar er wordt toch een doel voor komend jaar weergegeven.

Overzicht van Baten en Lasten

Dit betreft een totaaloverzicht van de baten en lasten van alle programma's over de periode 2022-2025, gesplitst in lasten en baten.

2. Paragrafen

De paragrafen hebben als doel een dwarsdoorsnede te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. Hiermee wordt de informatie, die in de programma's en overige financiële stukken versnipperd is weergegeven, gebundeld. De paragraaf duurzaamheid is dit jaar voor het vierde jaar opgenomen in de begroting. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft daarnaast in artikel 9 de volgende verplichte paragrafen voor:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- grondbeleid;
- verbonden partijen.

3. Bijlagen

De bijlagen bestaan uit diverse overzichten die gebruikt kunnen worden als nadere verdieping in de cijfers. Zo is bijvoorbeeld een overzicht van alle aanwezige reserves en voorzieningen opgenomen.

Programma 0: Bestuur en Ondersteuning

Portefeuillehouder(s):

E. Klein	H.E. van Dijk-van Ommering	G. van Deelen
I. van Ekeren		

Programmacoördinator:

R.J. ter Horst

Samenvatting missie:

Het gemeentebestuur staat dicht bij haar inwoners. Een toegankelijke houding en nabijheid is hierbij ons uitgangspunt: dienstverlenend, krachtig en betrokken. Onze inwoners en bedrijven worden tijdig betrokken bij nieuwe ontwikkelingen, op een moment dat er nog sprake kan zijn van een wezenlijke inbreng. Wij communiceren op een directe en actieve wijze. Het bestuur is zichtbaar aanwezig in de gemeente en de regio. Wij willen een dienstverlenende gemeente zijn. Dit komt tot uitdrukking in het meedenken met onze inwoners, korte lijnen en het bewerkstelligen van snelle(re) doorlooptijden.

0.1 Bestuur

Het bestuur van Scherpenzeel staat dicht bij haar inwoners. We investeren in de dialoog met onze inwoners omdat dit de democratische legitimiteit en de effectiviteit van ons handelen als gemeentebestuur versterkt.

Deze nabijheid geeft ons goed inzicht in de ontwikkelingen in en de wensen van de samenleving; voor ons zijn de opgaven / ambities van Scherpenzeel uitgangspunt. Wij geloven in taakdifferentiatie: per taakveld hebben we beoordeeld waar 'zelf doen' beter is voor Scherpenzeel, en waar we juist samenwerking willen zoeken.

De gemeenteraad van Scherpenzeel had in de meerjarenbegroting 2021-2024 reeds structurele ruimte gecreëerd om de 'basis op orde' te brengen om zo onze dienstverlening naar de samenleving te kunnen blijven garanderen. In 2021 heeft de raad bovendien unaniem uitgesproken hoe Scherpenzeel wil samenwerken met andere gemeenten: vanuit onze eigen kracht werken we, als er sprake is van gedeelde ambities / doelen en als dat ook effectiever is, graag samen op basis van duurzaam partnerschap. Inmiddels zijn daarin reeds een aantal essentiële stappen gezet; de komende jaren willen we dit verder vormgeven. In de regio zijn wij goed aangehaakt op allerlei dossiers (RES, Verstedelijkingsstrategie, etc).

Door op die punten samen te werken met buurgemeenten zorgen we voor een robuuste dienstverlening. Onze organisatie kan zich zo volledig focussen op zaken die het verschil maken voor onze inwoners, bedrijven en instellingen. Dit wordt door onze inwoners herkend en in hoge mate gewaardeerd.

Uit onafhankelijke validatie blijkt dat onze financiële positie goed en onze bestuurskracht op orde is. In het licht van de recente discussie over bestuurskracht en bestuurscultuur blijven wij hier scherp op.

Vanwege de stijging van het aantal inwoners stijgt het aantal raadsleden van 13 naar 15.

Mocht onverhoopt tot herindeling worden besloten, dan kan dat niet zonder garanties (o.a. mbt zeggenschap, voorzieningen en dienstverlening) voor Scherpenzeel.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Democratische nabijheid	- Meerwaarde van lokaal maatwerk nadrukkelijker in kaart brengen
	- Doorontwikkeling participatiebeleid
	- Programma nieuwe raad (na verkiezingen)
2. Duurzaam partnerschap	- Nog nadrukkelijker bijdrage in FoodValley-verband (nieuwe raadsperiode biedt kansen om ook bestuurlijke bijdrage te vergroten)
	- Versterken ambtelijke samenwerking met buurgemeenten
	- Investeren in lokale democratische innovatie
	- Actieve bijdrage aan K80
3. Bestuurskrachtig Scherpenzeel	- Investeren in (persoonlijk en team) ontwikkeling bestuur en bestuursondersteuning
	- Periodieke evaluatie bestuurskrachtontwikkeling
	- Focus op goede bestuurlijke verhoudingen
	- Investeren in organisatie en medewerkers
4. In geval van herindeling	- Garanties over zeggenschap, voorzieningen en dienstverlening

0.2 Burgerzaken

We organiseren in 2022 gemeenteraadsverkiezingen. Afhankelijk van het verloop van de besluitvorming over de toekomst van Scherpenzeel, gaat het om verkiezingen in maart of in november.

Vanwege de stijging van het aantal inwoners breiden we in 2022 het aantal stembureaus uit met een extra stembureau. Zo borgen we de toegankelijkheid voor onze inwoners.

Tijdens de Tweede Kamer verkiezing 2021 zijn vanwege Corona de mogelijkheden aangeboden om vervroegd te stemmen en te stemmen per brief. Of dit structureel een vervolg gaat krijgen is nog niet bekend. We volgen de landelijke ontwikkelingen op dit punt.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Toegankelijkheid stembureaus waarborgen	- uitbreiding aantal stembureaus in Scherpenzeel

0.4 Ondersteuning organisatie

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
	-

In 2021 is de operatie Basis op Orde afgerond en het traject organisatieontwikkeling doorlopen. Tegenover deze positieve ontwikkeling staat dat de combinatie van corona en de lopende arhi-procedure de afgelopen periode flinke impact gehad op onze organisatie heeft.

We hopen op korte termijn deze periode van onzekerheid over de bestuurlijke toekomst achter ons te kunnen laten, zodat we verder kunnen met onze plannen op het gebied van dienstverlening en organisatieontwikkeling – en met onze ambities voor Scherpenzeel, inclusief onze plannen voor De Breehoek als spil in het Scherpenzeelse voorzieningenniveau en dé huiskamer voor bestuurlijk, maatschappelijk, cultureel en sportief Scherpenzeel.

Ruim anderhalf jaar lang heeft Corona veel van onze samenwerking en verbinding gevergd. Het is een forse opgave om weer op 'normale' wijze aan de slag te gaan met elkaar. Daarbij hebben wij aandacht voor flexibel werken, wat kansen biedt voor een goede werk-privébalans van onze medewerkers.

0.61 OZB woningen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Belastingssamenwerking met Barneveld	<ul style="list-style-type: none"> Er is overleg opgestart met Barneveld om te komen tot overdracht van het belastingproces aan Barneveld. In 2021 wordt er een businesscase opgesteld en een stappenplan en via aanbidding in de loop van 2022 is het de bedoeling om de samenwerking te intensiveren en op basis van het stappenplan tot overdracht te komen.
2. Belastingheffing op orde	<ul style="list-style-type: none"> De processtappen voor belastingheffing zodanig inregelen dat juist tijdig en volledig belastingen worden opgelegd en geïnd. Daarvoor gaan we migreren naar een hogere versie van GouwIT, waarmee we makkelijker en logischer kunnen werken en tevens toegroeien naar een zelfde platform als waarmee Barneveld werkt.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds

Aanvullende middelen jeugd 2022-2025

Er zijn aanvullende middelen voor jeugdhulp ter beschikking gesteld door het kabinet via de Algemene Uitkering in 2022, van € 754.154. Voor de jaren 2023-2025 geldt de verwachting dat een (nieuw) kabinet hierover zal besluiten. Er wordt daarom een stelpost van maximaal 75% van het te verwachten bedrag opgenomen. De eerdere stelpost ad. € 300 miljoen landelijke gelden (uit 2019) wordt hierbij vanaf 2023 ingetrokken. In de bijlage is een overzicht te vinden van de verwerking van de stelposten jeugd. Het opnemen van 75% van de te verwachten middelen is voorzichtig te noemen, maar is in lijn met het advies.

Verder blijft in het kader van de Algemene Uitkering de ontwikkeling rondom het WMO abonnementstarief een punt van zorg, evenals de opschalingskorting. Indien de

opschalingskorting zal worden geschrapt dan zal dit een voordeel zijn voor gemeenten. We blijven ons inzetten om gesignaleerde knelpunten in de financiering te benoemen bij het Rijk via de VNG.

De invoering van het nieuwe verdeelstelsel zal naar verwachting ingaan op 1 januari 2023. Momenteel is het niet duidelijk wat het effect voor de gemeente Scherpenzeel zal zijn. We beschouwen het herverdeeleffect als een risico en nemen dit op in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

0.9 Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 zijn gemeenten verplicht Vennootschapsbelasting (VPB) af te dragen voor de gedane ondernemersactiviteiten. Hieronder vallen bijvoorbeeld werkzaamheden rondom de grondexploitatie, afval en reclame uitingen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
	-

0.10 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Actueel beleid op reserves	- Jaarlijks bij de kadernota de uitgangspunten voor reserves beoordelen
2. Algemene reserve komt ten goede aan de samenleving	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijks door middel van risicomangement de minimaal gewenste hoogte van de Algemene Reserve bepalen - Eenmalige waardevolle en duurzame investeringen (die ten goede komen aan de gehele bevolking) voorleggen aan de gemeenteraad, met de mogelijkheid deze te dekken uit de algemene reserve -

De reserve positie van de Gemeente Scherpenzeel is goed. Mede door de winstnemingen op de verschillende grondexploitaties stijgt deze positie in de komende jaren.

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,5	6,6	6,5	8,1	8,4	8,7
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,0	6,0	6,5	7,6	7,4	8,0
Organisatiekosten	Kosten per inwoner	558	589	676	739	750	750
Externe inhuur	% van loonsom + totale kosten inhuur externen	21	22	28	27	10	10
Overhead	% van totale lasten	16	15	19	12	13	13
Bezwaarschriften (excl. WOZ) - Ingetrokken	Aantal	6	5	---	4	5	5
Bezwaarschriften (excl. WOZ) - (Deels) Gegrond	Aantal	1	2	--	4	2	2
Bezwaarschriften (excl. WOZ) - Ongegrond	Aantal	6	3	--	7	3	3
Bezwaarschriften (excl. WOZ) - % gegrond	%	14	40	--	25	40	40

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender

2022	2023	2024	2025
Plan van aanpak energielabel C huisvesting	Herhuisvesting gemeente in Breehoek		
Versterking rol burgerpanel			
Invoering het Nieuwe werken na Corona			

Verbonden partijen

Naam	Doelstelling deelname
Regio FoodValley, Ede	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op diverse deelgebieden
Vitens, Zwolle	Als aandeelhouder invloed uitoefenen op drinkwatervoorziening.
BNG, Den Haag	Participeren in Bank Nederlandse Gemeenten, die gericht is op gemeenten. De aandeelhouders betreffen uitsluitend gemeenten en provincies.
IBMN, Vianen	Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) is een samenwerking op het terrein van inkoop en aanbesteding, gericht op het realiseren van kwalitatieve, procesmatige en financiële inkoopvoordelen.

Wat mag het kosten?

Nieuwe Beleidsvoornemens

Taakveld	Omschrijving	Noodzakelijk/ Gewenst	Krediet	2022	2023	2024	2025
0.4	Aanschaf laptops	Noodzakelijk		27.000	27.000	27.000	27.000
	Totaal			27.000	27.000	27.000	27.000

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0.1 Bestuur	1.034.295	1.218.333	950.463	945.389	933.118	933.118
0.2 Burgerzaken	245.640	323.674	269.086	278.086	280.086	267.086
0.3 overige gebouwen en gronden	50.336	52.483	51.740	51.740	51.740	51.740
0.4 Ondersteuning organisatie	4.299.144	3.711.939	3.275.152	3.383.687	3.369.195	3.341.408
0.5 Treasury	-3.179	-5.826	4.769	4.769	4.769	4.769
0.61 OZB woningen	366.688	186.943	205.312	180.312	101.869	101.869
0.62 OZB niet-woningen			14.563	14.563	14.563	14.563
0.64 Belastingen Overig			29.126	29.126	29.126	29.126
0.7 Algemene uitkering en overige	236.541	254.231	105.073	112.537	121.680	131.371
0.8 Overige baten en lasten	252.579	303.707	414.400	408.375	168.759	184.309
0.9 Vennootschapsbelasting	515.394	382.887	0	182.039	243.544	302.668
Totaal	6.997.438	6.428.371	5.319.684	5.590.623	5.318.449	5.362.027

Baten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0.1 Bestuur	-8.640	-8.640	-8.640	-8.640	-8.640	-8.640
0.2 Burgerzaken	-136.015	-145.755	-159.293	-159.293	-159.293	-159.293
0.3 overige gebouwen en gronden	-33.139	-43.139	-43.139	-43.139	-43.139	-43.139
0.4 Ondersteuning organisatie	-12.700	-13.200	-12.700	-12.700	-12.700	-12.700
0.5 Treasury	-5.196	-12.150	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
0.61 OZB woningen	-1.307.735	-1.412.991	-1.483.681	-1.583.452	-1.687.959	-1.697.459
0.62 OZB niet-woningen	-601.832	-613.380	-676.310	-716.468	-759.036	-759.036
0.64 Belastingen Overig	-41.748	-42.458	-43.413	-43.413	-43.413	-43.413
0.7 Algemene uitkering en overige	-12.255.069	-13.449.372	-13.903.619	-13.641.327	-13.680.827	-13.830.495
0.8 Overige baten en lasten	-27.969	-350.000				
Totaal	-14.430.043	-16.091.085	-16.343.795	-16.221.432	-16.408.007	-16.567.175

Saldo voor bestemming	-7.432.605	-9.662.714	-11.024.111	-10.630.809	-11.089.558	-11.205.148
-----------------------	------------	------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Reservemutaties		2022	2023	2024	2025
Toe	Res. Automatisering	108.500	108.500	108.500	108.500
	Res. Grondexploitatie	16.966	742.601	976.288	1.210.672
	Algemene reserve			100.000	
	Res. Versterking ambt. cap.	0	0	0	0
Ontt	Algemene reserve	-471.000	-250.000	-90.000	-30.000
	Res. Grondexploitatie	-16.966	-189.262	-244.599	-302.668
	Res. huisvesting	-40.446	-40.446	-40.446	-40.446
	Res. Versterking ambt cap.	0	0	0	0
	Res. Foodvalley	-17.845	-12.271	0	0
	Res. Automatisering	-93.562	-51.018	-34.785	-7.000

Lasten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal reservemutaties			-514.353	308.104	774.958	939.058
Saldo na bestemming			-11.538.464	-10.322.705	-10.314.600	-10.266.090

Tabel incidentele baten en lasten

Lasten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
0: Bestuur en Ondersteuning	Laptops	27.000	27.000	27.000	
	Doorbelasting loonkosten excl overhead aan stelpost bestaande projecten	47.318			
	Uitvoering wet WOZ - Belastingen	103.443	78.443		
	Werkplaats – Rioolreiniger, opzetstrooier en divers kleine apparaten	24.000		4.000	4.000
Totaal		170.511	155.168	91.109	73.609

Programma 1: Veiligheid

Portefeuillehouder(s):

E. Klein

Programmacoördinator:

T. Verweij

Samenvatting missie:

De gemeente Scherpenzeel is een fijne gemeente om te wonen, te werken en te recreëren. Een veilige woon- en leefomgeving draagt daaraan bij. De gemeente heeft een verantwoordelijke taak als het gaat om de openbare orde en veiligheid, maar doet dit niet alleen; we werken daarvoor samen met politie, brandweer, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, inwoners, wijkplatforms en ondernemers. Inwoners, ondernemers en toeristen voelen zich veilig en weten zich beschermd door de overheid. Respect voor elkaar is en blijft de norm. We handhaven de regels op het gebied van de openbare orde, veiligheid en evenementen. Iedereen is goed voorbereid op eventuele calamiteiten.

1.1 Crisisbeheersing en Brandweer

Het beleidsplan Veiligheidsregio 2020-2023 en het beleidsplan Brandweer 2020-2023 zijn leidend voor de activiteiten binnen de brandweer en de crisisbeheersing. Daarnaast treedt op 1 juli 2022 de Omgevingswet in werking. Dit raakt op het gebied van fysieke veiligheid soms de openbare orde en veiligheid.

Binnen de brandweer zijn landelijk ontwikkelingen over mogelijk een beperking van de breedte van de inzet van de vrijwilligers. Dit wordt nog nader uitgewerkt op regionaal niveau. Daarnaast zijn er ontwikkelingen over het inzetgebied van de ploegen. Geprobeerd wordt om het voor vrijwilligers zo aantrekkelijk mogelijk te houden om bij de brandweer in Scherpenzeel actief te blijven.

Binnen de crisisbeheersing, welke grotendeels regionaal georganiseerd is, is het de verwachting dat de corona pandemie in 2022 minder invloed zal hebben op de inzet en opschaling binnen de betrokken disciplines. Scherpenzeel levert voldoende ambtelijke capaciteit om zijn aandeel in de regionale crisisbeheersingsstructuur in te vullen.

- 2a. Voldoen aan kwaliteitsnormen, zoals uitruktijden.
- 2b. Voldoende zorg voor vrijwilligers
- 2c. Goede ondersteuning van first responders.
- 2d. Een Brandveilige samenleving

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Crisisbeheersing	- Opleiden en oefenen van de medewerkers en bestuurders in de crisisorganisatie, die op gemeentelijk niveau een taak hebben in de rampenbestrijding

2. Brandweezorg 2a t/m 2d zie hierboven

- Het (in regionaal verband) leveren van piketfunctionarissen
- Piketfunctionarissen goed opgeleid en getraind houden
- Het actueel houden van het gemeentelijk alarmerings- en oproepsysteem OOV-alert
- Het blijven monitoren van de kwaliteit van de regionale brandweezorg
- Actief verdedigen van de belangen van vrijwilligers
- Actief deelnemen aan overleggen over ontwikkelingen VGGM en brandweezorg;
- Ondersteunen van de first responders door cursussen en een goed netwerk van AED's
- Deelnemen aan de Nationale Brandpreventie Week in de maand oktober

1.2 Openbare orde en Veiligheid

Inmiddels is er in Scherpenzeel een nieuw Bibob-beleid vastgesteld en loopt de piketregeling voor spoedzaken op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid met de gemeente Barneveld. De APV is aangepast op de onderwerpen Bibob, carbid schieten, Outlaw Motorcycle Gangs (OMG), vuurwerk en lachgas. Nieuwe ontwikkelingen worden direct meegenomen in de nieuwe APV.

In 2022 zal een nieuw Integraal Veiligheidsbeleid opgesteld worden in samenwerking met de gemeenten Nijkerk en Barneveld en onze overige partners. We gaan met deze partners zoveel mogelijk in gesprek om de door hen gesignaleerde problemen, maar ook inzichten en wensen goed in beeld te krijgen en mee te kunnen nemen. Dit keer doet Scherpenzeel niet mee aan de Veiligheidsmonitor. De harde cijfers halen we op bij de politie en bij waarstaatjegemeente.nl.

In 2021/2022 wordt een nieuw Evenementenbeleid vastgesteld. Dit heeft consequenties voor de APV, die hierop ook aangepast zal worden.

Om de aanpak van overlast effectiever te kunnen maken, is de gemeente met o.a. de politie bezig om convenanten op te stellen om gegevens tussen o.a. gemeenten, politie, boa's en jongerenwerk goed te kunnen delen.

Ook de samenwerking met het Veiligheidshuis, de OddV, Woonstede en buurtbemiddeling is hierin van belang.

Per 1 juli 2021 is er een nieuwe Alcoholwet in werking getreden. Deze wet vervangt de Drank- en Horecawet. Het ontmoedigt meer dan in de vorige wet het alcoholgebruik door minderjarigen. In Scherpenzeel wordt onder kinderen en jongeren (en mogelijk ook ouderen) veel alcohol en mogelijk ook drugs gebruikt. Dit zijn alarmerende signalen vanuit de politie, boa's en jongerenwerk. De gemeente gaat insteken op de preventie van middelengebruik. Iriszorg wordt ingezet om jongeren te bereiken. Daarnaast wordt het (in 2021) in het park verboden om alcoholhoudende drank te nuttigen en zal de handhaving hierop toezien.

Op het gebied van ondermijning gaat Scherpenzeel investeren in de ambtelijke organisatie (voor bewustwording en signalering), maar ook in het doorlichten van de industrieterreinen en het buitengebied.

Het Damoclesbeleid van de gemeente (bij het aantreffen van drugs in woningen kan de woning gesloten worden) zal een update krijgen in 2021/2022; alle gemeenten in de regio worden gevraagd om eenzelfde beleid te maken.

In 2022 moet er nieuw beleid geschreven zijn voor de aanpak van mensenhandel. Dit omvat o.a. arbeidsuitbuiting, seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Nieuw integraal veiligheidsbeleid	Harde cijfers en beleving, wensen, problemen en oplossingen ophalen bij partners en waarstaatjegemeente.nl
2. Preventie van alcoholgebruik (en drugsgebruik)	<ul style="list-style-type: none"> - Controles door boa's op alcoholgebruik onder de 18 jaar in sportkantines - Preventiecampagne tegen middelengebruik onder kinderen en jongeren - Nieuw Damoclesbeleid, in overeenstemming met de rest van de regio

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
3. Nieuw evenementenbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Input van meerdere afdelingen om een zo breed mogelijk gedragen beleid te kunnen neerzetten - De jaarwisseling wordt met alle partners voorbereid - Toepassen extra richtlijnen i.v.m. Corona-maatregelen bij vergunningverlening
4. Nieuw Integraal Veiligheidsbeleid	Harde cijfers en beleving, wensen, problemen en oplossingen ophalen bij partners en waarstaatjegemeente.nl .

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	0	130	194	156	100	100
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,6	2,1	2,5	2,5	2	2
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	1	0,5	1	0,5	0,4	0,4
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,1	2,6	2,0	2,9	2	2
Vernielingen en beschadigingen in openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	2,1	1,5	2,5	3,2	1,5	1,5

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender

2022	2023	2024	2025
Nieuw Integraal Veiligheidsbeleid			
Nieuw Evenementenbeleid			
Nieuw beleid Aanpak mensenhandel			
Nieuw Damoclesbeleid			

Verbonden partijen

Naam	Doelstelling deelname
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM), Arnhem	VGGM organiseert voor veiligheidsregio Gelderland Midden de hulpverlening. Doelstelling van deelname is het inkopen van kwalitatief hoogwaardige hulp- en dienstverlening voor volksgezondheid en brandweertaken.

Wat mag het kosten?

Nieuwe Beleidsvoornemens

Binnen dit programma zijn geen nieuwe beleidsvoornemens

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	553.398	567.658	569.246	569.246	568.531	567.545
1.2 Openbare orde en Veiligheid	164.829	262.390	258.175	258.175	255.900	255.900
Totaal	718.227	830.048	827.421	827.421	824.431	823.445

Baten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-12.840	-13.840	-13.920	-13.920	-13.920	-13.920
Totaal	-12.840	-13.840	-13.920	-13.920	-13.920	-13.920

Saldo voor bestemming	705.387	816.208	813.501	813.501	810.511	809.525
-----------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

<i>Reservemutaties</i>	2022	2023	2024	2025
Geen				
Totaal reservemutaties	0	0	0	0

Saldo na bestemming	813.501	813.501	810.511	809.525
---------------------	---------	---------	---------	---------

Programma 2: Verkeer en Vervoer

Portefeuillehouder(s):

G. van Deelen H.E. van Dijk-van Ommering

Programmacoördinator:

R. Warmelink

Samenvatting missie:

Een goede kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan de (verkeers-)veiligheid en het welzijn van de inwoners. De gemeente Scherpenzeel draagt daarom zorg voor een goede inrichting, beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Hierbij letten wij op de behoeften van onze inwoners en streven wij naar doelmatigheid. De gemeentelijke eigendommen in de openbare ruimte zijn bovendien belangrijke kapitaalgoederen. Door ze op een duurzame en verantwoorde wijze te onderhouden, voorkomen wij kapitaalvernietiging en blijven de kosten in de toekomst relatief beperkt.

2.1 Verkeer, wegen en water

Water

Om de klimaat extremen aan te kunnen hebben wij maatregelen opgenomen in het (gemeentelijk) waterplan 2020-2024. De uitvoering is verder beschreven in programma 7.2.B

Wegen

Om het wegbeheer ook in de komende jaren in goede staat te behouden maken wij een wegenbeheerplan met meer focus op langdurig beheerbare verhardingen.

Verkeer

Met de ontwikkeling van nieuwe locaties zoals het winkelgebied en de nieuwbouw van woongebieden stimuleren we fietsen en lopen. Wij richten onze wegen daarom vriendelijk in voor fietsers en voetgangers. In samenwerking met regionale partners stemmen we relevante projecten af en zorgen we voor goed openbaar vervoer.

Centrumplan

De realisatie van de nieuwe supermarkt op de locatie Dorpsstraat-Vijverlaan als onderdeel van het centrumplan wordt concreet. Voor een goed functionerend centrum is de aanwezigheid van supermarkten van belang als trekker voor de omliggende detailhandel. De centrumvisie wordt verder uitgewerkt. Alle activiteiten, waaronder de vervanging van ondergrondse infrastructuur, voeren wij zo integraal mogelijk uit.

De Nieuwe Koepel

De nieuwbouw van de Nieuwe Koepel zorgt voor ongeveer 450 extra woningen in het zuiden van Scherpenzeel. De impact van deze nieuwe wijk op de verkeerssituatie wordt door ons nader onderzocht in een variantenstudie.

Naast de bovengrondse infrastructuur bevindt zich ook onder de grond een groot netwerk van verbindingen, waaronder gas, water, riolering (schoon/vuil), elektriciteit en telecom. Daarnaast liggen er op enkele plekken ook warmtenetten in de grond. Omdat ook in de ondergrond de ruimte schaars is, is het noodzakelijk dat wij deze warmtenetten een plaats geven in ons beleid.

Ook de komst van 5G netwerken vraagt mogelijk om nieuw beleid. Wij wachten de landelijke ontwikkelingen af.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
<p>1. Behoud en mogelijk versterken van de kwaliteit en veiligheid van de woon- en leefomgeving. Optimale infrastructuur voor alle verkeersdeelnemers</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opstellen lange termijnvisie voor de fysieke leefomgeving in de omgevingsvisie - Bij herinrichting van wegen en nieuwe projectgebieden verbeteren wij de kwaliteit en de veiligheid. Wegen richten we duurzaam veilig in - Opstellen van een beleidsnota over in- en uitritten
<p>2. Duurzaamheidsmaatregelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aanleg laadpalen voor auto's en fietsen - Stimuleren fietsgebruik door een goede inrichting van de openbare ruimte - Investeren in klimaatbestendige wegen, hierbij hebben we aandacht voor hittestress en klimaatadaptatie
<p>3. Participatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wij maken gebruik van lokale kennis en wensen door onze inwoners en bedrijven bij herinrichtingen te betrekken
<p>4. Integraal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bij alle projecten kijken wij of er integrale oplossingen zijn om ruimte vrij te maken voor groen inclusieve en/of klimaatbewuste inpassingen - Waar mogelijk werken we samen met omliggende gemeenten in FoodValley verband

2.5 Openbaar vervoer

Openbaar vervoer is een netwerk dat over gemeente- en provinciegrenzen heen gaat. Werken aan toekomstbestendige openbaar vervoer verbindingen betekent daarom werken aan regionale netwerken. Door onze geografische positie zijn contacten met Utrecht net zo belangrijk als die met Gelderland. Wij doen steeds meer mee aan regionaal overleg. Wij zetten in op behoud en waar mogelijk verbetering van onze OV-verbindingen. In regionaal verband in het kader van de verstedelijkingsagenda vragen we blijvend aandacht voor terugkeer van de spoorlijn Amersfoort-Kesteren.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Duurzaamheidsmaatregelen	- Behoud van het huidige aanbod aan openbaar vervoer, met aandacht voor de overstapmogelijkheden in Veenendaal De Klomp en Amersfoort. Waar mogelijk streven we naar een verbetering in de OV bereikbaarheid
2. Toekomst openbaar vervoer	- Lobby werk voortzetten in de regio om de verbindingen te verbeteren en de huidige verbindingen te behouden

Indicatoren

Binnen dit programma zijn geen (verplichte) indicatoren

Termijnkalender			
2022	2023	2024	2025
Combineren onderhoud asfaltwegen	Combineren onderhoud asfaltwegen	Combineren onderhoud asfaltwegen	Combineren onderhoud asfaltwegen
Integrale projectmatige herinrichting Vlieterweg e.o.		Integrale projectmatige herinrichting Rembrandtlaan e.o. (combi riolering)	

Verbonden partijen

Binnen dit programma zijn geen verbonden partijen

Wat mag het kosten?

Nieuwe Beleidsvoornemens

Binnen dit programma zijn geen nieuwe beleidsvoornemens

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
2.1	Verkeer, wegen en water	1.105.602	1.500.780	795.962	792.039	983.389	915.454
2.5	Openbaar vervoer	13.948	17.516	17.396	17.396	17.396	17.396
Totaal		1.119.550	1.518.296	813.358	809.435	1.000.785	932.850

Baten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
2.1	Verkeer, wegen en water	-10.730	-35.904	-36.711	-36.711	-36.711	-36.711
Totaal		-10.730	-35.904	-36.711	-36.711	-36.711	-36.711

Saldo voor bestemming	1.108.820	1.482.392	776.647	772.724	964.074	896.139
-----------------------	-----------	-----------	---------	---------	---------	---------

<i>Reservemutaties</i>		2022	2023	2024	2025
Toev.	Res. wegen	147.000	147.000	147.000	147.000
Onttr.	Res. wegen				
Totaal reservemutaties		147.000	147.000	147.000	147.000

Saldo na bestemming	923.647	919.724	1.111.074	1.043.139
---------------------	---------	---------	-----------	-----------

Programma 3: Economie

Portefeuillehouder(s):

H.E. van Dijk-van Ommering

G. van Deelen

I. van Ekeren

Programmacoördinator:

R. Warmelink

Samenvatting missie:

Een leefbaar en levendig dorp met actieve ondernemers en inwoners in een mooi landschap. Het dorp is ingebed in de regio en heeft aantrekkingskracht op haar omgeving. De gemeente Scherpenzeel is geen forensendorp of slaapgemeente. Een goed functionerende plaatselijke economie is belangrijk om ons dorp leefbaar te houden. Belangrijke kenmerken zijn een aantrekkelijk en gevarieerd winkelaanbod, actieve bedrijven met bijhorende voldoende lokale werkgelegenheid en de regionale functie van onze weekmarkt. Dat geldt ook voor onze agrarische ondernemers in het buitengebied. Werken en rusten wisselen elkaar daarbij af; op zondag zijn de winkels gesloten.

3.1 Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Investeren in de verbinding met onze ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met de ondernemers voeren wij de MKB-toets in en nemen wij in de toekomst deel aan de verkiezing van de MKB-vriendelijkste gemeente - Continuering gestructureerd overleg met de Ondernemersvereniging / Bedrijvenkring om elkaar te informeren over ontwikkelingen - Accountmanagement en relatiebeheer opzetten bij onze Scherpenzeelse ondernemers op de bedrijventerreinen. Daarbij de ondernemers betrekken in planvorming - In beeld brengen van behoefte aan bedrijfsruimte en overige wensen/ideeën Scherpenzeels bedrijfsleven - In beeld brengen waar we een slag kunnen slaan op het gebied van revitalisering en toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen - Inspanning leveren ter stimulering werkvoorraad/opdrachten Scherpenzeelse bedrijven
2. Voldoende ruimte blijven bieden voor ondernemers om zich te vestigen of verder te ontwikkelen binnen Scherpenzeel	<ul style="list-style-type: none"> - Wij faciliteren de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein ten zuiden van de Stationsweg - De ontwikkeling van de uitbreiding laten wij hand in hand gaan met de voorbereiding op het toekomstbestendig maken van bedrijfsterrein 't Zwarte Land I en II - Monitoren van behoefte aan (nieuwe) bedrijfshuisvestingsconcepten

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
3. Een structureel goed functionerende winkelbestand met een gevarieerd aanbod in Scherpenzeel	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren en structureel overleg winkelierscommissie - Realisatie uitvoeringsdeelprogramma Centrumvisie. Hervestiging van onze supermarkten en de bijbehorende parkeervoorzieningen met daarin participatie ondernemers/winkeliers - Efficiënte standplaatsinrichting op de markt en centrum - Monitoren corona-effecten op centrum ondernemers
4. Duurzaamheidsinitiatieven	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren en promoten van Vallei Boert Bewust - Deelname Living Lab Regio FoodValley Circulair - Voorbereiden revitalisering en toekomstbestendige bedrijventerreinen in samenhang met de RES - Zon op het dak initiatieven in samenwerking met bedrijvenkring
5. Voldoende ruimte blijven bieden voor agrarische ondernemers in de buitengebieden	<ul style="list-style-type: none"> - Regulier overleg voeren met agrarische ondernemers en brancheorganisaties - Faciliteren van het functieveranderingsbeleid (nieuw) - Doorgaan met het faciliteren van breedband internet - Nauwlettend volgen en waar mogelijk faciliteren van innovatieve ontwikkelingen - Inzetten van mogelijkheden geboden vanuit regio FoodValley en de provincie

3.3 Bedrijfsloket en -regelingen

De weekmarkt in Scherpenzeel is een begrip in de regio. Wij hechten er zeer aan deze positie te behouden en waar mogelijk verder te versterken. Wij willen dit doen in samenspraak met de marktcoöpiëden, standplaatshouders en centrumondernemers. De ontwikkeling van markt en standplaatsen hangt nauw samen met de centrumvisie. De weekmarkt op het parkeerterrein van de Breehoek heeft inmiddels haar waarde bewezen en zal in elk geval tot na het verbouwen van de supermarkten op de locatie blijven staan.

Door deze locatiekeuze ontstaat er voor de komende jaren rust en duidelijkheid voor de ambulante handel, toerist en consument. Dit komt ten goede van de volksgezondheid en het Coronaproof winkelen. Bovendien beperken wij tijdens de bouwwerkzaamheden aan de supermarkten veiligheidsrisico's en verkeersproblemen in ons centrum.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Een sterke weekmarkt	<ul style="list-style-type: none"> - De Scherpenzeelse weekmarkt als toeristisch en recreatieve trekpleister positioneren - Verzorgingsgebied vergroten - Samen met stakeholders onderzoeken hoe wij de weekmarkt verder kunnen versterken

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
2. Duurzaamheidsmaatregelen (nieuw)	<ul style="list-style-type: none"> - Samen met ondernemers duurzaam beleid ontwikkelen - Wij stimuleren de verkoop van lokale producten
3. Een structureel goed functionerende weekmarkt & standplaatsen	<ul style="list-style-type: none"> - Structureel overleg met de Marktcommissie - Marktverordening updaten en vaststellen - Standplaatsnotitie actualiseren in samenhang met centrumvisie

3.4 Economische promotie

Scherpenzeel is een dorp met een sterke identiteit op het gebied van toerisme en recreatie. Het heeft een unieke geografische ligging in de Vallei. Daarin onderscheiden wij ons van de ons omringende gemeenten. Wij profileren ons als knooppunt tussen Heuvelrug en Veluwe. Bovendien liggen wij aan halverwege het Valleikanaal precies tussen Rijn en Eem. Omdat recreanten tegenwoordig een groot bereik hebben (e-bike, Mtb, racefiets) zijn vanuit Scherpenzeel alle ons omringende landschappen qua afstand steeds beter bereikbaar. Om de potentie van onze positie beter te benutten zullen wij ons oriënteren op het ontwikkelen en stimuleren van de aanbodzijde. Samen met onze lokale ondernemers, Kulturhus De Breehoek en branche organisaties, waaronder het regionaal Bureau voor Toerisme Vallei en Heuvelrug (RBT) en Veluweop1 ontwikkelen we programma's aan de aanbodzijde om zowel dagrecreatie als verblijfsrecreatie te stimuleren. Uiteraard onder de paraplu van het platform Heerlijk Scherpenzeel. In onze visie ontwikkelt het zich tot een breed platform dat zich richt op heerlijk wonen, werken, verblijven en recreëren in Scherpenzeel.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Aantrekkingskracht van Scherpenzeel vergroten	- Heerlijk Scherpenzeel verder verbreden tot sterk merk van wat ons dorp te bieden heeft op toeristisch, cultureel, sportief gebied
2. Een zelfstandige Stichting VVV Scherpenzeel	- Samen met de Stichting VVV Scherpenzeel en RBT richten op continuering van de VVV voorziening en de recreatieve mogelijkheden van het dorp benutten
3. Duurzaamheidsmaatregelen	- Lokale streekproducten promoten
	- Duurzame vormen van recreatie stimuleren, met accent op de fiets

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Funciemenging: Verhouding tussen banen en woningen	%	136,5	144,2	145	135	135	135
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners (van 15 t/m 64 jaar)	56,4	55	55,6	56	56	56

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender

2022	2023	2024	2025
Aanleggen parkeerplaats nieuwe supermarkt	Renovatie parkeerplaats Marktstraat/ Beukenlaan		

Verbonden partijen

Binnen dit programma zijn geen verbonden partijen

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

Binnen dit programma zijn geen nieuwe beleidsvoornemens

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
3.1	Economische ontwikkeling	123.775	81.389	48.857	73.857	86.357	91.357
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	47.850	66.578	39.919	39.919	39.919	39.919
3.4	Economische promotie	68.461	112.804	84.056	81.556	81.556	81.556
		240.086	260.771	172.832	195.332	207.832	212.832

Baten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	-28.154	-26.633	-27.232	-27.232	-27.232	-27.232
3.4	Economische promotie	-101.055	-102.973	-159.526	-159.526	-159.526	-159.526
		-129.209	-129.606	-186.758	-186.758	-186.758	-186.758

Saldo voor bestemming		110.877	131.165	-13.926	8.574	21.074	26.074
-----------------------	--	---------	---------	---------	-------	--------	--------

<i>Reservemutaties</i>		2022	2023	2024	2025
Geen					
Totaal reservemutaties		0	0	0	0

Saldo na bestemming				-13.926	8.574	21.074	26.074
---------------------	--	--	--	---------	-------	--------	--------

Tabel incidentele baten en lasten

Lasten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
0: Bestuur en Ondersteuning	Laptops	27.000	27.000	27.000	
3: Economie	Grebbeleinie subsidieprogramma 2022	2.500			
Totaal		2.500			

Programma 4: Onderwijs

Portefeuillehouder(s):

H.E. van Dijk-van Ommering

Programmacoördinator:

P. Georgiades

Samenvatting missie:

Het faciliteren van toegankelijk en modern onderwijs en het bieden van educatieve activiteiten die stimuleren tot persoonlijke ontplooiing en ontwikkeling voor alle jongeren van Scherpenzeel.

4.2 Onderwijshuisvesting

Uit de leerlingenprognose 2021 blijkt dat vanaf 2023 extra tijdelijke ruimtebehoefte ontstaat op De Glashorst. Dit kan binnen de bestaande capaciteit in de schoolgebouwen worden opgevangen, doordat er 1 lokaal leegstand is bij De Dorpsbeuk. Vanaf 2025 ontstaat op basis van de meest recente prognose extra permanente ruimtebehoefte bij De Glashorst. Begin 2023 stellen we opnieuw een prognose op, zodat we tijdig voor de begroting 2024 in beeld hebben wat nodig is.

Er is een wetswijziging in voorbereiding die gemeenten verplicht om een Integraal HuisvestingsPlan (IHP) voor het onderwijs te hebben. De invoering staat gepland in 2023. In een IHP wordt de ruimtebehoefte voor scholen voor de langere termijn in beeld gebracht. We treffen hiervoor tijdig voorbereidingen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Basisschoolgebouwen die over voldoende ruimte beschikken om hun leerlingen te kunnen onderwijzen	- Beoordeling van de aanvraag voor tijdelijke uitbreiding met 1 lokaal voor De Glashorst.
	- Ruimtebehoefte voor de korte en lange termijn in beeld brengen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE)

Vanaf 1 januari 2022 dient de peuteropvang voor de verhoging van de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) een pedagogisch beleidsmedewerker in te zetten. Deze pedagogisch beleidsmedewerker richt zich op de ontwikkeling en implementatie van het beleid of de coaching van beroepskrachten in de VVE. Voor de uitvoering ontvangen we middelen in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid. VVE heeft als doel om onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen en waar nodig effectief te bestrijden. In 2021 is een samenwerkingsovereenkomst tussen alle partijen getekend om gezamenlijk dit doel te realiseren en een dekkend en kwalitatief volwaardig VVE aanbod te creëren. Over de behaalde resultaten wordt jaarlijks gerapporteerd, te beginnen in 2022.

Aanpak laaggeletterdheid

Gemeenten ontvangen voor de aanpak van laaggeletterdheid een specifieke uitkering op basis van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), die aan de centrum-gemeente van de arbeidsmarktregio wordt verstrekt. Een (klein) deel van dit budget gaat naar Scherpenzeel. Het percentage laaggeletterdheid ligt hoog in onze gemeente (11% t.o.v. 7% in regio FoodValley). We stellen een plan van aanpak op, dat in ieder geval in 2022 en 2023 uit dit budget bekostigd kan worden. Een van de acties is het inrichten van een taalhuis.

Nationaal Programma onderwijs (NPO)

Het NPO is bedoeld om onderwijsvertragingen in te lopen en leerlingen ondersteuning te geven die het moeilijk hebben door schoolsluitingen vanwege corona. Gemeenten ontvangen een budget voor hun rol in de uitvoering van het NPO tot en met het schooljaar 2022-2023. Het betreft een specifieke uitkering, waarbij we budgetneutraal willen uitgeven.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Kinderen maken een goede start in het basisonderwijs	<ul style="list-style-type: none"> - Implementeren van de pedagogisch beleidsmedewerker op de peuteropvang in Scherpenzeel
2. We willen elk kind een succesvolle schoolloopbaan laten doorlopen.	<ul style="list-style-type: none"> - Prestatieafspraken maken met de voorschool (peuterspeelzalaanbieders) en de vroegschool (groep 1-2 van de basisschool) - De resterende beschikbare vve middelen effectief inzetten
3. We verminderen de laaggeletterdheid	<ul style="list-style-type: none"> - In samenspraak met bibliotheek en andere partijen afspraken maken over het non-formele aanbod - Een integrale aanpak uitvoeren om de doelgroep te bereiken en een passend aanbod te creëren, waaronder een taalhuis
4. Uitvoering geven aan de Leerplichtwet 1969 en de Kwalificatieplicht	<ul style="list-style-type: none"> - De dienstverleningsovereenkomsten rondom de uitvoering monitoren - Jaarlijkse verslaglegging

5. Uitvoering geven aan het Nationaal Programma Onderwijs tot en met schooljaar 2022-2023	<ul style="list-style-type: none"> - Een aanpak opstellen en deze betrekken bij de Lokale Educatieve Agenda - Bevorderen van lokale samenwerking tussen schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, kinderopvangorganisaties, jeugd(gezondheids)zorg en sociaal domein.
---	---

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Relatief verzuim; ongeoorloofd afwezig	Aantal per 1.000 leerlingen	19	18	14	18	18	16
Absoluut verzuim; niet ingeschreven	Aantal per 1.000 leerlingen						
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,9	0,5	1,8	0,5	0,5	0,5

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender

Geen items

2022	2023	2024	2025

Verbonden partijen

Naam	Doelstelling deelname
Eem Vallei Educatief, Barneveld	Voldoen aan de wettelijke verplichting in Scherpenzeel openbaar onderwijs aan te bieden. Met de deelname wordt beoogd om door middel van schaalgrootte efficiency- en kwaliteitsvoordelen te genereren.

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

Taakveld	Omschrijving	Noodzakelijk/ Gewenst	Krediet	2022	2023	2024	2025
4.2	Extra lokaal glashorst (2025)	Noodzakelijk	PM				
	Totaal						

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
4.2	Onderwijshuisvesting	271.099	248.835	260.960	260.797	259.739	258.895
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	543.469	588.538	587.906	588.906	587.906	588.906
		814.568	837.373	848.866	849.703	847.645	847.801

Baten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-78.516	-89.479	-89.479	-89.479	-89.479	-89.479
		-78.516	-89.479	-89.479	-89.479	-89.479	-89.479

Saldo voor bestemming	736.052	747.894	759.387	760.224	758.166	758.322
-----------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

<i>Reservemutaties</i>		2022	2023	2024	2025
Toev.	Res. Nieuwbouw onderwijsgebouwen (Glashorst)	25.000	25.000	25.000	25.000
Onttr.	Res. Nieuwbouw onderwijsgebouwen	-107.108	-104.605	-101.944	-98.565
Totaal	reservemutaties	-82.108	-79.605	-76.944	-73.565

Saldo na bestemming	736.052	747.894	677.279	680.619	681.222	684.757
---------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Tabel incidentele baten en lasten

Binnen dit programma zijn geen incidentele baten en lasten

Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

Portefeuillehouder(s):

H.E. van Dijk-van Ommering

G. van Deelen

I. van Ekeren

Programmacoördinator:

R. Warmelink

Samenvatting missie:

De gemeente Scherpenzeel wil een vitale samenleving zijn waarin inwoners de mogelijkheid wordt geboden actief deel te nemen aan en gebruik te maken van activiteiten en voorzieningen op het terrein van kunst, cultuur, bibliotheekwerk en recreatie & toerisme. Een goed sportbeleid en geschikte sportvoorzieningen bevorderen het welzijn van de burgers. Behoud en versterking van onze monumenten geeft karakter aan Scherpenzeel en draagt bij aan een aantrekkelijke omgeving om in te leven, wonen en recreëren.

5.1 Sportbeleid en activering

Vanuit het sportakkoord zijn diverse projecten gestart voor het bevorderen van sportbeoefening, ook bij specifieke doelgroepen en als middel voor het vergroten van de participatie in de samenleving. Door COVID-19 zijn de meeste projecten tijdelijk gepauzeerd. Als de maatregelen het toestaan hervatten wij de projecten.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Sportverenigingen en initiatieven ondersteunen en verbinden aan maatschappelijke doelen ter bevordering van welzijn en gezondheid.	- Uitvoering sport en preventieakkoord voortzetten in samenwerking met lokale sportaanbieders en maatschappelijke partners. Uitvoering sport en preventieakkoord voortzetten in samenwerking met lokale sportaanbieders en maatschappelijke partners.

5.2 Sportaccommodaties

Sport is om verschillende redenen van groot belang voor jong en oud. Zo bevordert het de gezondheid, integratie van doelgroepen en de (karakter)vorming van onze jeugd. Ook maken sporters spelenderwijs kennis met regels. Zo leren zij omgaan met rechten en plichten, geluk en teleurstelling. Uiteraard is sport ook voor velen een aangename vrijetijdsbesteding.

Met een goed bereikbaar sportcomplex biedt de gemeente goede voorzieningen om de buitensporten voetbal, hockey, tennis en zwemmen te faciliteren. Met het vervangen van de twee voetbal kunstgrasvelden in 2020 zijn de grootste investeringen in de velden voor de komende tien jaar gedaan waardoor voldoende goede velden beschikbaar zijn.

Om onze sportvoorzieningen op niveau te houden is het beheer erop gericht de huidige kwaliteit te behouden. Momenteel vinden onderhandelingen plaats inzake de herziening van de Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) en Meerjaren Vervangingsplan (MVP). Met een separaat Raadsvoorstel dienen de uitkomsten in de begroting verwerkt te worden.

Eén van de acties in het uitvoeringsprogramma voor de Kadernotitie duurzaamheid is het verduurzamen van het sportpark. Hiervoor werken we samen met de sportverenigingen en de Breehoek.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Effectief beheer van de sportvelden.	- Het dagelijks beheer optimaal uitvoeren samen met de aannemer en de verenigingen (zelfwerkzaamheid) waardoor de levensduur van de velden gemaximaliseerd wordt.
2. Een goede kwaliteit van de sportvelden waarborgen voor de lange termijn.	- Actualisatie van de MOP en MVP en hieromtrent goede afspraken maken met de Buitensportverenigingen
3. Duurzaamheidsmaatregelen	- Wij werken samen met De Breehoek en de sportverenigingen aan verduurzaming van het sportpark

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Vanuit de provincie en de regionale samenwerking geven wij vorm aan het cultureel veld en zorgen wij voor het behoud van cultuur tijdens de COVID periode. Hiervoor is een lokaal netwerk noodzakelijk en hebben wij inzichtelijk wat de lokale wensen en doelen zijn middels het cultuurplan. Door landelijke ontwikkelingen en mogelijkheden is een voorstel ingediend om het muziekbeleid te herzien, zodat deze beter aansluit op de lokale behoefte en nieuwe ontwikkelingen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Cultuurplan vaststellen	- Samen met lokaal veld is een cultuurplan samengesteld waarbij lokale cultuurpartners een actieve rol spelen door middel van een cultuurnetwerk.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
2. Herzien van het muziekbeleid	- Muziekeducatie is herzien en implementeren wij tot 2023 verder door, rekening houdend met een overgangstermijn.

5.5 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
Er zijn geen nieuwe landelijke of lokale beleidsontwikkelingen te vermelden op dit taakveld.	-

5.6 Media

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
Er zijn geen nieuwe landelijke of lokale beleidsontwikkelingen te vermelden op dit taakveld.	-

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

In Scherpenzeel wordt de sfeer in sterke mate bepaald door de aanwezige bomenstructuur, Park Huize Scherpenzeel en het omringende landschap. De speelplaatsen bieden volop speelruimte aan de vele kinderen in het dorp. Kwaliteit en veiligheid staan voorop. Voor wat betreft het openbaar groen streven wij naar gevarieerde beplanting en werken wij aan een toename van biodiversiteit. Zo leveren wij onze bijdrage aan behoud van natuurwaarden en verminderen wij de kans op ziekten en plagen. Groen en bomen in combinatie met water vervullen belangrijke ecosysteemdiensten zoals zuurstofproductie, koolstofvastlegging, verkoeling, reiniging lucht en water, water vasthouden en -bergen. Bovendien zorgt het voor fysiek en geestelijk welzijn.

Areaaluitbreidingen:

Vanaf 2022 komt de Maatjeshof in groenbeheer van de gemeente. Na 2022 verwachten wij areaaluitbreidingen via de volgende belangrijkste (woning)bouwprojecten, te weten: Zelder, Zwarte Land 2 en De Nieuwe Koepel.

Bomen:

Onze bomenstructuren zijn de dragers van de groene kwaliteit van Scherpenzeel en leveren essentiële ecosysteemdiensten. Veiligheid en planmatig onderhoud zijn een belangrijk onderdeel van ons bomenbeheer. Diversiteit en toekomstbestendigheid zijn belangrijke beleidsuitgangspunten.

Bomenverordening:

In 2022 gaan wij de Bomenverordening herzien. Hierbij gaan we de hoofdbomenstructuur herzien, een monumentale bomenlijst toevoegen, het buitengebied meenemen en een waardenkaart toevoegen.

Groenstructuurkaart:

Wij gaan in 2022 de belangrijkste gemeentelijke groenstructuur vastleggen op een groenstructuurkaart.

Speelplaatsen:

In Scherpenzeel zijn 29 speelplaatsen en diverse trapveldjes aanwezig. In verband met de veiligheid inspecteren wij alle speeltoestellen jaarlijks. De komende jaren geven wij verdere uitvoering aan het speelplaatsenbeleid uit 2016. Belangrijk onderdeel is het verwijderen van alle zandbakken en zandondergronden in verband met hygiëne. In 2025 zal het Cruiff-Court gerenoveerd worden.

Hondenpoep:

Gezien de vele woningbouwprojecten gaan we naar verwachting in 2022 de Hondenpoepbeleidskaart herzien. Hierbij gaan we de ervaringen opgedaan in recent ontwikkelde woonwijken in meenemen.

Natuurwerkdag / Boomfeestdag:

Met het jaarlijks organiseren van de Natuurwerkdag en / of Boomfeestdag vergroten we de bewustwording en betrokkenheid bij landschap en natuur van onze inwoners.

Plagdierbestrijding:

Dierplagen en overlast van invasieve exotische planten is van alle tijden. Door externe omstandigheden, zoals klimaatverandering, zien we een verschuiving in soorten en omvang. Dit geldt onder andere voor Japanse duizendknoop, ratten en de eikenprocessierups. Beheersing van Japans duizendknoop vindt plaats in eigen beheer. Inzake rattenbestrijding zetten we vooral in op voorlichting van inwoners. Om de gezondheid van onze inwoners te waarborgen werken wij volgens het Eiken-processierupsbestrijdingsplan 2020 en zijn wij aangesloten bij onderzoeken van de WUR.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Een veilig, duurzaam en gezond bomenbestand	<ul style="list-style-type: none"> - Planmatig boombeheer conform de boombeheercyclus en de vervangingscyclus uit het Bomenstructuurplan 2016; - Verdere continuering van het diversifiëren van het bomenbestand welke in 2007 is ingezet; - Jaarlijkse BVC+ inspecties en uitvoering van het jaarlijks snoeiplan en boomplantplan.
2. Bomen en boomgroeiplaatsen beter beschermen	<ul style="list-style-type: none"> - Herziening Bomenverordening met daarin een herziening van de boomstructuren. Toevoeging van een monumentale bomenlijst en een waardenkaart.
2. De belangrijkste groenstructuren beleidsmatig vastleggen	<ul style="list-style-type: none"> - Te behouden en te versterken groenstructuren vastleggen op een groenstructuurkaart.
4. Veilige en uitdagende speelomgeving voor de jeugd	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijkse veiligheid- en periodieke onderhoudsinspecties; - Jaarlijks de meest afgeschreven toestellen vervangen; - Jaarlijks circa twee speellocaties renoveren.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
5. Herziening Hondenpoepbeleidskaart	- Nieuw ontwikkelde woonwijken opnemen in de Hondenpoepbeleidskaart en verdere optimalisatie van de huidige kaart.
6. Beheersing Eikenprocessierups	- Uitvoering van het Eikenprocessierupsbestrijdingsplan 2020 waarin preventieve en curatieve bestrijding gecombineerd zijn; - Stimuleren natuurlijke vijanden door ander maaibeheer, aanleg van struwelen en het ophangen van nestkasten; - Meer horizontale en verticale gelaagdheid;
7. Verhoging van de Biodiversiteit	- Verdere diversificatie van het bomenbestand met minder eiken. - Inrichting en beheer van het groen natuurvolgend maken; - Toepassing van nectar houdende soorten, inzetten op bloeiende en vruchtdragende soorten; - Werken aan meer structuurvariatie waarbij inheemse soorten de voorkeur krijgen; - Toepassen van meer groentypen en gradiënten benutten; - Inrichting en beheer richten op insecten, vogels, kleine zoogdieren en mensen; - Toepassen van eetbaar groen
8. Duurzaamheidsmaatregelen	- Biodiversiteit bevorderen bij inrichting en beheer - Het toepassen van vogel-, vlinder- en bijvriendelijke boom- en heestersoorten

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Deelnemers JOS 4-12	Aantal	910	926		925	975	975
Deelnemers JOS 12-18	Aantal	280	262		265	265	265
Aantal jeugdleden bibliotheek	Aantal	1.590	1.347		1.550	1.550	1.550
Aantal jeugdsportleden <18	Aantal	1.020			1.040	1.060	1.060
Niet sporters	%				49	49	49

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender

2022	2023	2024	2025
Herziening Bomenverordening			
Herziening Hondenpoepbeleidskaart			
Vergroten Biodiversiteit	Vergroten Biodiversiteit	Vergroten Biodiversiteit	Vergroten Biodiversiteit
Groenstructuurkaart maken			

Verbonden partijen

Naam	Doelstelling deelname
Kulturhus de Breehoek	Toezicht op een deugdelijke exploitatie en realisatie van de 'Kulturhus Gedachte' waarbij voorzieningen op het gebied van zorg, cultuur, educatie, sport en welzijn in een gebouw zijn samengebracht.

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

Taakveld	Omschrijving	Noodzakelijk/ Gewenst	Krediet	2022	2023	2024	2025
5.1	Uitvoering Sportakkoord	Gewenst		20.000			
5.1	Specifieke uitvoering Sportakkoord	Gewenst		-20.000			
	Totaal			0			

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
5.1	Sportbeleid en activering	59.304	60.625	54.179	34.179	34.179	34.179
5.2	Sportaccommodaties	594.686	455.402	441.141	394.294	394.294	394.294
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	58.071	71.242	69.244	70.244	70.244	70.244
5.5	Cultureel erfgoed	29.114	30.549	47.922	45.296	48.596	48.596
5.6	Media	427.611	486.788	431.188	298.008	298.008	298.008
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	976.302	852.341	775.013	774.554	834.554	834.555
		2.145.088	1.956.947	1.818.687	1.616.575	1.679.875	1.679.876

Baten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
5.1	Sportbeleid en activering		-20.000	-20.000			
5.2	Sportaccommodaties	-164.794	-83.300	-107.840	-53.938	-153.938	-53.938
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-2.100	-2.100	-2.147	-2.147	-2.147	-2.147
5.5	Cultureel erfgoed	-7.609	-7.609	-7.609	-7.609	-7.609	-7.609
		-174.503	-113.009	-137.596	-63.694	-163.694	-63.694

Saldo voor bestemming	1.970.585	1.843.938	1.681.091	1.552.881	1.516.181	1.616.182
-----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

<i>Reservemutaties</i>		2022	2023	2024	2025
Toev. Onttr	Res. Monumenten	5.000	5.000	5.000	5.000
.	Res. lening Breehoek	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
	Alg. reserve				
	Res. Zwembad	-19.409	-19.409	-19.409	-19.409
	Res. Monumenten	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Reserve herinr. De Bree	-71.653	-71.653	-71.653	-71.653
Totaal	reservemutaties	-166.062	-166.062	-166.062	-166.062

Saldo na bestemming	736.052	747.894	1.515.029	1.386.819	1.350.119	1.450.120
---------------------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tabel incidentele baten en lasten

Lasten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
5: Sport, Cultuur en Recreatie	Uitvoering Sportakkoord	20.000			
	Bibliotheek	3.180			
	Open monumentendag	-3.300		3.300	3.300
	Muziekonderwijs financieel effect subsidieprogramma 2022	-1.000			
	Voorziening Toren N-H Kerk				4.270
Totaal		18.880		3.300	7.570
Baten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
5: Sport, Cultuur en Recreatie	Specifieke uitkering sportakkoord	-20.000			

Programma 6: Sociaal Domein

Portefeuillehouder(s):

H.E. van Dijk-van Ommering

Programmacoördinator:

P. Georgiades

Samenvatting missie:

Het voor de inwoners van Scherpenzeel bieden van hulp en ondersteuning voor de verbetering van deelname aan de samenleving. We versterken de zelfredzaamheid van inwoners en bieden een vangnet waar nodig. Het volgende beginsel is hierbij uitgangspunt: eerst Zelf of Samen, pas daarna inzet van een Professional (Ze-Sa-Pro)

In onze gemeente vielen de financiële effecten van de decentralisaties in het sociale domein in de eerste jaren na 2015 mee. Vanaf 2019 drukken de kosten van het sociale domein steeds zwaarder op de budgetten. Dat gold met name in 2020, waarbij moeilijk in te schatten is in hoeverre de stijging samenhangt met de corona crisis en incidenteel is. In de kadernota 2022-2025 is een taakstellende bezuiniging opgenomen van € 100.000 voor jeugd en € 300.000 voor Wmo. Uitgangspunt is dat deze behaald wordt zonder bijstelling van het bestaande beleid.

In samenspraak met de Adviesraad sociaal domein en de gemeenteraad, zijn bovenop de bestaande transformaties en nieuwe regionale inkoopstrategie jeugd, de volgende maatregelen ingesteld om de taakstelling te behalen:

- Verdere intensivering van actieve regie (procesregie op de ingezette steun)
- Ambulante hulp vanuit het sociale team inzetten waar ze voor bedoeld is
- Netwerk pleegzorg inrichten ter voorkoming van duurder verblijf
- Scherp inzetten op de grenzen met aangrenzende wetgeving
- Extra inzetten op kwaliteit en tegengaan van oneigenlijk gebruik
- Systematisch casusanalyses uitvoeren als beheersinstrument.

In de notitie beheersmaatregelen Wmo en Jeugdhulp (najaar 2021) zijn bovenstaande ingezette maatregelen concreet uitgewerkt. Uit deze notitie volgt een besparing van € 286.600 op Jeugd en een besparing van € 247.600 op Wmo. Hiermee wordt de taakstellende bezuiniging van in totaal € 400.000 in het sociaal domein gehaald. Gezien de uitwerking van deze beheersmaatregelen een uitgebreider karakter kent, verwijzen we naar deze notitie. Dit zal in de begroting verder niet terugkomen.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Onder de noemer 'Niemand buiten de boot' blijven we actief zoeken naar manieren om alle inwoners te bereiken die ondersteuning nodig hebben.

In 2021 hebben we het manifest 'Waardig ouder worden' opgenomen in het sport- en preventieakkoord. Samen met onze maatschappelijke partners kijken we hoe wij hier verder invulling aan kunnen geven.

We continueren het mantelzorgcompliment en de huishoudelijke hulp voor mantelzorgers. Door meer bekendheid groeit het gebruik van mantelzorgcompliment. Wij verhogen daarom het budget.

De afgelopen jaren is de bekendheid van cliëntondersteuning verder gegroeid. Om het gestelde doel te behalen, zetten we extra in op informatie aan inwoners over de inzet van een cliëntondersteuner.

De Adviesraad sociaal domein blijft een belangrijke gesprekspartner om de doelen in dit programma te bereiken en de aanpak te toetsen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Integrale aanpak binnen het Sociaal Domein	- De Adviesraad sociaal domein blijven faciliteren in het advieswerk. De samenwerking met maatschappelijk partners verstevigen en bewustwording creëren van hun signaleringsfunctie
2. Voortzetten praktische hulp en ondersteuning voor mantelzorgers	Mantelzorgers stimuleren om gebruik te maken van het aanbod. De dienstenbon verder onder de aandacht brengen.
3. Aandacht voor jonge mantelzorgers vergroten	Aandacht geven aan jonge mantelzorgers door mee te doen aan 'Dag van de jonge mantelzorger'
4. Uitvoering waardig ouder worden verder uitwerken in preventie akkoord	Inventariseren en verder ontwikkelen van ouderenvoorzieningen en -activiteiten samen met maatschappelijk partners

6.2 Wijkteams

In het sociale team werken we verder aan de professionalisering van de integrale ondersteuning van inwoners. We sturen op het laag houden van de wachttijden. We werken aan het verder professionaliseren van de bureaudienst (toegangspunt sociaal team), zodat inwoners de juiste weg wordt gewezen naar een passende voorziening.

Het sociale team is een belangrijk instrument om de kosten te beheersen en de taakstellingen in de begroting voor Jeugdhulp en Wmo te behalen. We sturen op actieve regie op de ingezette ondersteuning, ook bij verwijzingen door de huisartsen, om te zorgen dat de juiste ondersteuning op de juiste plek belandt. De nadruk ligt op normaliseren en snelle uitstroom (waar mogelijk). Daarnaast zetten we actief in op het bewaken van de grenzen met aanpalende wetgeving, met name het Passend onderwijs en de Wet langdurige zorg.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. De inwoner vindt zijn weg in het sociaal domein	- De regiefunctie binnen het sociaal team versterken Professionaliseren van de bureaudienst

6.3 Inkomensregelingen

Minimabeleid

We gaan het minimapakket voor kinderen verder onder de aandacht brengen bij scholen, lokale sportverenigingen en culturele instellingen. Daarin koppelen we het minimabeleid voor sport en cultuur voor kinderen aan het sport- en preventieakkoord. Onze inkomensregelingen willen we zoveel mogelijk aan laten sluiten bij hetgeen inwoners nodig hebben. Daarom evalueren we in 2022 het beleid en het effect daarvan op het inkomen van de doelgroep(en).

Bijzondere bijstand

Er is budget vanuit bijzondere bijstand begroot voor de kwijtschelding van gemeentelijke belasting. Dit wordt echter weinig gebruikt, daarom verschuiven we een deel van het budget van de kwijtschelding weer terug naar de bijzondere bijstand, zodat we meer ruimte hebben om gezinnen te ondersteunen die langdurig op bijstandsniveau leven.

Participatiewet

We ramen het budget voor participatiewet structureel bij op basis van de prognose van 2021. Daarnaast ramen we de inkomsten uit de BUIG bij op het voorlopig budget BUIG 2021. We zagen in de afgelopen jaren een stijging van het aantal mensen dat een beroep doet op de bijstand. Deze stijging wordt veroorzaakt door de realisatie van nieuwbouw en is structureel.

Ook andere zaken zijn van invloed op het hogere bijstandsbestand. Zo stromen er meer mensen in de Loonkostensubsidie, onder andere door de uitstroom uit de Wajong. Daarnaast is de taakstelling voor statushouders door het Rijk verdubbeld van 8 in 2020 naar 16 in 2021 (dit getal is inclusief gezinnen). Ook corona blijft van invloed op het aantal mensen in de bijstand, hoewel dit effect minder lijkt dan verwacht. Door de landelijk lagere werkloosheidscijfers dan initieel verwacht vanwege de coronacrisis, stelde het rijk de BUIG medio 2021 alsnog bij naar het niveau van 2019.

Door deze ontwikkelingen is de kans groot dat wij aan het begin van 2022 een aanvraag gaan doen voor een vangnetuitkering van het rijk. De te ontvangen gelden worden toegekend in 2023.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Inkomensregelingen laten aansluiten op de behoefte van onze inwoners	- Evalueren van de huidige gemeentelijke inkomensregelingen (bijzondere bijstand en het minimabeleid) en waar noodzakelijk het beleid bijstellen
2. Minimaregelingen meer bekend onder de doelgroep	Door middel van communicatie en samenwerking met ketenpartners het minimabeleid beter bekend maken onder onze minima
3. Specifiek aandacht geven aan kinderen uit lage inkomensgroepen	Uiterlijk 2022 maken we een folder voor specifiek kinderen in armoede, die we verspreiden onder ketenpartners.
4. Inkomensregelingen voor onze inwoners	

6.4 Begeleide participatie

We blijven inzetten op het voldoen aan de taakstelling voor het aantal beschutte werkplekken zoals door het Rijk zijn bepaald.

Een verdere ontwikkeling betreft het voorstel van het VNG-bestuur om een cao af te spreken voor mensen met een arbeidsbeperking. Naar verwachting wordt de nieuwe cao in 2022 ingevoerd. We treffen voorbereidingen voor de uitvoering.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Een veilige werkomgeving voor de kwetsbare groep inwoners	- Voldoen aan de taakstelling voor het aantal beschutte werkplekken door lokaal duurzame werkplekken te creëren voor personen met een indicatie nieuw beschut. Ontwikkelingen met betrekking tot een nieuwe cao volgen en daar waar nodig in gemeentelijke processen inbedden.

6.5 Arbeidsparticipatie

De nieuwe wet inburgering doet zijn intrede per 1 januari 2022. Gemeenten krijgen meer verantwoordelijkheid voor de inburgering en maatschappelijke participatie van de statushouders. Regionaal en lokaal wordt op dit gebied samengewerkt om de nieuwe wet in te richten om in 2022 te kunnen starten met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Verder werken in 2022 aan het plaatsen van 100 Psychisch kwetsbare personen met een GGZ-achtergrond in werk in de regio. Dit komt voort uit een financiële impuls gegeven door het ministerie van SZW aan de arbeidsmarktregio's om een samenwerking vorm te geven tussen de GGZ-organisaties, gemeenten, UWV en het WSP.

Er is een wetsvoorstel Breed Offensief in voorbereiding per 1 januari 2022. Het doel van dit wetsvoorstel is om te bevorderen dat meer mensen met een arbeidsbeperking uit de Participatiewet aan het werk gaan en blijven. In dit kader zullen we beleid ontwikkelen op het inzetten van instrumenten die de uitstroom bevorderen (zoals financiële middelen voor een werkgever om een inwoner die valt onder de Participatiewet langdurig in dienst te nemen).

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Activering van alle inwoners onder de Participatiewet en meedoen naar vermogen	Productenboek verder optimaliseren en actualiseren en producten organiseren in raamovereenkomsten. Samenwerken met de regio voor de plaatsing van 100 psychisch kwetsbare personen met een GGZ-achtergrond. Implementatie van de ontwikkelingen van het Breed offensief volgen en kijken naar mogelijkheden om uitstroom te bevorderen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
2. Statushouders integreren in onze samenleving	Invoering nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2022 en verder vormgeven van samenwerking met lokale en regionale partners.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

De wettelijke verantwoordingsverplichting voor het uitvoeren van de cliëntervaringsonderzoeken is in 2021 gewijzigd. De gemeente mag zelf de onderzoeksvorm bepalen voor de uitvoering waardoor meer gericht op de inhoud gestuurd kan worden. We ontwikkelen een bij onze gemeenten passende werkwijze.

Vanaf 2023 wordt een deel van de middelen voor beschermd wonen en de maatschappelijke opvang voor het eerst objectief verdeeld. In 2021 wordt besloten in welk tempo de historische financiële middelen worden gedecentraliseerd naar alle gemeenten. We zetten de pilot lokale toegang beschermd wonen voort in 2022.

Onze gemeente wordt vanaf 2023 financieel verantwoordelijke voor de maatschappelijke opvang van onze inwoners. Het jaar 2022 staat in het teken van het uitwerken hiervan.

Pgb 2.0

Het rijk heeft besloten om de uitvoering van het trekkingsrecht voor pgb's te vervangen. Hiervoor is een nieuw systeem in ontwikkeling: PGB2.0. De invoering van pgb 2.0 moet zorgen voor een betere ondersteuning van de inwoner die gebruik maakt van een pgb en zijn/haar zorgverlener en een rechtmatigere, minder fraudegevoelige en goedkopere uitvoering van het pgb-trekkingsrecht. Gemeenten moeten dit uiterlijk 1 januari 2023 invoeren. De invoering wordt begeleid door de VNG, dat de invoeringskosten voor een gemeente van onze omvang raamt op 10.000. Dit wordt gelijkelijk verdeeld over jeugd en Wmo. Omdat de gemeente Barneveld het cliëntsysteem voor het sociale team voor ons host, werken we hierbij samen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Onderzoeken of een wijziging mogelijk is op het hulpmiddelen aanbod.	- In gesprek met de raad over beheersmaatregelen
2. Collectief vervoer begrenzen in samenwerking met de regio. Door het stopzetten van de provinciale steun voor het doelgroepen (collectief) vervoer Wmo zijn de gemeentelijke bijdragen verhoogd. Om de kosten terug te dringen worden maatregelen overwogen.	In regionaal verband maatregelen onderzoeken en uitwerken.
3. Cliëntervaringsonderzoek	Onderzoeken en uitvoeren van een cliënt ervaringsonderzoek waar de gemeente de meest waardevolle informatie uit kan halen tegen het meest voordelige tarief.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
4. Beschermd wonen lokaal organiseren	<p>Samenwerken met de regio en verder implementeren van de decentralisatie vanuit centrumgemeente Ede.</p> <p>De pilot beschermd wonen verlengen als voorbereiding op de doordecentralisatie.</p> <p>Afspraken maken met de regiogemeentes over de verdeling van de historische middelen en het vaststellen van een vereveningsregeling.</p>
5. Doordecentralisatie Maatschappelijke opvang	<p>Samenwerken met de regio om de decentralisatie van de maatschappelijke opvang verder vorm te geven.</p> <p>Afspraken maken over de regionale inkoop.</p> <p>Afspraken maken over de toegang van de maatschappelijke opvang voor onze inwoners.</p>
6. Betere en bekendere cliëntondersteuning	<p>Bespreken verbeterplannen met onze cliëntondersteuners van SWO en MEE naar aanleiding van advies Adviesraad sociaal domein.</p> <p>Meer naamsbekendheid creëren zowel intern als extern.</p>

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Als onderdeel van de Brede Schuldenaanpak is op 1 januari 2021 de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) gewijzigd. Gemeente Barneveld voert voor ons de schuldhulpverlening uit, samen met hen kijken we in 2022 of we erin slagen de toegang tot de gemeentelijke schuldhulpverlening verder te verbeteren.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Actieve regie op de Wmo	<p>- Begeleiding: na 6 weken een plan met inzet en termijnen vragen en strakker toetsen met de inwoner</p>
2. Huishoudelijke hulp herinrichten	<p>Hulp bij het huishouden herinrichten naar de moderne mogelijkheden vanuit de eigen kracht en het voorliggend veld.</p>
3. Voortzetten wettelijke taak Begeleiding Wmo	<p>Eind 2022 lopen de overeenkomsten begeleiding af en kan deze voor 2 jaar verlengd worden of wij kunnen de overeenkomst herzien. De eerder voorgestelde aanpak voor het toevoegen van een addendum aan het begeleidingscontract is juridisch niet mogelijk</p>
4. Voortzetten wettelijke taak hulpmiddelen	<p>Overeenkomst hulpmiddelen loopt 31-12-2021 af, deze kan met 2 jaar verlengd worden.</p>

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
5. Voortzetten Hulp bij het huishouden	Overeenkomst hulp bij het huishouden loopt 31-12-2021 af, deze kan met 2 jaar verlengd worden.
6. Regionale overeenkomst trapliften verlengen	Overeenkomst loopt af op 31-07-2022. Deze kan 4 keer met 1 jaar verlengd worden.
7. Vroegtijdig (problematische) schulden signaleren en ondersteuning aanbieden	Verder uitwerken van vroeg signalering schulden door aansluiting landelijk convenant en convenant met Woonstede. Verbeteren samenwerking schuldhulp met Barneveld.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Vanaf medio 2019 signaleerden we een toename van de uitgaven voor jeugdhulp. Analyse leerde dat het enerzijds gaat om enkele dure trajecten in met name zeer specialistische zorg en anderzijds door een langere duur van met name ambulante jeugdhulptrajecten. Omdat de stijging grotendeels structureel is, hebben we het niveau van uitgaven 2020 als grotendeels structureel in de kadernota en dus in de begroting opgenomen. Daarnaast stellen we in de begroting bij op basis van ontwikkelingen van 2021. We beschouwen een gedeelte als incidenteel, omdat het daarbij gaat om een tijdelijk effect van de corona crisis (met name de vraag naar ggz) en de gebruikelijke schommelingen, waarvoor we een reserve sociaal domein hebben.

De ministerraad heeft ingestemd met het wetsvoorstel 'Verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen'. In het voorstel worden gemeenten o.a. verplicht om een regiovisie op te stellen en te beschrijven hoe ze omgaan met wachtlijsten en ingewikkelde casuïstiek. Daarnaast moeten samenwerkende gemeenten een gemeenschappelijke regeling treffen, die verantwoordelijk wordt voor de inkoop van specialistische zorg op regionaal niveau. We realiseren dit in FoodValley verband.

In de loop van 2021 starten we met de implementatie van de nieuwe inkoopstrategie in de jeugdhulpregio FoodValley met de percelen verblijf, crisis en ambulante hulp. Deze inkoopstrategie moet vanaf 2022 een bijdrage leveren aan kostenbeheersing in de jeugdhulp. De landelijke transformatiegelden lopen per 1 januari 2022 af. Een aantal regionale transformatiethema's wordt per 2022 voortgezet via de nieuwe inkoopstrategie. We nemen een bedrag op voor de uitwerking van maatregelen in het kader van het AEF-onderzoek.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Monitoren en beheersen van uitgaven	- Onderzoeken van lokale ontwikkelingen en trends en beheersmaatregelen voorstellen en uitvoeren Implementatie van de nieuwe inkoopstrategie jeugdhulp i.s.m. de jeugdhulpregio FV
2. Verbeteren van de beschikbaarheid	Implementatie van het wetsvoorstel "Verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen" i.s.m. de jeugdhulpregio FV

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is naar de Tweede Kamer gestuurd. In de gemeente Ede loopt een pilot (Jeugdlink), die nauw aansluit bij dit Toekomstscenario. Eind 2021 wordt door de jeugdhulpregio FoodValley bepaald of die pilot ook als vaste werkwijze in de gemeenten Barneveld, Nijkerk en Scherpenzeel wordt uitgerold.

De voortgangsrapportage 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd' van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd van november 2019 heeft in Gelderland geleid tot de 'Gelderse Verbeteragenda jeugdbescherming' van de zeven jeugdhulpregio's in Gelderland, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde Instellingen (GI). Besluitvorming over dat plan vindt plaats in de loop van 2021 en wordt vanaf 2022 uitgevoerd. Hoofdlijnen van de Gelderse verbeteragenda zijn o.a., kennisdelen, samenwerken, één aanmeldroute en één contract met de GI's met hetzelfde tarief en basisafspraken.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Zo veel mogelijk kinderen in een veilige situatie laten opgroeien	- Samen met de jeugdhulpregio FoodValley de implementatie van het Toekomstscenario kind – en gezinsbescherming voorbereiden, incl. mogelijke uitrol van de pilot Jeugdlink in de Gelderse gemeenten

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Banen	Aantal per 1.000 inwoners tussen 15-74 jaar	716,9	693,8	694,5	677	-	700
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	-	-	1	-	-	-
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	2	2	2	2	2	2
Netto Participatiegraad	% mensen dat een baan heeft tussen 15 en 67 jaar	70,6	71,1	72,4	-	71	71
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1	1	1	1	0,5	0,5
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	13,6	12,1	10,6	18,3	12,5	13
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	7,0	8,6	9,8	9,1	9	8,5

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,2	0,5	0,7	6,1	6	6
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren tot 18 jaar	0	0	0	-	-	-
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	51	53	56	53	49	54

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender			
2022	2023	2024	2025
Evaluatie dienstenbon mantelzorgers	Doordecentralisatie Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang		
Eerste evaluatie uitvoering Wet Inburgering	Gemeenschappelijke regeling voor de jeugdhulpregio FoodValley		
Regiovisie Jeugdhulp			

Verbonden partijen

Binnen dit programma zijn geen verbonden partijen

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

Taakveld	Omschrijving	Noodzakelijk/ Gewenst	Krediet	2022	2023	2024	2025
6.1	Structurele inzet Buurtgezinnen	Noodzakelijk		15.000	15.000	15.000	15.000
6.2	Structurele inzet SOJ	Noodzakelijk		47.500	47.500	47.500	47.500
6.6	Structurele uitbreiding WMO consultant (1 Fte)	Noodzakelijk		70.000	70.000	70.000	70.000
	Totaal			132.500	132.500	132.500	132.500

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	432.557	442.353	419.928	419.928	419.928	419.928
6.2	Wijkteams	814.621	1.049.165	1.261.313	1.191.313	1.191.313	1.191.313
6.3	Inkomensregelingen	2.698.082	1.568.420	1.499.171	1.499.171	1.499.171	1.499.171
6.4	Begeleide participatie	158.149	205.085	208.346	208.346	208.346	208.346
6.5	Arbeidsparticipatie	122.557	182.248	248.542	251.316	251.316	251.316
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.010.062	1.210.539	884.003	884.003	884.003	884.003
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	694.783	811.200	818.994	824.994	824.994	824.994
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.146.905	2.725.577	2.260.844	2.260.844	2.260.844	2.260.844
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	415.022	443.389	253.296	253.296	253.296	253.296
		8.492.738	8.637.976	7.854.437	7.793.211	7.793.211	7.793.211

Baten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		-32.571				
6.2	Wijkteams						
6.3	Inkomensregelingen	-2.232.829	-1.146.751	-1.044.076	-1.044.076	-1.044.076	-1.044.076
6.4	Begeleide participatie	-32.959	-32.959	-32.959	-32.959	-32.959	-32.959
6.5	Arbeidsparticipatie						
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)						
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-15.000	-30.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		0	18.000	18.000	18.000	18.000
		-2.280.788	-1.242.281	-1.109.035	-1.109.035	-1.109.035	-1.109.035

Saldo voor bestemming	6.211.950	7.395.695	6.745.402	6.684.176	6.684.176	6.684.176
-----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

<i>Reservemutaties</i>		2022	2023	2024	2025
Geen					
Totaal reservemutaties		0	0	0	0

Saldo na bestemming	6.745.402	6.684.176	6.684.176	6.684.176
---------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tabel incidentele baten en lasten

Lasten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
6: Sociaal Domein	1 fte consulent jeugdhulp tijdelijk ivm wegwerken achterstanden	70.000			
	Uitvoeringskosten Wet Inburgering	27.705			
Totaal		87.905			
Baten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
6: Sociaal Domein	Gebundelde uitkering voorlopig 2021	-118.076			
Totaal		-118.076			

Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

Portefeuillehouder(s):

H.E. van Dijk-van Ommering I. van Ekeren

Programmacoördinator:

R. Warmelink

Samenvatting missie:

De gemeente wil in belangrijke mate bijdragen aan een gezond en prettig leefmilieu voor haar inwoners. De gemeente draagt zorg voor het verzamelen en afvoeren van afvalstoffen en afvalwater op milieu hygiënische verantwoorde wijze. Handhaving van milieuwetgeving met betrekking tot andere partijen hoort daar ook bij. Daar waar mogelijk en/of wenselijk draagt de gemeente zorg voor een meer duurzame inrichting van de openbare ruimte, het stimuleren van milieuvriendelijk beheer en het versterken van het landschap en biodiversiteit. Tevens draagt de gemeente zorg voor voldoende en adequate begraafmogelijkheden.

7.1 Volksgezondheid

De VNG heeft verschillende onderwerpen opgenomen in de lopende Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2021-2024 (Gezonde Leefstijl, integraal gezondheidsbeleid, prijsmaatregelen om gezonde voeding te stimuleren, financiële impuls vroeg signalering en het faciliteren van lokale en regionale ontwikkelingen). In navolging op de nota heeft VNG in 2021 verschillende aanbevelingen gedaan voor verbetering waarbij de lokale Sportpreventieakkoorden een nog prominentere plaats krijgen in het gezondheidsbeleid. Het is nog niet bekend of deze aanbevelingen tot nieuwe steunpakketten gaat leiden.

Regionaal heeft er een herijking plaatsgevonden van de regionale visie Publieke Gezondheid Gelderland Midden 2021-2025. Een belangrijke pijler is 'Health in all policies', dat inhoudt dat gezondheidsvraagstukken vanuit een breed perspectief worden aangepakt en de verschillende domeinen moeten overstijgen.

Het RIVM heeft eind 2020 de corona-inclusieve Volksgezondheidstoekomstverkenning (c-VTV) uitgebracht. De uitkomsten laten zien welke aspecten van het gezondheidsbeleid worden geraakt en extra aandacht vragen.

Het convenant voor de uitvoering van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheids Zorg (wvvgz) loopt af per 1 januari 2022. Er zal dan een besluit genomen moeten worden of de VGGM de uitvoering blijft doen of dat er een andere vorm wordt gekozen. Het is nog onbekend of dit extra kosten met zich meebrengt.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Terugdringen van roken, alcohol- en drugsgebruik	- Campagnes en voorlichtingen initiëren die aansluiten op de signalen vanuit de lokale samenleving.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
2. We voldoen aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de Wvggz met zo laag mogelijke kosten	<ul style="list-style-type: none"> - We werken samen met de regiogemeenten - We richten de meldpunten voor verward gedrag in volgens het principe 'lokaal, tenzij'
3. Bewaken van de aanrijtijden van ambulances	<ul style="list-style-type: none"> - We nemen deel aan de overleggen met VGGM en monitoren de aanrijtijden voor onze gemeente.
4. Het gezondheidsbeleid sluit voldoende aan bij de doelgroepen die ten gevolge van COVID 19 (extra) kwetsbaar zijn	<ul style="list-style-type: none"> - Publieksinformatie uitgeven over actuele onderwerpen op het gebied van gezondheid, zoals leefstijlinterventies en de landelijke gezondheidscampagnes waar we aan meedoen. - We geven middels ons lokale preventieakkoord een impuls aan lokale initiatieven op het gebied van o.a. preventie, het terugdringen van eenzaamheid en opgroeien in een gezonde leefomgeving

7.2 Riolering

Met de veranderde wetgeving naar de omgevingswet is het Waterplan (WP) 2020-2024 opgesteld. Hierin is de gemeentelijke zorgplicht geborgd. Het waterplan zal naar verwachting in 2022 worden opgenomen in de nieuwe omgevingsvisie/omgevingsplan van de gemeente.

Om het veranderende klimaat met overstromingen, hittestress en droogte in de toekomst het hoofd te bieden hebben we, in samenwerking met het Waterschap Vallei en Veluwe, Provincie Gelderland en de gemeente Woudenberg, maatregelen in het watersysteem gepland. Deze zijn in het waterplan opgenomen. De aanpassingen zullen wij samen met het waterschap in de komende periode realiseren.

Omdat deze maatregelen alleen niet voldoende zijn, zullen we naast deze maatregelen in 2022 beginnen met het klimaatadaptatieplan dan wel afkoppelbeleid- en implementatieplan. Onderdeel hiervan is een communicatieplan om de bewustwording te vergroten bij bewoners en bedrijven dat wij alleen gezamenlijk de extremen kunnen opvangen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Betrokken en bewuste inwoners	<ul style="list-style-type: none"> - Communicatie, informatie en gezamenlijke projecten
2. Een goede kwaliteit van het oppervlaktewater in de bebouwde kom	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren van het vastgestelde – bij het Waterplan behorend – Uitvoeringsplan
3. Een onbelemmerde afvoer van (afval)water naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren van het waterplan (WP) 2020-2024
4. Klimaatadaptief riolerings- en watersysteem	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren klimaatadaptieve maatregelen van het WP - Samenwerken met het waterschap Vallei en Veluwe in Platform water

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
5. Duurzaamheidsmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Inwoners stimuleren tot klimaatadaptatie, zoals regenwater afkoppelen, gebruik regenton, verminderen verharding

7.3 Afval

In 2022 evalueren we de 2e stap uit het Grondstoffenbeleidsplan: het verlagen van de inzamelfrequentie van de restafvalcontainer naar 1 keer per 4 weken. Het huidige grondstoffenbeleidsplan loopt eind 2022 af. Hierin is als mogelijke vervolgstap "omgekeerd inzamelen" opgenomen. In 2022 actualiseren we het grondstoffenbeleidsplan op basis van de laatste inzichten. Op basis daarvan maken we een nieuw Grondstoffenbeleidsplan. Ook lopen de huis-aan-huis inzamelcontracten eind 2022 definitief af.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Duurzaamheidsmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren hergebruik en afvalscheiding
	<ul style="list-style-type: none"> - Evalueren en actualiseren Grondstoffenbeleidsplan. Voor 2022 ligt de lat op 80 % hergebruik en 80 kilogram restafval per inwoner per jaar.
	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren van circulariteit (creëren kringlopen)

7.4 Milieubeheer

Met de Kadernotitie Duurzaamheid en de bijbehorende, in februari 2021 vastgestelde, uitvoeringsagenda "Planet" is duidelijk dat het thema energie belangrijk is in ons milieu- en duurzaamheidsbeleid.

In 2022 geven we uitvoering aan de Energievisie, de Regionale Energiestrategie (RES) FoodValley 1.0 en de Transitievisie warmte. Daarnaast starten we met de voorbereidingen voor de actualisatie van de Energievisie Scherpenzeel en het opstellen van de RES FoodValley 2.0.

In de Energievisie en de RES wordt ingezet op energiebesparing van (minimaal) 1,5% per jaar en zoveel mogelijk zon op dak en boven parkeerplaatsen. Om dit te bereiken zijn we in 2021 gestart met extra campagnes en activiteiten. In 2022 evalueren we de aanpak, passen deze waar nodig aan en vervolgen de inzet op energiebesparing en realisatie van zon op dak en boven parkeerterreinen. We werken daarnaast verder aan de uitvoering van de projecten uit de uitvoeringsagenda. Hierbij werken we samen met inwoners, energiecoöperaties en bedrijven. We ondersteunen initiatieven, zoals de Regionale Vallei Duurzaam beurs, en nemen waar mogelijk actief deel.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Duurzaamheidsmaatregelen – energieneutraal in 2050 en 55% CO2-vermindering in 2030	<ul style="list-style-type: none"> - We wenden een deel van de opbrengsten uit de grondexploitaties aan voor duurzaamheidsmaatregelen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
	- We zetten in op energiebesparing en een gevarieerde energiemix
	- We bouwen nieuwbouwwoningen (bijna) energieneutraal
	- We stimuleren dat bestaande woningen energieneutraler worden
	- We stellen daken van openbare gebouwen beschikbaar voor zonnepanelen
2. Duurzame bedrijven	- We enthousiasmeren bedrijven om energie- en duurzaamheidsmaatregelen te treffen
3. Duurzame mobiliteit	- We faciliteren laadpalen voor elektrische auto's en fietsen in de openbare ruimte

7.5 Begraafplaatsen

Gemeente Scherpenzeel heeft twee begraafplaatsen: Glashorst en Lambalgen. Midden in het dorp ligt begraafplaats Glashorst. Al fungeert Glashorst in afnemende mate als begraafplaats, blijft het voor ons belangrijk om onze geliefden hier te kunnen herdenken. Er worden geen graven meer uitgegeven en bijzettingen vinden sporadisch plaats. Vrijwel alle begravingen in onze gemeente vinden plaats op Begraafplaats Lambalgen.

Uitbreiding begraafplaats Lambalgen:

In 2022 gaat de voorbereiding van deze uitbreiding starten en komen we tot een definitief ontwerp. De uitvoering van de aanleg (grondwerk) zal naar verwachting in 2023 starten. De verdere aanleg zal medio 2025 starten. In 2026 zal de uitbreiding gereed moeten zijn voor begraven. Bij de inrichting van de begraafplaats creëren wij een prettige sfeer in een groene omgeving.

Begraafplaatsenbeleid:

Bij realisatie van de uitbreiding ontstaat een "natuurlijk" moment om het begraafplaatsenbeleid te herzien.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Voldoende begraafcapaciteit handhaven	- Het uitbreiden van Begraafplaats Lambalgen en deze in 2026 gereed hebben.
2. Het handhaven van het huidige beheerniveau van de begraafplaatsen	- Het huidige beheer continueren.
3. Herziening begraafplaatsenbeleid	- In verband met de uitbreiding van Begraafplaats Lambalgen dient nagedacht te worden over hoe we op lange termijn omgaan met begraven en herdenken.

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Overschrijding A1 ritten	%	7,8	13,3	-	8	8	8
Hernieuwbare energie	%	2	3	-	5	10	10
Omvang huishoudelijk restafval	Aantal kilogram per inwoner per jaar	175	175	-	100	90	80

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender

2022	2023	2024	2025
Actualisatie stap 2 grondstoffenbeleidsplan	Energievisie en Regionale Energiestrategie 2.0		Herzien begraafplaatsenbeleid
Aanpak voor het verhogen van de vaccinatiegraad	Start aanleg uitbreiding begraafplaats Lambalgen		
Vorbereiding uitbreiding begraafplaats Lambalgen			

Verbonden partijen

Naam	Doelstelling deelname
Regio de Vallei, Ede	De regio hanteert het doel de verwerking van afval op een duurzame wijze in te richten. De regio richt zich op restafval (verbranding) en GFT-afval (vergisting en compostering). Verwerking van PMD afval is inmiddels buiten de regio georganiseerd

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

Dit Programma heeft geen nieuwe beleidsvoornemens

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
7.1	Volksgezondheid	403.709	405.719	405.626	402.336	402.336	402.336
7.2	Riolering	770.862	739.850	871.638	854.759	849.416	826.916
7.3	Afval	849.578	807.084	808.533	808.074	808.074	796.599
7.4	Milieubeheer	75.571	228.331	180.114	180.114	180.114	180.114
7.5	Begraafplaatsen	214.094	215.869	198.077	197.732	220.232	220.232
		2.313.814	2.396.853	2.463.988	2.443.015	2.460.172	2.426.197

Baten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
7.1	Volksgezondheid						
7.2	Riolering	-1.252.423	-1.161.388	-1.256.915	-1.260.457	-1.273.585	-1.295.115
7.3	Afval	-1.012.176	-1.039.817	-1.039.817	-1.039.817	-1.039.817	-1.039.817
7.4	Milieubeheer						
7.5	Begraafplaatsen	-144.467	-146.923	-150.229	-150.229	-150.229	-150.229
		-2.409.066	-2.348.128	-2.446.961	-2.450.503	-2.463.631	-2.485.161

Saldo voor bestemming	-95.252	48.725	17.027	-7.488	-3.459	-58.964
-----------------------	---------	--------	--------	--------	--------	---------

<i>Reservemutaties</i>		2022	2023	2024	2025
Toev.	Res Duurzaamheid			90.000	30.000
Onttr.	Res Duurzaamheid		-90.000	-90.000	-50.000
Onttr.	Algemene reserve				
Totaal	reservemutaties		-90.000	-90.000	0

Saldo na bestemming		-72.973	-97.488	-3.459	-78.964
---------------------	--	---------	---------	--------	---------

Tabel incidentele baten en lasten

Lasten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
7: Volksgezondheid en Milieu	Project Kansrijke start	4.290			
Totaal		4.290			

Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Portefeuillehouder(s):

I. van Ekeren H.E. van Dijk-van Ommering

Programmacoördinator:

R. Warmelink

Samenvatting missie:

Scherpenzeel is een gemeente met een aantrekkelijke dorpskern, een landschappelijk fraai buitengebied en biedt ruimte voor ondernemen. Het is er goed wonen en er zijn voldoende betaalbare woningen. Het aanbod sluit aan op behoefte van al onze inwoners; van starters tot senioren en met huur- en koopwoningen.

Omgevingswet

Vooralsnog treedt op 1 juli 2022 de Omgevingswet in werking. Het waarborgen van het huidige dienstverleningsniveau voor inwoners en bedrijven binnen de context van zo een grote stelselwijziging is een uitdaging. We maken hiervoor afspraken met onze samenwerkingspartners, zoals Omgevingsdienst De Vallei, en sturen waar nodig bij. Ook zijn niet alle gevolgen voor de praktijk en financiën op voorhand bekend. Zeker 2022 vormt een overgangsjaar waarbij we zowel met het oude als het nieuwe stelsel te maken hebben.

Omgevingsplan

De Omgevingswet vraagt van gemeenten om uiterlijk 2029 te beschikken over een omgevingsplan waarin de regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving samenkomt. In 2022 gaan we hiermee starten. De Omgevingsvisie vormt daarvoor een belangrijk beleidskader.

Bestemmingsplannen

In 2022 worden nog verschillende bestemmingsplanprocedures afgerond op basis van de Wet ruimtelijke ordening. Dit geldt onder andere voor De Nieuwe Koepel, Zelder en Bedrijventerrein Zwarte Land II. Voor nieuwe ontwikkelingen geldt dan de Omgevingswet.

Wij hebben steeds meer oog en aandacht voor de duurzame leefomgeving. In nieuwe wijken zijn energie, klimaatbestendigheid en biodiversiteit belangrijke speerpunten. Hierbij kiezen wij voor een integrale aanpak: dwars door alle vakgebieden heen en van ontwerp tot onderhoud. Dit is in lijn met de vastgestelde Kadernotitie duurzaamheid en de uitvoeringsnotitie. Bovendien hechten wij veel belang aan participatie van (toekomstige) inwoners.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Voorzien in woningbehoefte, benutten potentie	- Middels projectmatig werken voortzetten actieve(re) regierol grondpolitiek
	- Vraaggestuurde ontwikkeling, gedoseerd en gefaseerd (o.a. input lokale makelaars)

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
	- Globale flexibele planologische regelingen
2. Organisatie voorbereiden op nieuwe Omgevingswet	- Volgen van ontwikkelingen en actualiteiten
	- Werkprocessen/protocollen indien nodig tijdig aanpassen
	- Aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet
3. Meedenken in maatwerk	- Vanuit een open houding denken wij mee met initiatiefnemers hoe een ontwikkeling mogelijk is
4. Duurzaamheidsmaatregelen	- Energiezuinige woningen van duurzame materialen
	- Meer bestaande woningen aanpassen naar label A en B
	- Een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte en particuliere tuinen met oog voor biodiversiteit

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

In het dynamisch dorpslandschap aan de zuidzijde van ons dorp vinden belangrijke woningbouwontwikkelingen plaats. De basis hiervoor is gelegd in onze structuurvisie (2013).

De Nieuwe Koepel

Wonen in het landschap is het uitgangspunt van de stedenbouwkundige visie voor deze nieuwe wijk ten zuiden van de Koepellaan. In deze wijk is ruimte voor circa 450 woningen, bestaande uit een mix van sociale woningbouw, rijwoningen, appartementen, 2-1 kappers en vrije kavels. Met extra aandacht voor betaalbaarheid. In 2022 wordt het bestemmingsplan vastgesteld, zodat vanaf 2023 woningbouw kan plaatsvinden.

Zelder

Wij zetten in op de realisatie van betaalbare starterswoningen om deze doelgroep blijvend te kunnen huisvesten. Tussen Groeperlaan en Hopeseweg worden ca 35 woningen gerealiseerd, waarvoor in 2022 het bestemmingsplan wordt vastgesteld. Op de locatie komt een mix van woningen voor 1-2 persoonshuishoudens, die vanwege hun beperkte oppervlakte ook in de toekomst voor de doelgroep behouden blijven. Start bouw verwachten wij in 2022.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Passende gebiedsontwikkeling en zorgvuldige en optimale grondexploitaties	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelen analoog aan structuurvisie/omgevingsvisie - Duurzaam bouwen (incl. duurzame inrichting openbare ruimte) - Markconforme grondprijzen hanteren - Betaalbaar wonen binnen de gemeente Scherpenzeel bevorderen - Participatie door inwoners bij nieuwe plannen

8.3 Wonen en bouwen

Woonvisie 2020-2030

In 2020 is de nieuwe woonvisie vastgesteld in de raad. Daaruit vloeien een aantal ambities voort die de komende jaren verder vormgegeven zullen worden. Centraal staan de drie hoofdambities: Voldoende woningen voor (her)starters en ouderen realiseren, wonen voor iedereen toegankelijk maken en een duurzame leefomgeving creëren. Wat betreft (her)starters en ouderen wordt er met name in de nieuwe planontwikkelingen per project gekeken of er specifieke voor deze doelgroepen een extra inzet gepleegd kan worden. Zo is er gekozen om in het project Zelder kleinschalige woningen te gaan realiseren die zowel voor (her)starters als senioren aangeboden kunnen worden. Daarnaast worden er waar nodig middelen ingezet om ondersteuning te kunnen bieden aan specifieke doelgroepen, zo zal binnenkort de lening 'toekomstbestendig wonen' in Scherpenzeel geïntroduceerd worden, en kent Scherpenzeel ook al een aantal jaren de starterslening.

Bouwontwikkelingen 2022-2024

De komende jaren wordt er in Scherpenzeel op verschillende locaties gebouwd.

Onderstaand enkele locaties:

- De Nieuwe Koepel: woningbouw (koop/huur)
- Weijdelaaer: woonservicezone
- Inbreidingslocatie Oosteinde: woningbouw
- Zelder: woningbouw (1-2 persoonshuishoudens, koop)

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
1. Uitvoering geven aan Woonvisie 2020-2030	- We geven invulling aan de ambities van de woon-visie, zijnde: Voldoende woningen voor (her)starters en ouderen realiseren, wonen voor iedereen toegankelijk maken en een duurzame leefomgeving creëren
2. Uitvoering geven aan bouwplannen	- We geven invulling aan de bouwplannen voor o.a. De Nieuwe Koepel en Zelder

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	258	260	275	300	285	325
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	25,7	14,3	9,1	-	15	10
Demografische druk	% van de som van het aantal personen 0-	83,3	82,5	82,9	81,9	82,5	81

Naam indicator	Eenheid	Realisatie				Begroot	Doel
	20 en 65+ in verhouding tot 20-65						
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	717	722	749	762	763	775
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	759	764	774	786	838	849

* nog ontbrekende cijfers worden aangeduid met " - "

Termijnkalender

2022	2023	2024	2025
Vaststellen Woonzorgvisie	Omgevingsplan - ntb	Omgevingsplan - ntb	Omgevingsplan - ntb
Bestemmingsplannen – o.a. Zelder, De Nieuwe Koepel, Zwarte Land 2			
Invoeren Omgevingswet			

Verbonden partijen

Naam	Bijdrage aan beleidsdoelstelling
Omgevingsdienst de Vallei (OddV)	De ODDV zorgt, in opdracht van de vijf Gelderse gemeenten in FoodValley en de provincie, voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van bouwen en milieu. Ook voert de ODDV extra taken uit, zoals advisering over bodem en energie. De ODDV heeft voor al deze activiteiten deskundigheid beschikbaar.

Wat mag het kosten?

Nieuwe beleidsvoornemens

Binnen dit programma zijn geen nieuwe beleidsvoornemens

Tabel baten en lasten onderliggende producten

Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
8.1	Ruimtelijke Ordening Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.087.524	389.772	903.022	362.022	794.772	362.022
8.2		2.717.783	8.363.353	1.957.506	1.773.341	2.248.520	2.154.665
8.3	Wonen en bouwen	715.249	801.999	775.705	775.705	775.705	775.705
		4.520.556	9.555.124	3.636.233	2.911.068	3.818.997	3.292.392

Baten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
8.1	Ruimtelijke Ordening Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-707.311	-40.982	-600.904	-41.904	-474.654	-41.904
8.2		-5.464.306	-9.875.172	-1.940.540	-2.501.497	-3.222.697	-3.365.337
8.3	Wonen en bouwen	-520.000	-342.000	-397.650	-472.650	-472.650	-472.650
		-6.691.617	-10.258.154	-2.939.094	-3.016.051	-4.170.001	-3.879.891

Saldo voor bestemming		-2.171.061	-703.030	697.139	-104.983	-351.004	-587.499
-----------------------	--	------------	----------	---------	----------	----------	----------

Reservemutaties		2022	2023	2024	2025
Toev.	Reserve Grex				
Ontr.	Alg. Reserve				
	Omgevingswet		-18.000	-18.000	-18.000
	Reserve Grex				
	Reserve omgevingsvisie				
Totaal	reservemutaties	0	-18.000	-18.000	-18.000

Saldo na bestemming			697.139	-122.983	-369.004	-605.499
---------------------	--	--	---------	----------	----------	----------

Tabel incidentele baten en lasten

Lasten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	Meerkosten transitie omgevingswet		18.000	18.000	18.000
Totaal			18.000	18.000	18.000

Paragrafen

1. Lokale Heffingen
2. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
3. Onderhoud Kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Grondbeleid
7. Verbonden partijen
8. Duurzaamheid

Paragraaf 1: Lokale Heffingen

1.1 Tarieven belastingen en heffingen

Algemeen

Bij de behandeling van de Kadernota 2022-2025 is besloten het indexcijfer 2022 voor de gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten vast te stellen op 2,25 %.

OZB

Bij de behandeling van de Kadernota 2021-2024 is besloten uit te gaan van een stijging van de OZB van 6%, inclusief indexering.

Afvalstoffenheffing

Op basis van een geactualiseerde berekening van de kosten en opbrengsten van afval, kunnen de tarieven voor 2022 gelijk gehouden worden aan die van 2021 (een indexering toepassen is dus niet noodzakelijk).

Rioolheffing

In 2019 is het nieuwe waterplan ontwikkeld voor de periode 2020-2024. Het waterplan bevat de exploitatie, alle toekomstige investeringen, klimaat- en grondwatermaatregelen. Voor 2022 zal de standaardindexatie van 2,25 % worden toegepast. Het standaardtarief voor 2022 komt hiermee uit op € 262,56 per jaar.

Overige aanpassingen

Als aangegeven worden, conform de kadernota 2022-2025, de gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten geïndexeerd met 2,25 %. Ook de honden- en toeristenbelasting volgen deze trend.

Het volgende overzicht zet de verschillende tarieven op een rij.

Tarief/Belasting	Enheid	Tarief 2021	Tarief 2022
Onroerend Zaakbelasting			
Woningen			
Eigenarenheffing (tarief * WOZ-waarde)	%	0,1081	n.b. *
Niet Woningen			
Eigenarenheffing (tarief * WOZ-waarde)	%	0,1901	n.b. *
Gebruikerstarief (tarief * WOZ-waarde)	%	0,1450	n.b. *
Afvalstoffenheffing			
Vaste tarieven			
Vast bedrag	€	195,00	195,00
Extra container GFT Afval	€	56,70	56,70
Extra container restafval	€	112,74	112,74
Variabele tarieven			
Lediging container 240 L	€	6,05	6,05
Lediging container 140 L	€	3,65	3,65
Aanbieding ondergrondse container	€	1,00	1,00

Tarief/Belasting	Eenheid	Tarief 2021	Tarief 2022
Rioolheffingen			
Woningen			
Per woning tot 500 m3	€	256,78	262,56
Voor elke 100 m3 of gedeelte ervan boven de 500 m3	€	61,53	62,91
Niet woningen			
Per niet-woning tot 500 m3	€	256,78	262,56
Voor elke 100 m3 of gedeelte ervan boven de 500 m3	€	61,53	62,91
Voor percelen die geen leidingwater verbruiken of grondwater oppompen	€	54,50	55,73
Overige belastingen			
Hondenbelasting			
Eerste hond	€	70,20	71,78
voor de volgende hond(en)	€	117,74	120,39
Toeristenbelasting			
Per persoon, per overnachting	€	1,25	nog te berekenen

* Definitief tarief nog niet bekend tarief i.v.m. waardeontwikkeling WOZ

1.2 Lastenontwikkeling

Hieronder wordt de lastenontwikkeling weergegeven voor een drietal situaties.

Uitgangspunt:

1. Alleenstaand, waarde van de woning is € 250.000

2021				2022	
				OZB stijging met 6 %	
Heffing:	Tarief:	Grondslag:	Oplegging:	Tarief:	Oplegging:
OZB	0,1146%	€ 250.000,00	€ 286,50	0,1215%	€ 303,70
Rioolheffing	€ 262,56		€ 262,56	€ 268,47	€ 268,47
Afvalstoffenheffing	€ 195,00	vast tarief	€ 195,00	€ 195,00	€ 195,00
Afvalstoffenheffing	€ 6,05	Container 240 liter - 7 ledigingen	€ 42,35	€ 6,05	€ 42,35
Totaal:			€ 786,41		€ 809,52
Stijging lasten t.o.v. voorgaand jaar:				€ 23,11 2,9%	

Uitgangspunt:

2. Gezin, waarde van de woning is € 300.000

2021			
Heffing:	Tarief:	Grondslag:	Oplegging:
OZB	0,1146%	€ 300.000,00	€ 343,80
Rioolheffing	€ 262,56		€ 262,56
Afvalstoffenheffing	€ 195,00	vast tarief	€ 195,00
Afvalstoffenheffing	€ 6,05	Container 240 liter - 7 ledigingen	€ 42,35
Totaal:			€ 843,71

Stijging lasten t.o.v. voorgaand jaar:

2022	
Tarief:	Oplegging:
0,1215%	€ 364,40
€ 268,47	€ 268,47
€ 195,00	€ 195,00
€ 6,05	€ 42,35
	€ 870,22

OZB stijging met 6 %

€ 26,51

3,1%

Uitgangspunt:

3. Gezin, waarde van de woning is € 450.000

Heffing:	Tarief:	Grondslag:	Oplegging:
OZB	0,1146%	€ 450.000,00	€ 515,70
Rioolheffing	€ 262,56		€ 262,56
Afvalstoffenheffing	€ 195,00	vast tarief	€ 195,00
Afvalstoffenheffing	€ 6,05	Container 240 liter - 7 ledigingen	€ 42,35
Totaal:			€ 1.015,61

Stijging lasten t.o.v. voorgaand jaar:

Tarief:	Oplegging:
0,1215%	€ 546,60
€ 268,47	€ 268,47
€ 195,00	€ 195,00
€ 6,05	€ 42,35
	€ 1.052,42

€ 36,81

3,6%

1.3 Belastingopbrengst

De totale eigen opbrengsten voor Scherpenzeel in 2022 zijn:

Belastingen, heffingen & rechten	Opbrengst	Percentage
Leges vergunningen APV etc.	3.645	0,07%
Rioolheffing	1.214.393	22,90%
Opbrengst marktgeden	27.232	0,51%
Afvalstoffenheffing	954.067	17,99%
Toeristenbelasting	156.626	2,95%
Onroerende Zaakbelasting (OZB)	2.152.991	40,61%
Leges Kopieën e.d.	500	0,01%
Leges omgevingsvergunningen	397.650	7,50%
Leges Burgerzaken	159.293	3,00%
Begraafrechten	150.229	2,83%
Leges bestemmingsplanwijzigingen	41.904	0,79%
Hondenbelasting	43.413	0,82%
Totaal	5.301.943	100,00%

1.4 Kostendekkendheid tarieven

Overheadkosten wordt vanaf 2017 niet meer doorberekend aan de taakvelden. Wel wordt de overhead doorberekend aan tarieven en grondexploitaties. Dit gebeurt met een vastgesteld percentage over de toegerekende salariskosten. Het overheadpercentage wordt jaarlijks vastgesteld bij de begroting op basis van de rekenkundige uitkomst door de overheadkosten (taakveld 0.4.) te delen door de totale salariskosten. Er vindt geen nacalculatie plaats. Het percentage overhead voor 2021 is vastgesteld op 44%.

Het centraal begroten van de kosten betekent dat het niet langer mogelijk is om uit de taakvelden (voorheen producten) alle kosten voor deze tarieven, die maximaal kostendekkend mogen zijn, in één keer uit de uitvoeringsinformatie af te leiden.

Het BBV schrijft derhalve voor dat, conform artikel 10 lid c, in de paragraaf Belastingen en tarieven voortaan een overzicht wordt opgenomen hoe bij de berekening van tarieven (voor rechten) bewerkstelligd wordt dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. Hiernaast wordt inzichtelijk welke beleidsuitgangspunten ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe die uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd. Dit geldt dus alleen voor de belastingen en rechten waarvoor uitsluitend kostendekkende tarieven mogen worden geheven, zoals bijvoorbeeld de rioolheffing.

Tabel berekening kostendekkendheid heffing riolering	
Berekening kostendekkendheid heffing	
Kosten taakvelden (incl. eventuele (omslag)rente)	773.538
Inkomsten taakvelden (excl. heffingen; incl. reserve mutatie)	-233
Netto kosten taakveld	773.305
Toe te rekenen kosten	
Overhead (incl. eventuele (omslag)rente)	90.277
BTW (rioolheffing)	228.000
Totale kosten	1.091.582
Dotatie aan egalisatievoorziening	162.100
Totale kosten na dotatie	1.253.682
Opbrengst heffingen	-1.253.682
Dekkingspercentage	100%

Tabel berekening kostendekkendheid heffing afval

Berekening kostendekkendheid heffing bij gelijkblijvend tarief

Kosten taakvelden (incl. eventuele (omslag)rente)	721.334
Inkomsten taakvelden (excl. heffingen)	-6.774
Kwijtscheldingen	<u>19.500</u>
Netto kosten taakveld	734.060
Toe te rekenen kosten	
Overhead (incl. eventuele (omslag)rente)	78.374
BTW (afval)	118.789
Straatvegen (50%)	<u>26.698</u>
Totale kosten	<u>957.921</u>
Opbrengst heffingen	<u>939.853</u>
Dekking reserve	<u>18.068</u>
Dekkingspercentage	100%

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Doel paragraaf weerstandsvermogen

Deze paragraaf geeft inzicht in de mogelijkheden die de gemeente heeft tegenvallers op te vangen zonder dat de uitvoering van het beleid in gevaar komt. Daarbij is een wezenlijk onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen het in beeld brengen van de (financiële) risico's die de gemeente loopt. Het weerstandsvermogen wordt namelijk concreet gemaakt door de weerstandscapaciteit van de gemeente te vergelijken met een financiële vertaling van de risico's. Niet alle risico's zijn financieel te kwantificeren. Een tweede doel van deze paragraaf is het inzicht geven in de risico's, ook al worden ze niet direct betrokken in de rekenkundige benadering voor het weerstandsvermogen. Daarmee is deze paragraaf tevens de basis voor de risicobeheersing.

Weerstandscapaciteit

Wat is weerstandscapaciteit?

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die ingezet kunnen worden om tegenvallers op te vangen. Daarbij is een onderscheid te maken in een incidentele en een structurele weerstandscapaciteit.

1. De structurele component bestaat met name uit onbenutte belastingcapaciteit en capaciteit van de overige heffingen. Het verhogen van de inkomsten door belastingverhogingen kan worden benut als er geen andere mogelijkheden meer voorhanden zijn om deze tegenvallers op te vangen. Daarnaast bevat de begroting een structurele raming voor onvoorziene uitgaven welke ook beschikbaar zijn voor het opvangen van deze risico's.
2. De incidentele component bevat vrij aanwendbare reserves binnen het eigen vermogen van de gemeente en stille reserves in bezittingen. Deze middelen kunnen slechts eenmalig worden ingezet.

		Per 31-12-2021
Structureel	Onbenutte belastingcapaciteit	
	- OZB Woningen (Eigenaar)	€ 1.048.600
	- OZB Niet Woningen (Eigenaar)	€ - 66.300
	- OZN Niet Woningen (gebruiker)	€ 52.400
	Totaal onbenutte belastingcapaciteit	€ 1.034.700
Totaal structurele weerstandscapaciteit:		€ 1.034.700
Incidenteel	Algemene Reserve	€ 3.964.705
	Minimale omvang	€ 3.008.000
		€ 956.705
	Stille Reserves	
	Ambtswoning (Burg. Royaardslaan 2)	€ 725.000
	Willaerlaan 34	€ 314.000
	€ 1.039.000	
Totale incidentele weerstandscapaciteit:		€ 1.995.705
Incidenteel programma 6		Per 31-12-2021
Incidenteel	Reserve Sociaal Domein	€ 250.888
Totale incidentele weerstandscapaciteit:		€ 250.888

Risico- inventarisatie

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is naast de weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de omvang van risico's waarmee in de begroting geen rekening is gehouden en waarvoor geen verzekering is afgesloten.

Wat is een risico?

Een risico is het gevaar van het ontstaan van schade of verlies door interne of externe omstandigheden. Het betreft risicoposten waarvan de financiële omvang (nog) niet, of slechts bij benadering bepaald kan worden en waarvoor het niet zeker is of, en zo ja, wanneer het risico zich voordoet. Indien het risico wel concreet getaxeerd kan worden, is het beleid dat er een voorziening gevormd wordt ter dekking van de kosten.

Methode

Op basis van het rekenkameronderzoek (2018) naar de risico's binnen het Sociaal Domein is er bij de Programmabegroting 2020-2023 een nieuwe methodiek uitgewerkt in deze paragraaf. Deze methode wordt ook dit jaar gevolgd. De risico-inventarisatie is uitgebreid met een kans x impact analyse. Op basis van deze score wordt bepaald of er beheersmaatregelen nodig zijn. Hiernaast wordt het mogelijk om trends in stijgers en dalers binnen de risico inventarisatie weer te geven. Hieronder worden de diverse toegepaste wegingsfactoren toegelicht.

Kans op risico:	Wegingsfactor	Omschrijving
Klein	1,00	Misschien, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is klein
Gemiddeld	2,00	Mogelijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is gemiddeld
Groot	3,00	Waarschijnlijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is groot

Impact risico:	Wegingsfactor	Hoogte risicobedrag in euro
Klein	1,00	< 50000
Gemiddeld	2,00	50000 - 250000
Groot	3,00	> 250000

Kans x impact	Omschrijving	Wegingsfactor grondslag
1,00	Zeer laag	0,1
2,00	Laag	0,1

3,00	Gemiddeld	0,25
4,00	Gemiddeld	0,25
6,00	Hoog	0,5
9,00	Zeer hoog	0,75

Kans x impact	Omschrijving	beheersmaatregel treffen?
1,00	Zeer laag	Niet
2,00	Laag	Niet
3,00	Gemiddeld	Bewaken
4,00	Gemiddeld	Bewaken
6,00	Hoog	Beheren
8,00	Zeer hoog	Beheren

s

e

Omschrijving	Kans	Kans Impact	Impact	Score	Score	Grondslag	incidenteel/ structureel	bedrag incidenteel	bedrag structureel	Beheren	Beheersmaatregelen (indien score hoog of zeer hoog)
programma 0											
BTW sport	Klein	1	Gemiddeld	2	2 Laag	1100.000	s	-	10.000,00	Niet	
Schade openbare ruimte	Gemiddeld	2	Klein	1	2 Laag	115.000	s	-	1.500,00	Niet	Ok
Aansprakelijkheidsstellingen	Klein	1	Gemiddeld	2	2 Laag	150.000	s	-	5.000,00	Niet	
Externe ondersteuning bij juridische procedures	Gemiddeld	2	Klein	1	2 Laag	115.000	s	-	1.500,00	Niet	
corona Fouten in aanbestedingsprocedures	Klein	1	Groot	3	3 Gemiddeld	1250.000	s	-	62.500,00	Bewaken	
Informatiebeveiliging	Gemiddeld	2	Gemiddeld	2	4 Gemiddeld	1100.000	s	-	25.000,00	Bewaken	
Inkomsten Gemeentefonds (Herverdeling AU)	Groot	3	Groot	3	9 Zeer hoog	1500.000	s	-	375.000,00	Beheren	Ontwikkelingen herverdeling volgen
Inzet Regio Foodvalley	Klein	1	Klein	1	1 Zeer laag	115.000	s	-	1.500,00	Niet	
Tegenvallers binnen de begroting	Groot	3	Groot	3	9 Zeer hoog	1250.000	s	-	187.500,00	Beheren	Budgetbewaking met 3 firap momenten
Wet dwangsoms en beroep	Klein	1	Gemiddeld	2	2 Laag	150.000	s	-	5.000,00	Niet	
Gevolgen coronacrisis op de organisatie	Gemiddeld	2	Gemiddeld	2	4 Gemiddeld	1100.000	s	-	25.000,00	Bewaken	
programma 1											
Coron Extra handhaving a.g.v. corona	Klein	1	Klein	1	1 Zeer laag	1250.000	i	25.000,00	-	Beheren	Kans en impact verlaagd
programma 2											
programma 3											
corona Gevolgen Coronacrisis op toerisme	Klein	1	Klein	1	1 Zeer laag	1100.000	i	10.000,00	-	Niet	Kans en impact verlaagd
programma 4											
programma 5											
corona Tekort exploitatie Breehoek	Gemiddeld	2	Gemiddeld	2	4 Gemiddeld	1150.000	s	-	37.500,00	Bewaken	
corona Tekort exploitatie zwembad	Gemiddeld	2	Klein	1	2 Laag	125.000	i	2.500,00	-	Niet	
Effect van klimaatverandering op vitaliteit bomen	Klein	1	Klein	1	1 Zeer laag	125.000	s	-	2.500,00	Niet	
programma 6											
jeugd Maatschappelijke trends in opvoeden (onvoldoende)	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1300.000	s	-	150.000,00	Beheren	Bewustwording bij maatsch partners. Slecht
jeugd Faillissement grote zorgaanbieder	Gemiddeld	2	Gemiddeld	2	4 Gemiddeld	1150.000	i	37.500,00	-	Bewaken	
jeugd Toegang deels via huisartsen, rechters	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1200.000	s	-	100.000,00	Beheren	Regionaal samenwerken, inzet soj. Deels
jeugd Onvoldoende transformatie bij aanbieders	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1200.000	s	-	100.000,00	Beheren	Regionaal contractmanagement, herijking
jeugd Onvoldoende transformatie (preventie)	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1100.000	s	-	50.000,00	Beheren	Acties beleidsplan soc domein
jeugd Onvoldoende afbakening wet passend owijs/wlz	Gemiddeld	2	Gemiddeld	2	4 Gemiddeld	1100.000	s	-	25.000,00	Bewaken	
sd Onvoldoende budget Rijk	Groot	3	Groot	3	9 Zeer hoog	1400.000	i	300.000,00	-	Beheren	Actie voeren naar Rijk, in regionaal verband.
jeugd Onvoldoende regie op inzet hulp	Gemiddeld	2	Groot	3	6 Hoog	1300.000	i	150.000,00	-	Beheren	Pilot Actieve regie sociaal team, inzet
pw Economische fluctuaties	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1200.000	i	100.000,00	-	Beheren	Niet beïnvloedbaar, reserve soc domein
wmo Vergrijzing	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1100.000	s	-	50.000,00	Beheren	Niet beïnvloedbaar. Reserve soc domein.
wmo Effect abonnementstarief	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	150.000	i	25.000,00	-	Beheren	Niet beïnvloedbaar. Reserve soc domein.
wmo Effect langer thuis wonen, Wvggz	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1150.000	s	-	75.000,00	Beheren	Actieve regie sociaal team
wmo Onvoldoende woningen - impact op doorstroming	Gemiddeld	2	Gemiddeld	2	4 Gemiddeld	150.000	s	-	12.500,00	Bewaken	
wmo Incidentele Woningaanpassingen	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	150.000	i	25.000,00	-	Beheren	Extra inzet financiële deskundigheid
BW Beschermd Wonen decentralisatie vanaf 2023	Gemiddeld	2	Groot	3	6 Hoog	-	i	-	-	Beheren	
jeugd Woonplaatsbeginselwijziging jeugd vanaf 2022	Gemiddeld	2	Groot	3	6 Hoog	1100.000	i	50.000,00	-	Beheren	Niet beïnvloedbaar - verschuiving cliënten
corona Gevolgen Coronavirus op het sociaal domein	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1100.000	i	50.000,00	-	Beheren	Niet beïnvloedbaar. Landelijke regelingen
Re-in Onvoldoende middelen invoering Wet Inburgering vanaf	Groot	3	Gemiddeld	2	6 Hoog	1100.000	s	-	50.000,00	Beheren	Actie bij VNG
programma 7											
Illegale stortingen/dumping	Gemiddeld	2	Klein	1	2 Laag	140.000	i	4.000,00	-	Niet	
corona Papierinzameling	Gemiddeld	2	Klein	1	2 Laag	130.000	i	3.000,00	-	Niet	
programma 8											
Grondexploitatie risico's	Klein	1	Groot	3	3 Gemiddeld	11.133.620	i	283.405,00	-	Bewaken	
corona Vertraging bouw activiteiten door coronacrisis en	Klein	1	Groot	3	3 Gemiddeld	-	i	-	-	Bewaken	
Fluctueren inkomsten bouwleges	Klein	1	Gemiddeld	2	2 Laag	1100.000	s	-	10.000,00	Niet	
Planschades bestemmingsplannen	Gemiddeld	2	Klein	1	2 Laag	120.000	s	-	2.000,00	Niet	
Voorbereiden omgevingswet	Klein	1	Klein	1	1 Zeer laag	130.000	i	3.000,00	-	Niet	
Gevolgen invoering Omgevingswet & WKB (lagere leges /	Klein	1	Gemiddeld	2	2 Laag	150.000	i	5.000,00	-	Niet	
TOTAAL								1.073.405,00	1.364.000,00		

Conclusies weerstandscapaciteit

In bovenstaande tabel is een inschatting gemaakt van de risico's per programma, waarop vervolgens de nieuwe wegingssystematiek is toegepast. Hieruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

Incidentele Risico's: Voor het kunnen opvangen van incidentele risico's is de Algemene Reserve beschikbaar. We hebben vastgelegd dat we 15% van de omzet als absoluut minimum hanteren. Indien de uitkomst van de incidentele risico's vermenigvuldigd met een ratio van 2,0 hoger uitkomt dan de waarde van 15% van de omzet dan geldt deze waarde als minimumhoogte van de algemene reserve. De incidentele risico's (exclusief programma 6) worden gecijferd op €335.905.

Voor het kunnen opvangen van de incidentele risico's op programma 6 is de reserve Sociaal Domein beschikbaar. De incidentele risico's op programma 6 worden gecijferd op €612.500. De huidige stand van de reserve Sociaal Domein ad € 250.888 is daarmee ontoereikend om deze risico's op te vangen. Bij de jaarrekening 2021 wordt de reserve sociaal domein opnieuw geijkt.

Beheersbare structurele risico's kunnen tijdelijk worden gedekt uit een mogelijk restant aan incidentele ruimte tot beheersmaatregelen zijn ingeregeld. Hiervoor dient als aangegeven de Algemene Reserve wel voor worden aangevuld.

Voor slecht beheersbare risico's, als bijvoorbeeld zaken binnen het Sociaal Domein en de herverdeling van de Algemene Uitkering, moet er per individueel onderwerp geacteerd worden wanneer dit zich voordoet. Dit kan eventueel tot noodzakelijke bezuinigingen leiden.

Kengetallen

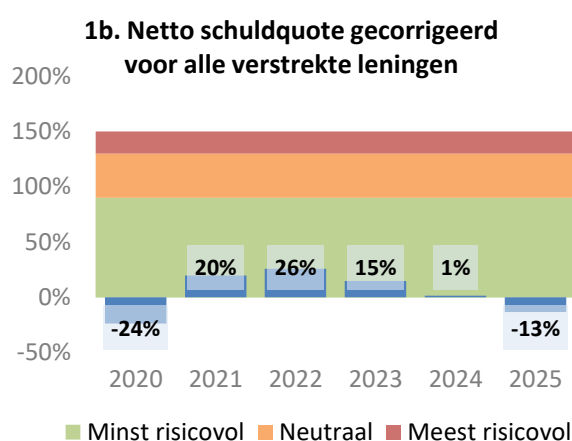
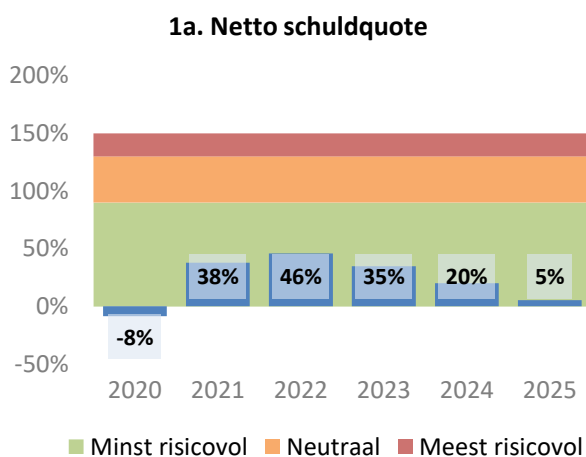
Conform het BBV zijn een aantal kengetallen opgenomen in deze paragraaf.

De doelstelling van het opnemen van deze kengetallen is dat de gemeenteraad gemakkelijker inzicht krijgt in de financiële positie van de gemeente en hiermee rekening houdt bij besluiten met financiële consequenties. Naast de begroting/exploitatie is namelijk ook de financiële (vermogens)positie van belang.

Naast het opnemen van de uitkomst van de kengetallen vindt er ook een *beoordeling* plaats van deze kengetallen. Er is geen landelijke norm bekend. Er is voor gekozen om deze kengetallen te beoordelen aan de normering zoals de Provincie Gelderland deze hanteert (Brief Provincie Gelderland 7 oktober 2015). Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen categorie A, B en C. Categorie A geldt als minst risicovol en Categorie C als meest risicovol.

De verdeling is als volgt:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

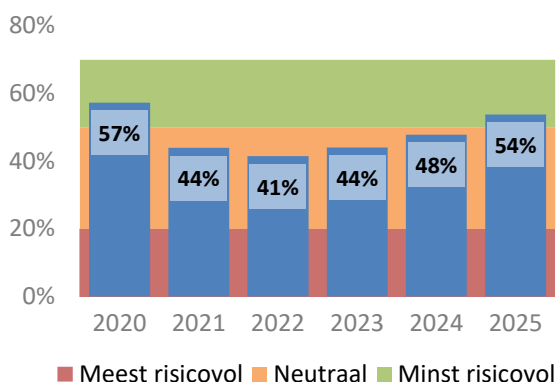
1a. Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

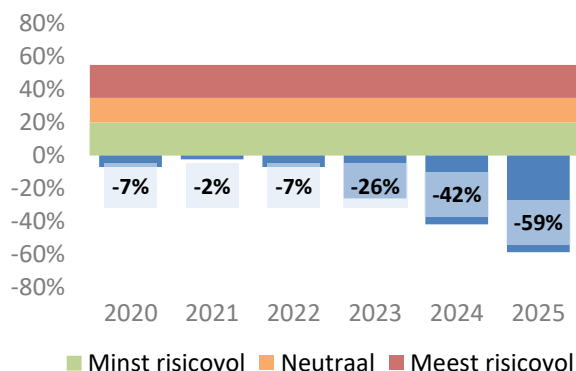
2. Solvabiliteitsratio

2. Solvabiliteit

Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort

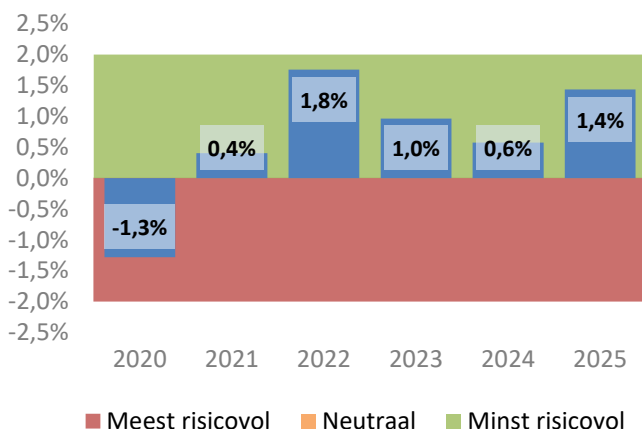
3. Grondexploitatie

3. Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitatie is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee.

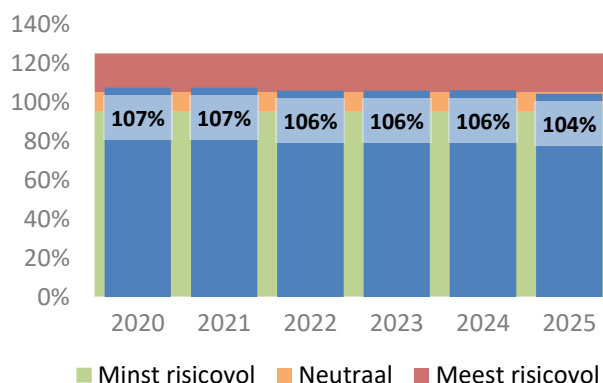
4. Structurele exploitatieruimte

4. Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Paragraaf 3: Onderhoud Kapitaalgoederen

3.1 Beleidskader

Het onderhoud van kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. Over het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij het beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties, inclusief de vertaling daarvan in de begroting en jaarrekening. Het uitgangspunt is dat er voldoende middelen beschikbaar zijn in de diverse voorzieningen, zodat er op termijn geen achterstallig onderhoud en/of kapitaalvernietiging ontstaat.

3.2 Beheerscategoriën

- A. Wegen en openbare verlichting
- B. Groen
- C. Water
- D. Riolering
- E. Gebouwen

3.2.A Wegen en openbare verlichting

Wegenonderhoud

In 2022 voeren wij groot onderhoud uit aan het Zwarte Land. Ook gaan wij het geactualiseerde wegenbeheerplan aan college en raad voorleggen.

Tenslotte zal in 2022 groot onderhoud worden uitgevoerd aan de elementen wegen die niet gekoppeld zijn aan rioleringsprojecten. In de periode 2023–2025 zijn rioolvervangingen aan de Vlieterweg en in de wijk rondom de Rembrandtlaan aan de orde.

Openbare Verlichting

Het areaal is op orde, het aantal storingen is laag. De komende jaren komen diverse armaturen en/of masten aan het einde van hun levensduur. Dit zijn de armaturen die nog niet zijn voorzien van LED verlichting.

Om het areaal in goede/veilige staat te houden, het aantal storingen laag te houden en het energieverbruik te verminderen is een jaarlijks krediet beschikbaar voor gedeeltelijke vervanging. In 2022 actualiseren wij het beheerplan voor de openbare verlichting.

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Herziening	Financiering
Wegen	Beheerplan asfaltwegen	2020-2024	2021-2022	621001-Planmatig onderhoud wegen
	Beheerplan openbare verlichting	2020-2024	2021-2022	621005-Openbare Verlichting

3.2.B Groen

Openbaar groen

Het vervangen van plantsoenen combineren wij met de aanplant van bomen. Deze werkwijze beperkt overlast voor onze inwoners en is efficiënt. Zo continueren wij de huidige inrichtingskwaliteit. Voor onkruidbestrijding van kwetsbare groentypen, zoals bodembedekkers, vaste planten, sierheesters, rozen en hagen, hanteren wij A-niveau. Zo voorkomen wij kapitaalvernietiging. Bij andere groentypen en onderhouds-maatregelen leiden lagere kwaliteitsniveaus niet direct tot kapitaalvernietiging. Ondanks areaaluitbreidingen is er sinds 2018 geen extra personeel bij de Groendienst gekomen. Hierdoor wordt niet altijd de kwaliteit gehaald. We lossen dit zoveel mogelijk op door inhuur van personeel tijdens piekmomenten.

Kwaliteitsniveau's

Het plantsoen onderhouden wij volgens de landelijke standaard volgens de "Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte" van het CROW. In onderstaande tabel staan de actuele kwaliteitsniveaus.

Groentype (plantsoenen)	Kwaliteitsniveau
Zwerfafvalbeheersing	B
Boomspiegels (onkruid)	A
Bosplantsoen (onkruid)	C
Bosplantsoen (randen snoei)	A
Bosplantsoen (overige snoei)	Frequentie: eens per 3 jaar
Bodembedekkers en vaste planten (onkruid)	A
Bodembedekkers en vaste planten (randen snoei)	A
Bodembedekkers en vaste planten (overige snoei)	B
Sierheesters (onkruid)	A
Sierheesters (randen snoei)	A
Sierheesters (overige snoei)	B
Rozen (onkruid)	A
Rozen (snoei)	B
Hagen (onkruid)	A

Groentype (plantsoenen)	Kwaliteitsniveau
Hagen (snoei)	Frequentie: 3 keer per jaar
Gazon maaien	B

Begraafplaatsen

In onderstaande tabel staan de actuele kwaliteitsniveaus. Voor de renovatie van asfaltverhardingen en gebouwen is geen budget beschikbaar. Vanwege de beperkte omvang is geen aparte voorziening gecreëerd. Zodra renovatie of vervanging aan de orde is, voeren wij een bedrag op in de Kadernota.

Groentype (begraafplaatsen)	Kwaliteitsniveau
Bosplantsoen (onkruid)	C
Overige groentypen (onkruid)	A
Gazon maaien	A

Bomen

De komende jaren dienen, afhankelijk van de groeiontwikkeling, diverse oude lanen verjongd te worden. Door jaarlijkse boomplantplannen wordt hier uitvoering aan gegeven. Deze plannen worden in eigen beheer ontwikkeld en aanbesteed. De aanplant van toekomstig waardevolle bomen dekken wij uit de voorziening bomen. In de voorziening wordt jaarlijks € 17.500 gestort. Vervangingsinvesteringen (nieuwe aanplant van bomen) en het beschikbare krediet in de voorziening is momenteel goed op elkaar afgestemd. Elk jaar inspecteren wij de bomen op veiligheid en actuele snoei-behoefte. Deze inspecties vormen de basis voor het jaarlijkse snoeiplan. Dagelijks en jaarlijks boombeheer wordt gefinancierd uit de exploitatie.

Sportvelden De Bree

Op moment van schrijven wordt de MOP buitensportaccommodatie herzien. De meer jaren voorziening wordt aangepast aan de actuele onderhoudstoestand zodat budget en benodigde investering beter op elkaar aansluiten. De huidige voorziening is niet toereikend om voor de lange termijn vervangingsinvesteringen te financieren. Met een separaat Raadsvoorstel worden hiertoe gedurende 2021 voorstellen gedaan. Voor dagelijks onderhoud van de voetbal- en hockeyvelden is in 2022 voldoende budget beschikbaar. Dit wordt gedekt binnen de exploitatie.

Speelplaatsen

De gemeente heeft in 2022 negenentwintig speelplaatsen. Op basis van jaarlijkse veiligheids- en onderhoudsinspecties wordt geïnvesteerd in het vervangen en onderhouden van speeltoestellen en speelondergronden. Voor 2022 is onvoldoende budget beschikbaar om alle speelondergronden milieu hygiënisch in te richten. Het dagelijks onderhoud van het Cruijff-Court wordt gedekt uit het budget voor speelplaatsen. In 2025 wordt de toplaag van het Cruijff-Court gerenoveerd, hiervoor is in de Kadernota inmiddels een krediet opgenomen. Het Bikepark wordt onderhouden door toerclub het Scherpewoud. De gemeente is als eigenaar van het terrein eindverantwoordelijk.

3.2.C Water

Water

Op basis van het 'Beheer- en onderhoudsplan stedelijk water Scherpenzeel' en de schouwkaart van het waterschap voor Scherpenzeel voeren wij het onderhoud van watergangen, vijvers en duikers binnen de bebouwde kom en in het buitengebied van Scherpenzeel jaarlijks uit. In 2021 hebben we geëxperimenteerd met het rapen van zwerfafval voor het maaien uit. Dit is zeer goed bevallen en gaan we ook voor de komende jaren doen. Wij streven naar goede waterkwaliteit door de doorstroming van watergangen te bevorderen.

Het baggerplan (2014-2022) Scherpenzeel hebben wij samen met het waterschap opgesteld. Het vormt de leidraad voor het uitvoeren van de baggercyclus. De baggerkosten zijn structureel opgenomen in het Waterplan (WP) 2020-2024. In 2020 is een nieuw waterbodemonderzoek uitgevoerd om de dikte van baggerslib te meten. Op basis van het onderzoeksresultaat wordt het baggerplan herzien. Voor 2022 staat de uitvoering op de planning (samen met het waterschap).

Bruggen

Er zijn 7 openbare houten fietsers- /voetgangersbruggen en twee vlonders in Scherpenzeel die door de gemeente worden onderhouden. Voor de bruggen gaan wij in 2022 een beheer paragraaf toevoegen aan het beheerplan wegen.

Grondwater

Scherpenzeel heeft relatief hoge grondwaterstanden. Om de gemeentelijke grondwaterzorgtaak adequaat te kunnen invullen is de voortdurende monitoring van de grondwaterstanden nodig. Hiervoor hebben wij binnen de bebouwde kom van Scherpenzeel een uitgebreid grondwatermeetnet met 32 meetpunten. Het onderhoud van dit grondwatermeetnet wordt uitgevoerd via het Platform Water Vallei en Eem.

In 2022 gaan wij het beheerplan grondwater actualiseren.

3.2.D Riolering

Riolering

Het goed functioneren van de riolering is van essentieel belang voor de onbelemmerde afvoer van (afval)water en voorkomt schade als gevolg van water op straat. De jaarlijkse onderhouds- en beheerkosten voor het rioleringssysteem zijn structureel opgenomen in het nieuwe Waterplan (2020-2024). In 2022 gaan wij riolering in de Lijsterbes-, Berken-, Plataanlaan vervangen. Dit wordt een integraal project samen met Groen en wegen. Hierdoor hebben we een goede synergie met de verschillende afdelingen en komen gebruik en beheer van de disciplines beter tot hun recht.

Vlonders

De vlonders mogen vanuit het riool en water budget betaald worden en hiervoor zal er in 2022 een extra aanvulling op het beheerplanwater komen ten behoeve van de vlonders.

Afvalwaterteam zuiveringskring Woudenberg (AWT)

Gemeente Scherpenzeel werkt al jaren samen met de gemeente Woudenberg en het Waterschap Vallei en Veluwe aan een goed functionerende (afval)waterketen. Op zuiveringskring niveau gebeurt de samenwerking tussen de drie partijen onder het Afvalwaterteam (AWT) "Zuiveringskring Woudenberg". In 2022 gaan wij de samenwerking overeenkomst vernieuwen

Platform Vallei en Eem

Op regionaal niveau werkt onze gemeente via het 'Platform Water Vallei en Eem' samen met andere gemeenten in de regio. In het kader van samenwerking wordt er jaarlijks een aantal onderhoudsactiviteiten uitgevoerd op basis van een vastgesteld jaarplan. De activiteiten zijn gebaseerd op de investerings- en onderhouds-projecten en maatregelen genoemd in het GWP. De kosten voor het uitvoeren van de activiteiten van het AWT en via het Platform Water worden gedekt uit het GWP.

In het nieuwe Waterplan zijn de kosten voor onderhoud en beheer van de infrastructuur van (afval)water en riolering herzien en de nieuwe begroting opgenomen.

3.2.E Gebouwen

Gemeentelijke gebouwen

De doelstelling van de meerjarenonderhoudsplannen (mjop) is de conditie van het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzichtelijk te hebben en te houden welk noodzakelijke onderhoud er gepleegd dient te worden over een langere periode. De gebouwen waarvoor meerjarenonderhoudsplannen zijn opgesteld:

- Toren NH-kerk
- Brandweerkazerne/gemeentewerkplaats
- Buitenplaats
- De Villa
- Kleedgebouwen sportaccommodaties

In 2020 zijn de beheerplannen opnieuw vastgesteld (behoudens die van de ambtswoning en de toren NH-kerk). De uitkomsten hiervan zijn destijds verwerkt in de begroting. Begin 2016 is voor de toren NH-kerk een instandhoudingsplan opgesteld voor een periode van 6 jaar. De uitvoering zal in 2021 gereed zijn binnen de gestelde termijn. Aanbestedingen opdracht zijn reeds verleend.

In 2021 zijn de beheerplannen van de kleedgebouwen sportaccommodaties opnieuw opgesteld. Deze worden binnenkort geactualiseerd. In 2020 is er een nieuw meerjarenonderhoudsplan gemaakt voor de Brandweerkazerne/gemeentewerkplaats. De meerjarenonderhoudsplannen voor de Buitenplaats en de Villa zijn in 2019 herzien.

	2021	2022	2023	2024
Brandweergarage/Werkplaats	€ 41.620	€ 25.104	€ 80.751	€ 8.816
Sportaccommodaties	€ 18.894	€ 33.527	€ 19.338	€ 24.828
Sportvelden	€ 0	€ 176.226	€ 0	€ 100.000
Toren NH-kerk	€ 1.207	€ 6.896	€ 8.593	€ 8.593
Buitenplaats	€ 6.681	€ 95.006	€ 10.464	€ 6.956
Villa	€ 27.844	€ 20.128	€ 12.391	€ 10.013

Totaal	€ 96.246	€ 356.887	€ 131.537	€ 159.206
---------------	-----------------	------------------	------------------	------------------

Voor het onderhoud worden in de meerjarenperiode 2021-2024 de volgende onderhoudskosten geraamd:

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

1 Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze				
Categorie	Beheerplan	Planperiode	Herziening	Financiële dekking
Wegen	Beheerplan asfaltwegen	2020-2024	2021-2022	Exploitatie
	Beheerplan openbare verlichting	2020-2024	2020	Exploitatie
Groen	Notitie beheer plantsoenen	2008	-	Exploitatie
	Bomenstructuurplan	2016-2040		Voorziening Bomen
	Notitie beheer begraafplaatsen	2008	-	Exploitatie
	Sportvelden de Bree	2019-2022	2021	Exploitatie / Voorziening onderhoud sportvelden de Bree
	Speelplaatsenbeleid	2017	-	Exploitatie / Krediet Cruijff-Court
Water	Baggerplan	2014-2022	2022	Exploitatie
	Grondwaterbeleid- plan	2016-2022	2022	Voorziening Riolering
Riolering	Waterplan (Riolering)	2020-2024	2024	Voorziening Riolering
Gebouwen	Gemeentelijke gebouwen	2014-2023	-	Diverse onderhoudsvoorzieningen
	Sportaccommodaties	2016-2025	2021	Voorziening onderhoud sportpark de Bree accommodaties

4.1 Wat is financiering?

Voor alles wat de gemeente doet is geld nodig. De treasuryfunctie houdt zich bezig met het afstemmen van de beschikbare financiële middelen op de gemeentelijke activiteiten. Hierbij kan het nodig zijn dat soms tijdelijk geld geleend moet worden. Maar kan het ook zo zijn dat er geld aanwezig is dat niet direct nodig is. Gemeenten zijn verplicht de niet direct nodige kasgeldten onder te brengen bij het rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd.

4.2 Treasurystatuut

Om de risico's rond vermogenstransacties te beheersen is er een treasurybeleid. Dit beleid is verwoord in het treasurystatuut. Op basis van de Wet Fido (Financiering decentrale overheden) moet elk decentraal overheidslichaam een treasurystatuut hebben. In het statuut zijn condities en kaders geregeld voor het tijdig beschikbaar hebben van middelen, het risicokader waarbinnen de treasury functie werkt en de optimalisatie van rendement van liquide middelen.

4.3 Beleggingen

De gemeente heeft aandelen Vitens en BNG-bank in bezit, geen obligaties.

4.4 In- en Externe ontwikkelingen / rentevisie

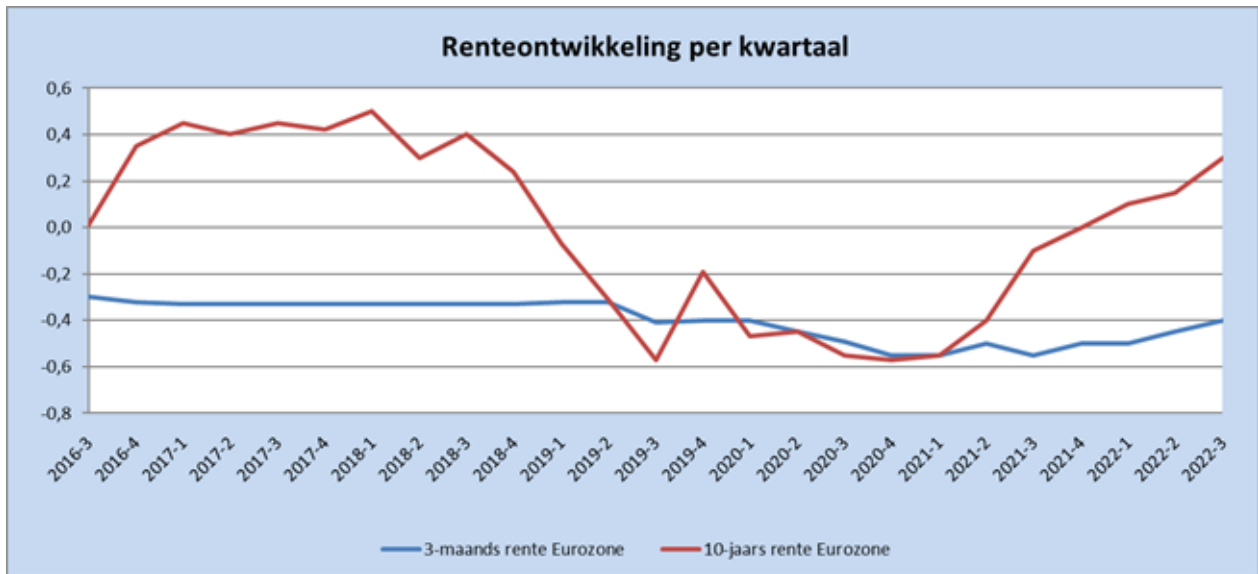
Externe invloeden - rentevisie²

Factoren van 'buiten en van binnen' zijn van invloed op de treasuryfunctie. Bij invloeden van buiten gaat het vooral om de rentestand. Iets waar de gemeente geen invloed op heeft. In dit kader schetsen we kort de economische situatie.

Het aantal coronabesmettingen neemt af en de vaccinatiegraad neemt toe, dit leidt tot een herstel van de economie. Op basis van de juni raming van het CPB wordt er verwacht dat de economie groeit in 2021 en 2022 met ruim 3% per jaar. De werkloosheid blijft in 2022 4,1%, welke bijna gelijk staat aan het percentage van voor de crisis. De permanente economische schade van de coronapandemie blijft dus naar verwachting beperkt. Het overheidstekort zal snel afnemen.

De Europese economieën zijn zich ook aan het herstellen van de lockdowns van de afgelopen tijd. Maar er is ook veel onzekerheid over de economische effecten door bijvoorbeeld de deltavariant. Voor ECB een reden om de rentes voorlopig niet aan te passen en de steunmaatregelen te handhaven totdat de inflatie gedurende langere tijd de twee procent bereikt. De officiële ECB rente³ bedraagt nog steeds 0,00%.

Hieronder is het verloop van de korte en de lange rente weergegeven op basis van de prognoses van de ING⁴.

De vergoeding die voor het schatkistbankieren wordt ontvangen is nihil. Door de lage rente is het tegelijk mogelijk goedkoop middelen aan te trekken.

Interne invloeden – liquiditeitsprognose

Bij interne invloeden gaat het om zaken die invloed hebben op de behoefte aan geldmiddelen, op korte en lange termijn. Hierbij kan het gaan om bijvoorbeeld nieuwe beleidsvoornemens, grote vervangingsinvesteringen en grondexploitaties.

De prognose financiering geeft aan dat de mogelijkheid aanwezig is dat er vreemd geld moet worden aangetrokken. De gemeente heeft daarnaast de mogelijkheid voor kortere periodes tegen een relatief gunstig tarief 'rood' te staan op de rekening-courant bij de BNG Bank tot maximaal € 1,9 miljoen.

In bijlage 1 is de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet weergegeven.

4.5 Financiering

Algemeen

Zoals hierboven beschreven, hangt de daadwerkelijke financieringsbehoefte af van het verloop van de kasstromen en de besluitvorming over en de fasering van investeringswerken en grondexploitaties. Het aantrekken en aflossen van gelden wordt daarop afgestemd. Hierbij spelen limieten voor de maximaal toegestane korte financiering (de kasgeldlimiet) en de maximaal toegestane leningen die mogen worden geherfinancierd/ waar de rente van mag worden herzien (renterisiconorm) een rol.

De kasgeldlimiet staat de gemeente toe voor 2022 een bedrag van ruim € 2.019 miljoen door kortlopende leningen in financieringsbehoefte te voorzien. (8,5% van het begrotingstotaal) Bij overschrijding van deze limiet in twee opeenvolgende kwartalen, geldt de verplichting tot het nemen van maatregelen (i.c. lang financieren).

Eén van de doelstellingen van de Wet Fido is het risico op rentestijgingen zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan de gemeente voorkomen door het bedrag waarover bij herfinanciering of herziening van het rentepercentage risico wordt gelopen te beperken.

Berekening Kasgeldlimiet	Begroting 2022
Begrotingstotaal	€ 23.756.000
Grondslagpercentage	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	€ 2.019.260

Berekening renterisiconorm	Begroting 2022
Begrotingstotaal	€ 23.756
Grondslagpercentage	20%
Renterisiconorm (Wettelijk minimum)	€ 4.751.200 (€ 2.500.000)

Relatiebeheer

Met de BNG Bank is een zogenaamde financieringsovereenkomst gesloten waarin is geregeld dat, in vergelijking met andere marktpartijen, voordeliger tarieven worden aangeboden. Het betreft o.a. een kredietarrangement met een limiet van € 1.900.000. De rente is gebaseerd op 1-maands Euribor met een opslag van 0,12%.

Renteschema	2022	2023	2024	2025
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ -	€ -	€ -	€ -
b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-/- € -29.016	€ -28.937	€ -7.488	€ -7.405
Saldo rentelasten en rentebaten	€ -29.016	€ -28.937	€ -7.488	€ -7.405
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	-/- € -	€ -	€ -	€ -
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € 21.373	€ 21.373	€ -	€ -
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend				
Totaal aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 21.373	€ 21.373	€ -	€ -
d1. Rente over eigen vermogen	€ -	€ -	€ -	€ -
d2. Rente over voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- € -7.643	€ -7.564	€ -7.488	€ -7.405
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ -7.643	€ -7.564	€ -7.488	€ -7.405

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). In dit tekort van 3% hebben, naast Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Onderstaande tabel geeft inzicht in de situatie voor Scherpenzeel.

EMU Saldo	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-750	-453	152	690	1.061
2. (-) Mutatie (im)materiële vaste activa	2.025	954	1.067	744	141
3. (+) Mutatie voorzieningen	29	951	360	638	263

EMU Saldo	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
4. (-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	9.637	415	-3.131	-2.518	-2.408
5. (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-12.383	-871	2.576	3.102	3.591

5.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat over de manier waarop de processen zijn georganiseerd en worden aangestuurd, hoe de bedrijfsmiddelen worden ingezet en de wijze waarop de organisatie bijdraagt aan het realiseren van de doelen, projecten en prestaties van de gemeente.

Het uitgangspunt voor de organisatie is borgen van kwaliteit en continuïteit van dienstverlening en producten voor de inwoners van Scherpenzeel.

We beschrijven in deze paragraaf de ontwikkeling van een aantal bedrijfsvoering disciplines: organisatie (ontwikkeling), planning en control en financiën, informatievoorziening, HRM, huisvesting en communicatie vanuit de bijdrage aan de kwaliteit en continuïteit

De ambtelijke organisatie van de gemeente Scherpenzeel heeft de ambitie om op een dienstverlenende, krachtige en betrokken wijze bij te dragen aan hetgeen de Scherpenzeelse samenleving van de gemeente verwacht.

In 2020 en 2021 zijn er ruim 50% nieuwe medewerkers ingestroomd in de organisatie. Deels door invulling van de 14 fte versterking om de basis op orde te maken, deels door verloop. Zo veel nieuwe medewerkers vraagt veel inzet van de organisatie, zowel de introductie en het elkaar leren kennen als het weten hoe het werkt in Scherpenzeel. Deze zelfde periode kenmerkt zich door de Covid perikelen. Waardoor er veelal vanuit huis is gewerkt en het "onboarden" van nieuwe medewerkers lastiger werd.

In deze begroting wordt eveneens invulling gegeven aan de flexibele schil, die reeds was opgenomen in de begroting. Omdat deze in 2022 wordt ingevoerd is uitwerking nu aan de orde. De flexibele schil is bedoeld om extra capaciteit in te zetten op die projecten en maatschappelijke vraagstukken die tijdelijk extra aandacht verdienen. Op die manier geven we invulling aan onze "roadmap" en kunnen we de voornemens uit de toekomstvisie realiseren.

5.2 Organisatie ontwikkeling

De kernwaarden van onze organisatie zijn dienstverlenend, krachtig en betrokken. Hiervoor is in 2020 een organisatieontwikkeling gestart, deze is echter door de Covid pandemie vertraagd. Omdat we een sterke organisatie nodig hebben voor de borging van de toekomstige dienstverlening zetten we nu eerst in op het goed wegwijs maken van onze nieuwe medewerkers, zodat de verdere ontwikkeling van de organisatie, mede in het licht van de ontwikkelingen in de toekomstdiscussie straks weer volop kan worden doorgezet. De toekomstdiscussie vraagt daarnaast eveneens inzet op het spoor van een eventuele opgelegde samenvoeging. In 2022 zal de organisatieontwikkeling, mocht het tot samenvoeging komen, gedomineerd worden door de voorbereidingen op de integratie van de organisaties. Als Scherpenzeel zelfstandig blijft zal inzet nodig zijn op het oplossen van organisatorische knelpunten, vooral gelegen in het feit dat er veel enkelvoudig bezette functies voorkomen. Versterking van ambtelijke samenwerking is daarom noodzakelijk.

Flexibele schil/Projectorganisatie

De 'flexibele schil' bevat de som aan loonkosten die toe te rekenen zijn aan kostenplaatsen anders dan de exploitatie. Conform de BBV mogen uren welke toewijsbaar zijn aan projectwerkzaamheden die leiden tot investeringen worden toegeschreven aan deze projecten.

Er werd in de bestaande begroting al € 246.467 aan loonkosten (incl. overhead) toegerekend aan de Grondexploitaties. Bij het vaststellen van de Kadernota 2021 is een stelpost van € 450.000 per jaar opgenomen als flexibele schil vanaf het jaar 2022. In deze begroting is invulling gegeven aan deze stelpost. Specificaties van deze doorbelastingen zijn op aanvraag beschikbaar.

Door een herijking van de personeelslasten is gebleken dat nog een additioneel bedrag ad.€ 257.974 aan interne loonkosten (incl. overhead) structureel is door te belasten aan grondexploitaties. Dit bedrag wordt daarom verrekend met, en is invulling van, de taakstelling van € 450.000,-. Het heeft betrekking op werkzaamheden aan de diverse grondexploitaties in de jaren 2022-2025, waaronder de Nieuwe Koepel. Hiermee komt het totaal door te belasten loonkosten aan grondexploitaties op een bedrag van € 504.441.

Daarnaast is een bedrag van € 68.138 in 2022 door te belasten aan bestaande huidige projecten waaronder Eikenlaan, begraafplaats Lambalgen, Zwarteland en meer. Gezien hiervoor de kredieten van de betreffende projecten moeten worden verhoogd, is een aanvullend raadsbesluit nodig om dit bedrag door te kunnen belasten. Dit leidt tot een kleine verhoging van de kapitaalslasten in de exploitatie. Dit zal in de loop van 2021/2022 worden voorgesteld aan de raad. Gezien dit bedrag echter wel onderdeel is de flexibele schil, d.w.z. toe te rekenen aan incidentele lasten, wordt dit bedrag beschouwd als te verrekenen met de flexibele schil van € 450.000,-.

	2022	2023-2025
Flexibele schil	€ -450.000	€ -450.000
Additioneel doorbelasten aan grondexploitaties (incl. overhead)	€ 257.974	€ 257.974
Doorbelasten in 2022 aan Bestaande Projecten (incl. overhead)	€ 68.137	
Totaal door te belasten	€ 326.111	€ 257.974
Resterend nog door te belasten aan voorziene projecten	€ 123.889	€ 192.026

Dan resteert nog door te belasten bedrag van € 123.889 in 2022, en een bedrag ad. € 192.026 voor de jaren 2023-2025. Dit bedrag wordt doorbelast aan nieuwe projecten. We zien de komende jaren volop ambities en projecten om continuering van de huidige werkwijze en stand van flexibele schil te rechtvaardigen. Deze ambities en projecten vloeien voort uit:

- De Roadmap 2030, die voortvloeit uit de Toekomstvisie die in samenspraak met de inwoners tot stand is gekomen
- Nieuwe ambities / prioriteiten uit het coalitieprogramma 2022 – 2026
- Aanvullende (nu nog niet voorziene) opgaven vanuit het Rijk.

Op dit moment denken wij concreet aan:

- Verduurzaming bestaande woonomgeving
- Collectieve investeringen i.h.k.v. energietransitie (infrastructuur etc.)
- Verbouwing Breehoek, voor zover niet volledig gerealiseerd in 2022

- Centrumvisie c.q. uitvoering centrumplan
- Investerings in hoofdinfrastructuur ten behoeve van ontsluiting nieuwe woonwijken
- Investerings in onderwijsvoorzieningen ten behoeve van toekomstige inwoners (behoefte voorzien vanaf 2026)
- Toekomstige woningbouwontwikkeling
- Verduurzaming bestaande bedrijventerreinen
- Doorontwikkeling sociaal domein m.b.t. bovenlokale c.q. gedeelde opgaven in specialistische zorg
- Democratische innovatie, burgerinitiatieven en participatie
- Gezamenlijke regionale ambities (infrastructuur, toerisme)

We kunnen met andere woorden voorzien dat er in de toekomst incidentele uitgaven zullen blijven. Deze kunnen echter niet structureel worden ingeboekt, omdat aard en omvang nog niet kunnen worden ingeschat, en ook afhankelijk zijn van politieke keuzes die in de toekomst moeten worden gemaakt (en derhalve een incidenteel karakter zullen hebben). Uiteraard zal voor elk van deze ambities t.z.t. een passende incidentele dekking (ten laste van grondexploitaties, bestemmingsreserves of algemene reserve) moeten worden gezocht.

We bevinden ons in een overgangsfase. In het verleden is er veelal voor gekozen om voor nieuwe ambities / projecten enkel krediet aan te vragen voor projectkosten (investeringen, externe inhuur) en niet voor interne uren. Daarmee zijn voor wat betreft lopende projecten de incidentele personeelskosten nog altijd gedekt uit structurele inkomsten. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld lopende ICT projecten en fase 4 Breehoek. Om een zuiverder beeld te krijgen van structurele en incidentele personeelsinzet zullen wij in toekomstige kredietaanvragen ook de interne uren opnemen.

Tot slot geldt dat, in het geval van een zelfstandige bestuurlijke toekomst, Scherpenzeel zo spoedig mogelijk na de besluitvorming op Rijksniveau over zal gaan tot effectuering van de in maart 2021 door de gemeenteraad vastgestelde samenwerkingsstrategie. Daarbij zullen ook de organisatorische en financiële consequenties van het 'eindresultaat' opnieuw gewogen moeten worden. Dat is overigens altijd het geval: een organisatie is geen statisch gegeven maar moet aansluiten op de opgaven waar Scherpenzeel voor staat.

5.3 Planning & Control / Financiën

De huidige planning en control systematiek wordt voortgezet. Wel is het voornemen om ingaande 2022 naar drie financiële rapportages per jaar te gaan, enerzijds om de samenloop met de opstelling van de begroting en jaarrekening te voorkomen en anderzijds wordt hiermee een accurater begrotingsverloop weergegeven

Dit hangt samen met de digitaliseringslag van onze financiële administratie. O.a. het begrotingsproces is gedigitaliseerd en wordt waar mogelijk verder verfijnd.

Ook zal in 2022 de rechtmatigheidsverklaring door het college i.p.v. de accountant worden opgesteld. De capaciteit op de afdeling financiën is o.a. hiervoor verhoogd. Ook de verbijzonderde interne controle wordt hiermee verder geoptimaliseerd.

5.4 Informatievoorziening

Het in 2017 door de raad vastgestelde InformatieBeleidsPlan (IBP) had een scope tot 2020, in 2021 is het IBP geüpdatet, met hierin o.a. aandacht voor de samenwerkingspartners op het ICT vlak en cloudcomputing. Daarnaast zijn er nog projecten vanuit het IBP 2017-2020 die nog doorlopen. De benoemde thema's voor de toekomst zoals hieronder genoemd worden meegenomen in het plan.

De basis op orde brengen

De Corona pandemie heeft aangetoond dat een flexibele ICT omgeving noodzakelijk is en dat thuis werken standaard voor (bijna) iedereen beschikbaar moet zijn. In dit kader ondernemen we dan stappen om te komen tot een eigentijdse 'mobiele' werkplek, waarbij de systemen via een veilige verbinding benaderbaar zijn.

Informatie gestuurd werken

In Scherpenzeel, de regio FoodValley en bij netwerkpartners is veel informatie beschikbaar die helpend kan zijn om in het belang van de inwoners meer resultaatgericht te sturen. Deze data wordt nu nog in onvoldoende mate gevonden en benut. Ook wordt deze data nog onvoldoende omgezet in relevante informatie die leidt tot de definitie van verifieerbare resultaten waarop gestuurd kan worden. Daarop is investering nodig. Verder kan de afstemming, prioritering en samenwerking tussen de diverse onderdelen van de organisatie verbeterd worden door informatie gestuurd te gaan werken. Willen we flexibel en wendbaar zijn in een wereld die snel verandert, dan is informatie van cruciaal belang. Kernwoorden hierbij zijn, digitalisering, data, informatieveiligheid en privacy.

Digitaliseren, archiveren

De dienstverleningsvisie gemeente Scherpenzeel vormt samen met de digitale agenda 2020 van de VNG de basis voor het verder digitaliseren van de dienstverlening voor inwoners en bedrijven. Immers de maatschappij raakt steeds meer gewend aan de digitale dienstverlening van webwinkels en internetbankieren. Als overheid hebben we andere verantwoordelijkheden waardoor we niet in alle gevallen dezelfde service kunnen bieden, maar niets staat ons in de weg om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers naar het niveau te brengen dat zij gewend zijn in de private sector.

In 2021 hebben we het meldingen systeem Rapido geïntroduceerd, waardoor inwoners gemakkelijk meldingen in de openbare ruimte kunnen doen, waarvan de afdoening dan ook gevolgd wordt. We onderzoeken of dit ook voor andere domeinen geschikt is (bijvoorbeeld gebouwenbeheer en sportaccommodaties) waardoor de efficiency en klanttevredenheid toeneemt. Hieraan gekoppeld kunnen ook nog meer producten 24/7 digitaal aangeboden worden. Met het nieuwe zaakstelsel worden contracten en zaken digitaal gearchiveerd. Het 'oude' zaakstelsel is gemigreerd zodat het archief eenvoudig toegankelijk en up to date is. In 2021 is onderzoek gedaan naar de mate waarin onze papieren archieven kunnen worden vervangen door digitaal. In 2022 wordt dit verder uitgerold, waardoor er minder papier wordt gebruikt in de organisatie.

Het borgen van privacy en veiligheid

Gemeenten zijn druk bezig om hun IT-omgeving in te richten conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten) is een set van beveiligingsmaatregelen die een goed basis-beveiligingsniveau voor gemeenten definieert. Scherpenzeel heeft de noodzakelijke functies en procedures rond informatiebeveiliging goed geregeld. In het verlengde hiervan komt er een management service voor het real time monitoren van security incidenten. De implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming is gereed. Er wordt continue gemonitord op actualiteit en herziening in het kader van de AVG vindt plaats indien nodig. De privacy van

persoonsgegevens is zo gewaarborgd. Ook in 2022 zullen de verplichte audits voor Suwinet en Digid weer worden gedaan.

5.5 HRM

Formatie

De organisatie bestaat uit 3 afdelingen, die aangestuurd worden door een afdelingshoofd.

- Gemeentewinkel: dienstverlening op gebied van burgerzaken en sociaal domein, beleid rond WMO, participatie, onderwijs en jeugd.
- Ruimte & Groen: ruimtelijke ordening, economische zaken, beheer openbare ruimte, woningbouw, sport, recreatie.
- Bedrijfsvoering: Financiën, ICT beleid, facilitaire zaken, juridische zaken, personeel en organisatie, communicatie en veiligheid.

De directeur /secretaris is hoofd van de ambtelijke organisatie. Per 1 januari 2022 bedraagt de formatie 83,70 fte. Dit is inclusief de 14,2 fte. De invulling hiervan is in 2021 helemaal gerealiseerd (invulling 1,5 fte ICT is uitgesteld, 0,5 fte BOA is niet ingevuld)

Flexibel werken

Als gevolg van de coronamaatregelen heeft flexibel werken een 'boost' gekregen. Ook binnen gemeente Scherpenzeel is flexibel werken de norm geworden. Afhankelijk van de toekomst van gemeente Scherpenzeel, wordt het hybride werken zoveel mogelijk gefaciliteerd door aanpassing van regelingen (reiskostenregeling, tijdregistratie) inrichten van werkplekken op kantoor en thuis (arboproof), wordt veel aandacht besteed aan 'hoe houden we de verbinding met elkaar' en ICT voorzieningen.

5.6 Huisvesting

In 2021 is er een voorlopig ontwerp light gedaan voor de Breehoek. Het onderbrengen van de gemeentelijke huisvesting in de Breehoek is daarbij kansrijk.

De invulling van deze studie zal in 2022 een vervolg krijgen in definitief ontwerp. De huisvesting aan de Stationsweg voldoet niet aan de duurzaamheidsnormen voor kantoorruimten. Indien de organisatie zelfstandig verdergaat dient aanzienlijk te worden geïnvesteerd om aan het zogenaamde label C te kunnen voldoen. Daarnaast is er onvoldoende ruimte en kan er geen modern kantoorconcept gerealiseerd worden. Dus huisvesting elders is dringend gewenst.

5.7 Communicatie

Door tussenkomst van de corona-crisis en het zelfstandigheidsvraagstuk, hebben de (deels nieuwe) collegeleden veel praktijkervaring opgedaan met woordvoering en media-tactieken. Een training kan dus verdergaan op het reeds opgebouwde niveau.

De invoering van een monitoringssysteem voor sociale media zorgt voor een actievere houding op deze platforms. In samenspel met de communicatie via gedrukte media wordt het bereik van de gemeentelijke boodschappen vergroot. Ook wordt ingezet op meer gebruik van video. Er is en wordt ingezet op filmbeelden via timelaps, dronebeelden en animatievideo's.

Een nieuw intranet ten behoeve van de interne communicatie is reeds in 2020 ingevoerd. Vernieuwing van de website heeft in 2021 plaatsgevonden. Tenslotte is er de wens om de organisatie meer te trainen in het voeren van dialoog met de samenleving, om toe te werken naar intensievere en heldere participatietrajecten. Het team communicatie houdt hiertoe een participatiekalender bij.

6.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de volgende onderwerpen, zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot realisatie doelstellingen uit programma's;
- De wijze waarop de gemeente het beleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de verwachte resultaten van de totale grondexploitatie;
- Onderbouwing van de geraamde winstneming; de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondexploitaties (in relatie tot de risico's).

6.2 Visie

De gemeentelijke visie op grondbeleid is vastgelegd in de nota grondbeleid. Grondbeleid is een middel om andere beleidsdoelen en bestuurlijke ambities te realiseren; het is geen doel op zich. De gemeente zet het grondbeleid als middel in om beleidsdoelen uit bijvoorbeeld de structuurvisie 2013, de omgevingsvisie in wording en de woonvisie te realiseren.

De gemeente voert een situationeel grondbeleid. De nota grondbeleid bevat een routekaart met een afwegingskader om per situatie koers te bepalen. Grofweg zijn er drie routes, namelijk passief faciliterend grondbeleid, proactief faciliterend grondbeleid en actief grondbeleid. De nota grondbeleid geeft per route de kaders voor de uitvoering.

De gemeente realiseert de uitvoering van de ontwikkelstrategie Scherpenzeel Zuid deels door actief grondbeleid te voeren; denk hierbij aan Akkerwinde, Walstrolaan, de Nieuwe Koepel en Zelder (voorheen Akkerwinde 2).

6.3 Uitvoering grondbeleid

Faciliterend grondbeleid

Als marktpartijen of particulieren het initiatief nemen voor een ruimtelijke ontwikkeling, dan zal de gemeente het spoor van de anterieure overeenkomst volgen. Hierin worden afspraken gemaakt over o.a. kostenverhaal, planschade, aantallen en typen woningen en bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen buiten het plangebied. Momenteel faciliteert de gemeente o.a. de ontwikkeling aan Oosteinde en bij ontwikkelingen rondom de supermarkten waarbij ook woningen worden gerealiseerd.

Uitvoerend grondbeleid

Om uitvoering te kunnen geven aan de ontwikkelstrategie Scherpenzeel Zuid, voert de gemeente actief grondbeleid. Momenteel voert de gemeente vier grondexploitaties.

Tweemaal per jaar actualiseert het college de grondexploitaties en biedt deze herzieningen voor besluitvorming aan de raad aan. In de paragraaf grondbeleid informeert het college de raad over de individuele grondexploitaties, de risico's, de (tussentijdse) winstneming en de verliesvoorziening. De baten en lasten van de grondexploitatie zijn verantwoord in programma 8. Grondexploitaties hebben een projectmatig karakter en zijn daarmee anders dan de jaarbudgetten in de algemene dienst van de gemeente. Het verantwoorde saldo van baten en lasten wordt bepaald door het resultaat op de afgesloten complexen en de winst- en verliesneming op complexen. De resterende baten en lasten worden geactiveerd en hebben

als zodanig geen invloed op het resultaat van het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente onder "voorraden".

Voor gronden welke niet in uitvoering zijn genomen geldt, dat deze zijn opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa.

Ontwikkeling Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 geldt voor overheidsinstellingen een belastingplicht in de vorm van vennootschapsbelasting voor hun ondernemersactiviteiten. Binnen onze gemeente geldt deze belastingplicht voor de grondexploitaties. De afdracht van vennootschapsbelasting (vanwege winst op de grondexploitatie) is geen onderdeel van de grondexploitatie zelf maar wordt separaat opgenomen in programma 0 van de begroting. Tot het moment van afdracht wordt de verplichting geschat en beschikbaar gehouden in de reserve grondexploitatie. De reden hiervan is, dat de winstneming in de grondexploitatie en afdracht vennootschapsbelasting niet tegelijkertijd plaatsvinden. In 2020 heeft de gemeente afspraken gemaakt met de belastingdienst inzake de openingsbalans 2016, waarop vervolgens ook over de jaren 2016 t/m 2019 de vennootschapsbelasting is betaald. In 2021 is de aanslag 2020 afgewikkeld en de voorlopige aanslag voor het jaar 2021 betaald.

Hierna volgt een overzicht van de huidige stand van zaken en de te verwachten financiële resultaten op de grondexploitaties. Daarna volgt de voortgang van de grondexploitaties met de te verwachten (tussentijdse) winstneming. Als laatste volgt per grondexploitatie een toelichting op de uitvoering in 2021 en de vooruitblik naar 2022.

Resultaten in exploitatie genomen gronden (x € 1.000)

Complex	Jaarrekening 2020				Begroting 2022-2025			
	Boekwaarde*		Eindresultaat		Boekwaarde		Eindresultaat	
	1-1-2020	31-12-2020	Nominale eindwaarde	Jaar	1-1-2020	31-12-2020	Nominale eindwaarde**	Jaar
Akkerwinde	-993	-2.218	6.734	2021	-993	-2.218	6.724	2021
Zelder	0	396	67	2025	0	396	67	2025
Walstrolaan	210	-670	1.018	2021	210	-670	1.018	2021
Nieuwe Koepel	2.262	2.446	11.417	2029	2.262	2.446	11.019	2029

*negatief bedrag betekent meer opbrengsten dan kosten en een positief bedrag betekent meer kosten dan opbrengsten

**inclusief (tussentijdse) winstneming, negatief bedrag betekent een verliesgevende grondexploitatie en een positief bedrag betekent een winstgevende grondexploitatie

Winstneming

Vanaf 2016 verplicht de commissie BBV gemeenten om (tussentijds) winst te nemen volgens de zogenaamde 'percentage of completion methode' (POC methode). Deze methode houdt in dat de gemeente naar gelang de voortgang van het project (tussentijds) winst neemt. Bij de tussentijdse winstneming wordt het POC % genomen over de verwachte eindwaarde verminderd met de projectrisico's. Bij het project Zelder staat daarom pas in het laatste jaar een winstneming.

Complex	POC (%)					(tussentijdse) winstneming (x 1.000 euro)				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Akkerwinde	100					1.119				
Zelder	0	47	67	70	100	-	-	-	-	67
Walstrolaan	100					402				
Nieuwe Koepel	-	-	9	22	36	-	-	750	999	1.148

Complex Akkerwinde

De uitvoering van Akkerwinde is vrijwel afgerond. De werkzaamheden woonrijp maken zijn in 2021 voor het overgrote deel voltooid. De grondexploitatie is eind 2021 afgesloten.

Complex Zelder

In het 2^e en 3^e kwartaal 2021 wordt het selectietraject voor dit project afgerond en wordt duidelijk met welke marktpartij de gemeente dit unieke project voor starters vorm en inhoud gaat geven. Uitgaande van het voorliggende plan wordt met de bouwactiviteiten gestart in 2022 (3^e kwartaal). Het bestemmingsplan Zelder is medio 2021 in procedure gebracht. Vaststelling is voorzien in het 1^e kwartaal 2022.

Complex Walstrolaan

De ontwikkeling van de Walstrolaan verloopt voorspoedig. Dit project wordt naar verwachting in 2021 afgerond.

Complex de Nieuwe Koepel

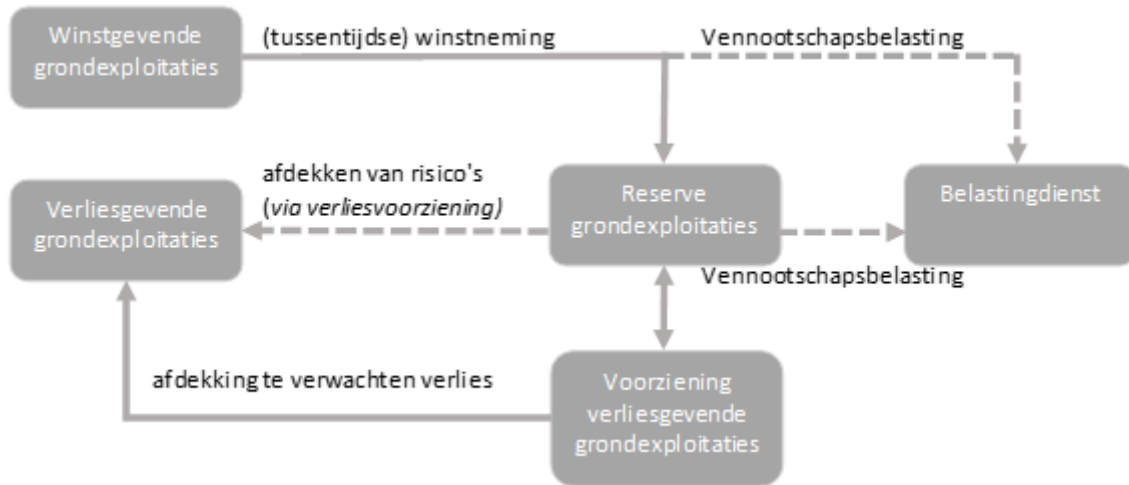
Ter uitvoering van het raadsbesluit van maart 2021, zijn inmiddels alle gronden van het consortium aangekocht en is de gemeente 100% grondeigenaar van het project. Thans wordt het voorontwerp bestemmingsplan en het stedenbouwkundig plan voorbereid/uitgewerkt. Zoals toegezegd wordt in september gestart met klankbordgroepen uit de raad over de thema's verkeer/ontsluiting en woningbouwprogramma. Met de resultaten hiervan als input kan het stedenbouwkundig plan (inclusief geoptimaliseerd woningbouwprogramma) en het voorontwerp bestemmingsplan definitief worden afgerond en in procedure worden gebracht.

Wel is inmiddels duidelijk dat de kosten voor het verplaatsen van de volkstuinen naar verwachting ca. € 359.000 bedragen. In de vorige Grexen was hiervoor een stelpost opgenomen van € 150.000. Deze extra kosten worden met name veroorzaakt door de hoge ontsluitingskosten van het project op de aanwezige infrastructuur.

Na de definitieve overeenstemming met de raad van het woningbouwprogramma zal de grondexploitatie worden geactualiseerd. Dan wordt duidelijk welke financiële effecten dit heeft op de grondexploitatie.

6.4 Reserves en voorzieningen

De gemeente beschikt voor het grondbeleid over de reserve grondexploitatie, de verliesvoorziening Zelder en de voorziening Dorpsontwikkeling-Scherpenzeel Zuid.

Reserve grondexploitatie

De Reserve grondexploitatie dient om de financiële risico's van de grondexploitatie op te vangen (voor zover de winstpotentie hier niet in voorziet), de verliesvoorziening voor verliesgevende grondexploitatie te vormen en daarnaast om de afdrachten Vennootschapsbelasting te betalen. De stand per 31-12-2020 voor deze reserve is € 3.293.722.

Op dit moment zijn de beoogde resultaten van de diverse grondexploitatie voldoende positief om deze risico's te kunnen opvangen binnen de lopende exploitatie. Steeds als een complex wordt afgesloten, volgt een voorstel waar de raad beslist over de resultaat-bestemming. In de afweging wordt dan ook het totaal van de risico's op de overige complexen en de vennootschapsbelasting betrokken. Tot het moment van winstneming, worden verwachte resultaten opgenomen in de reserve grondexploitatie.

Verliesvoorziening Zelder

Zodra de gemeente voorziet dat een grondexploitatie verliesgevend is dan dekt de gemeente het te verwachten verlies af. De gemeente vormt de voorziening op eindwaarde. Omdat de eindwaarde van dit complex inmiddels positief is geworden, is de voorziening in 2020 voor het grootste gedeelte vrijgevallen ten gunste van de Algemene Reserve. Per 31-12-2020 heeft deze verliesvoorziening een hoogte van € 25.244.

Voorziening Dorpsontwikkeling-Scherpenzeel Zuid

In de structuurvisie staat beschreven dat alle nieuwbouwwontwikkelingen in het gebied voor Scherpenzeel-Zuid (begrensd bij het bestaand stedelijk gebied ten tijde van vaststelling van de structuurvisie) bijdragen aan het fonds Dorpsontwikkeling-Scherpenzeel Zuid. Met de grondverkoop in de afgelopen jaren zijn afdrachten gedaan ten gunste van deze voorziening. De stand van de voorziening bedraagt op 31 december 2020 € 762.794.

7.1 Wat is een verbonden partij?

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de verbonden partijen van de gemeente Scherpenzeel. Met verbonden partijen worden rechtspersonen bedoeld waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

- Onder bestuurlijk belang wordt bedoeld, een plaats in het bestuur of het hebben van stemrecht;
- met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.
- Er wordt het volgende onderscheid gemaakt tussen de verschillende soorten verbonden partijen:
  - Gemeenschappelijke regelingen;
  - Vennootschappen en coöperaties;
  - Stichtingen en verenigingen;
  - Overige verbonden partijen;

7.2 Waarom inzicht in verbonden partijen?

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad. Op de eerste plaats voeren de verbonden partijen vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan doen. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Er blijft dus voor de raad nog steeds een kaderstellende en controlerende taak over bij die programma's. Helaas is dit niet altijd makkelijk, vooral niet als de overige verbonden partijen veel groter zijn. De eigen inbreng in dergelijke verbanden is dan soms erg moeilijk te realiseren. Op de tweede plaats zijn er kosten gemoeid met de deelname en zijn er financiële risico's die de gemeente met de deelname kan lopen. Indien er ten aanzien van verbonden partijen reële risico's worden gelopen, zijn deze benoemd in de paragraaf 'Weerstandsvormogen'. Hier wordt in dat geval naar verwezen.

7.3 Verbonden partijen van Scherpenzeel

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van de gemeente Scherpenzeel. Hierbij is onder meer weergegeven wat de doelstelling van de gemeente is om participeren in de betreffende verbonden partij en de financiële situatie van de verbonden partij. Waar mogelijk zijn de cijfers van de verbonden partijen uit het begrotingsjaar 2020 weergegeven. In een aantal gevallen is dit echter niet mogelijk geweest; in dat geval zijn de meest recente cijfers opgenomen. De jaarlijkse bijdrage aan/van de verbonden partij is verwerkt in deze programmabegroting.

7.4 Verbonden partijen per programma

In de Programmabegroting is ook per programma de betrokkenheid van de verbonden partijen bij het realiseren van de doelstellingen weergegeven:

Gemeenschappelijke regeling			
Omgevingsdienst de Vallei (OddV), Ede			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren		
Programma(s):	8		
Doelstelling deelname:	OddV is een samenwerking bij uitvoering van taken op het gebied van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht		
Financieel belang:	€ 487.924 XX		
Verwacht financieel resultaat:	€ 0		
Eigen vermogen 31-12-2020:	€1.273.000	Eigen vermogen 31-12-2019:	€708.000
Vreemd vermogen 31-12-2020:	€1.839.000	Vreemd vermogen 31-12-2019:	€2.224.000

Regio de Vallei, Ede			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren	Wethouder H.E. van Dijk-van Ommering	
Programma(s):	7		
Doelstelling deelname:	De regio hanteert het doel de verwerking van afval op een duurzame wijze in te richten. De regio richt zich op restafval (verbranding) en GFT-afval (vergisting en compostering). Verwerking van PMD afval is inmiddels buiten de regio georganiseerd		
Financieel belang:	€ 1.866 XX		
Verwacht financieel resultaat:	€ 0		
Eigen vermogen 31-12-2020:	€60.154	Eigen vermogen 31-12-2019:	€57.488
Vreemd vermogen 31-12-2020:	€36.050	Vreemd vermogen 31-12-2019:	€15.184

Regio FoodValley, Ede			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Burgemeester E. Klein	Wethouder G. van Deelen	
Programma(s):	0		
Doelstelling deelname:	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op diverse deelgebieden		
Financieel belang:	€ 70.765 XX		
Verwacht financieel resultaat:	0		
Eigen vermogen 31-12-2020:	€2.578.759	Eigen vermogen 31-12-2019:	€2.010.245
Vreemd vermogen 31-12-2020:	€2.999.854	Vreemd vermogen 31-12-2019:	€2.861.673

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM), Arnhem			
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Burgemeester E. Klein	Wethouder H.E. van Dijk-van Ommering	
Programma(s):	1	7	

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM), Arnhem	
Doelstelling deelname:	VGGM organiseert voor veiligheidsregio Gelderland Midden de hulpverlening. Doelstelling van deelname is het inkopen van kwalitatief hoogwaardige hulp- en dienstverlening voor volksgezondheid en brandweertaken.
Financieel belang:	GGD: € 149.000/ Bevolkingszorg: € 9.000/ JGZ 0-4 jaar: € 142.000 XX/ RVP: €23.000 XX/ Brandweer: € 503.000
Verwacht financieel resultaat:	
Eigen vermogen 31-12-2020:	€9.844.000
Eigen vermogen 31-12-2019:	€7.367.000
Vreemd vermogen 31-12-2020:	€24.031.000
Vreemd vermogen 31-12-2019:	€13.214.000

Stichtingen en verenigingen	
Eem Vallei Educatief, Barneveld	
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder H.E. van Dijk-van Ommering
Programma(s):	4
Doelstelling deelname:	Voldoen aan de wettelijke verplichting in Scherpenzeel openbaar onderwijs aan te bieden. Met de deelname wordt beoogd om door middel van schaalgrootte efficiency- en kwaliteitsvoordelen te genereren.
Financieel belang:	Er is alleen sprake van bestuurlijk belang
Verwacht financieel resultaat:	N.v.t.
Eigen vermogen 31-12-2020:	
Eigen vermogen 31-12-2019:	
Vreemd vermogen 31-12-2020:	
Vreemd vermogen 31-12-2019:	

IBMN, Vianen	
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder G. van Deelen
Programma(s):	0
Doelstelling deelname:	Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) is een samenwerking op het terrein van inkoop en aanbesteding, gericht op het realiseren van kwalitatieve, procesmatige en financiële inkoopvoordelen.
Financieel belang:	Onbekend
Verwacht financieel resultaat:	€ 0
Eigen vermogen 31-12-2020:	€206.027
Eigen vermogen 31-12-2019:	€203.924
Vreemd vermogen 31-12-2020:	€
Vreemd vermogen 31-12-2019:	€

Kulturhus de Breehoek	
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder G. van Deelen
Programma(s):	5
Doelstelling deelname:	Toezicht op een deugdelijke exploitatie en realisatie van de 'Kulturhus Gedachte' waarbij voorzieningen op het gebied van zorg, cultuur, educatie, sport en welzijn in een gebouw zijn samengebracht.
Financieel belang:	Exploitatie bijdrage: € 140.000 XX

Kulturhus de Breehoek	
Verwacht financieel resultaat:	
Eigen vermogen 31-12-2020:	Eigen vermogen 31-12-2019: €2.048.944
Vreemd vermogen 31-12-2020:	Vreemd vermogen 31-12-2019: €4.836.944

Vennootschappen en corporaties	
BNG, Den Haag	
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren
Programma(s):	0
Doelstelling deelname:	Participeren in Bank Nederlandse Gemeenten, die gericht is op gemeenten. De aandeelhouders betreffen uitsluitend gemeenten en provincies.
Financieel belang:	3.510 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 oer aandeel.
Verwacht financieel resultaat:	Onbekend/ Eigen en vreemd vermogen hieronder x € 1 mln
Eigen vermogen 31-12-2020: €5.097	Eigen vermogen 31-12-2019: €4.887
Vreemd vermogen 31-12-2020: €155.262	Vreemd vermogen 31-12-2019: €144.802

Vitens, Zwolle	
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder I. van Ekeren
Programma(s):	0
Doelstelling deelname:	Als aandeelhouder invloed uitoefenen op drinkwatervoorziening.
Financieel belang:	7.746 aandelen à € 1 nominaal
Verwacht financieel resultaat:	Onbekend/ Eigen en vreemd vermogen hieronder x € 1 mln
Eigen vermogen 31-12-2020: €557	Eigen vermogen 31-12-2019: €533
Vreemd vermogen 31-12-2020: €1.340	Vreemd vermogen 31-12-2019: €1.294

Paragraaf 8: Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk speerpunt in Scherpenzeel. In de Kadernotitie Duurzaamheid beschrijven we wat de gemeente Scherpenzeel verstaat onder het brede begrip duurzaamheid. De Kadernotitie Duurzaamheid is uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda Duurzaamheid. Deze richt zich met name op het thema 'Planet'. Met deze uitvoeringsagenda wordt concreet gemaakt welke ambitie, inzet en resultaat de gemeente Scherpenzeel heeft ten aanzien van 10 actuele onderwerpen. Het geeft tevens een "agenda" voor de activiteiten op korte en middellange termijn, waardoor ook inwoners en ondernemers in Scherpenzeel kunnen zien wat er in dit kader door de gemeente wordt ondernomen.

Het betreft de volgende thema's:

- CO₂-besparen:

D.m.v. verduurzaming sportpark, het stimuleren van zonne-energie op (openbare) daken en gebouwen, het beschikbaar stellen van een Duurzaamheidslening en het enthousiasmeren van bedrijven om energie- en duurzaamheidsmaatregelen te treffen.

- Gemeente als voorbeeld:

Net als bij andere integrale thema's heeft ook bij duurzaamheid de gemeente verschillende rollen zoals faciliteren, regisseren en zelf doen.

- Klimaatadaptatie:

Zoals het uitvoeren van maatregelen uit het waterplan en het stimuleren van inwoners tot klimaatadaptatie d.m.v. afkoppelen/regentonnen en minder verharding.

- Stimuleren van biodiversiteit

- Het stimuleren van hergebruik en afvalscheiding. En het sluiten van kringlopen door stimuleren van circulariteit

- Verduurzaming van woningen en nieuwbouwwoningen bouwen we (bijna) energieneutraal

- Duurzame mobiliteit:

We faciliteren laadpalen voor elektrische auto's en fietsen in de openbare ruimte en stimuleren fietsgebruik door een goede inrichting van de openbare ruimte.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van onderwerpen die een relatie hebben met een duurzaam Scherpenzeel in de programmabegroting.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?
Programma 0	
<ul style="list-style-type: none"> Adequate huisvesting van de gemeente en haar ambtenaren 	<ul style="list-style-type: none"> Plaatsen van zonnepanelen op het dak van de gemeentewerf De resultaten van eventuele noodzakelijke aanpassingen voor label C verplichting realiseren
<ul style="list-style-type: none"> Ruimte voor investeringen in duurzaamheid 	<ul style="list-style-type: none"> Opbrengsten uit grondexploitaties gedeeltelijk bestemmen voor investeringen in duurzaamheid
Programma 1	
<ul style="list-style-type: none"> Evenementenbeleid 	<ul style="list-style-type: none"> Nieuw evenementenbeleid opstellen met daarbij (ook) aandacht voor duurzaamheidsaspecten
Programma 2	
<ul style="list-style-type: none"> Behoud en mogelijk versterken van de kwaliteit en veiligheid van de woon- en leefomgeving 	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen lange termijnvisie voor de fysieke leefomgeving in de omgevingsvisie
<ul style="list-style-type: none"> Duurzaamheidsmaatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> Aanleg laadpalen voor auto's en fietsen Stimuleren fietsgebruik door een goede inrichting van de openbare ruimte Investeren in klimaatbestendige wegen, hierbij hebben we aandacht voor hittestress en klimaatadaptatie
<ul style="list-style-type: none"> Toekomst openbaar vervoer 	<ul style="list-style-type: none"> Lobbywerk voortzetten in de regio om de verbindingen te verbeteren en de huidige verbindingen te behouden.
Programma 3	
<ul style="list-style-type: none"> Investeren in de verbinding met onze ondernemers 	<ul style="list-style-type: none"> Continuering gestructureerd overleg met de Ondernemersvereniging / Bedrijvenkring om elkaar te informeren over ontwikkelingen Inventariseren waar we een slag kunnen slaan op het gebied van revitalisering en toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen Inspanning leveren ter stimulering werkvoorraad/opdrachten Scherpenzeelse bedrijven
<ul style="list-style-type: none"> Duurzaamheidsinitiatieven 	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren en promoten van Vallei Boert Bewust Deelname Living Lab Regio Foodvalley Circulair

	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiden revitalisering en toekomstbestendige bedrijventerreinen in samenhang met de RES • Zon op het dak initiatieven in samenwerking met bedrijvenkring • Wij stimuleren de verkoop van lokale producten en promoten lokale streekproducten • Duurzame vormen van recreatie stimuleren, met accent op de fiets
Programma 4	
<ul style="list-style-type: none"> • We willen elk kind een succesvolle schoolloopbaan laten doorlopen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimtebehoefte voor de korte en lange termijn in beeld brengen • Prestatieafspraken maken met de voorschool en vroegschool
Programma 5	
<ul style="list-style-type: none"> • Welzijn en gezondheid bevorderen 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering sport en preventieakkoord voorzetten
<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaamheidsmaatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Wij werken samen met De Breehoek en de sportverenigingen aan verduurzaming van het sportpark
<ul style="list-style-type: none"> • Een veilig, duurzaam en gezond bomenbestand 	<ul style="list-style-type: none"> • Continuering diversificatie van het bomenbestand
<ul style="list-style-type: none"> • Verhoging biodiversiteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Inrichting en beheer natuurvolgend maken • Meer groentypen toepassen, waaronder eetbaar groen • Inrichting en beheer richten op insecten, vogels, kleine zoogdieren en mensen
<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaamheidsmaatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Klimaatbestendige inrichting van ons openbaar groen • Toepassen van vogel-, vlinder- en bijvriendelijke boom- en heestersoorten
Programma 6	
<ul style="list-style-type: none"> • Samenkracht en burgerparticipatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrale aanpak binnen het Sociaal Domein • Stimuleren dat gebruik gemaakt wordt van praktische hulp en ondersteuning
Programma 7	
<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaamheidsmaatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Inwoners stimuleren tot klimaatadaptatie, zoals regenwater afkoppelen, gebruik regenton, verminderen verharding

	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren hergebruik en afvalscheiding
<ul style="list-style-type: none"> • Energieneutraal in 2050 en 55% CO₂-vermindering in 2030 	<ul style="list-style-type: none"> • We bouwen nieuwbouwwoningen (bijna) energieneutraal • We zetten in op energiebesparing en een gevarieerde energiemix • We stimuleren dat bestaande woningen energieneutraler worden
<ul style="list-style-type: none"> • Programma 8 	
<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaamheidsmaatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> • Energiezuinige woningen van duurzame materialen • Meer bestaande woningen aanpassen naar label A en B • Een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte en particuliere tuinen met oog voor biodiversiteit
<ul style="list-style-type: none"> • Passende gebiedsontwikkeling en zorgvuldige en optimale grondexploitatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam bouwen (inclusief duurzame inrichting openbare ruimte) • Betaalbaar wonen binnen de gemeente Scherpenzeel bevorderen

1. Recapitulatie programma's
2. Geprognostiseerde balans per 31 december 2022-2025
3. EMU-Saldo

Recapitulatie Programma's

Lasten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0: Bestuur en Ondersteuning	6.997.438	6.428.371	5.319.684	5.590.623	5.318.449	5.362.027
1: Veiligheid	718.227	830.048	827.421	827.421	824.431	823.445
2: Verkeer en Vervoer	1.119.550	1.518.296	813.358	809.435	1.000.785	932.850
3: Economie	240.086	260.771	172.832	195.332	207.832	212.832
4: Onderwijs	814.568	837.373	848.866	849.703	847.645	847.801
5: Sport, Cultuur en Recreatie	2.145.088	1.956.947	1.818.687	1.616.575	1.679.875	1.679.876
6: Sociaal Domein	8.492.738	8.637.976	7.854.437	7.793.211	7.793.211	7.793.211
7: Volksgezondheid en Milieu	2.313.814	2.396.853	2.463.988	2.443.015	2.460.172	2.426.197
8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	4.520.556	9.555.124	3.636.233	2.911.068	3.818.997	3.292.392
Totaal Lasten	27.362.065	32.421.759	23.755.506	23.036.383	23.951.397	23.370.631

Baten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0: Bestuur en Ondersteuning	-14.430.043	-16.091.085	-16.343.795	-16.221.432	-16.408.007	-16.567.175
1: Veiligheid	-12.840	-13.840	-13.920	-13.920	-13.920	-13.920
2: Verkeer en Vervoer	-10.730	-35.904	-36.711	-36.711	-36.711	-36.711
3: Economie	-129.209	-129.606	-186.758	-186.758	-186.758	-186.758
4: Onderwijs	-78.516	-89.479	-89.479	-89.479	-89.479	-89.479
5: Sport, Cultuur en Recreatie	-174.503	-113.009	-137.596	-63.694	-163.694	-63.694
6: Sociaal Domein	-2.280.788	-1.242.281	-1.109.035	-1.109.035	-1.109.035	-1.109.035
7: Volksgezondheid en Milieu	-2.409.066	-2.348.128	-2.446.961	-2.450.503	-2.463.631	-2.485.161
8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	-6.691.617	-10.258.154	-2.939.094	-3.016.051	-4.170.001	-3.879.891
Totaal Baten	26.217.312	30.321.486	23.303.349	23.187.583	24.641.236	24.431.824

Saldo begroting voor bestemming	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	1.144.753	2.100.273	452.157	-151.200	-689.839	-1.061.193

Toevoeging reserves	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0: Bestuur en Ondersteuning			125.466	851.101	1.184.788	1.319.172
1: Veiligheid						
2: Verkeer en Vervoer			147.000	147.000	147.000	147.000
3: Economie						
4: Onderwijs			25.000	25.000	25.000	25.000
5: Sport, Cultuur en Recreatie			5.000	5.000	5.000	5.000
6: Sociaal Domein						
7: Volksgezondheid en Milieu					90.000	30.000
8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing						
Totaal Toevoegingen	0	0	302.466	1.028.101	1.451.788	1.526.172

Onttrekking reserves	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0: Bestuur en Ondersteuning			-639.819	-542.997	-409.830	-380.114
1: Veiligheid						
2: Verkeer en Vervoer						
3: Economie						

4: Onderwijs			-107.108	-104.605	-101.944	-98.565
5: Sport, Cultuur en Recreatie			-171.062	-171.062	-171.062	-171.062
6: Sociaal Domein						
7: Volksgezondheid en Milieu			-90.000	-90.000	-90.000	-50.000
8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing				-18.000	-18.000	-18.000
Totaal Onttrekkingen	0	0	-1.007.989	-926.664	-790.836	-717.741

Saldo reservemutaties			-705.523	101.437	660.952	808.431
------------------------------	--	--	-----------------	----------------	----------------	----------------

Saldo begroting na bestemming			-253.366	-49.763	-28.887	-252.762
--------------------------------------	--	--	-----------------	----------------	----------------	-----------------

Incidentele baten en lasten

Lasten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
0: Bestuur en Ondersteuning	Laptops	27.000	27.000	27.000	
	Doorbelasting loonkosten excl overhead aan stelpost bestaande projecten	47.318			
	Uitvoering wet WOZ - Belastingen	103.443	78.443		
	Werkplaats – Rioolreiniger, opzetstrooier en divers kleine apparaten	24.000		4.000	4.000
Totaal		170.511	155.168	91.109	73.609
3: Economie	Grebbelinie subsidieprogramma 2022	2.500			
Totaal		2.500			
5: Sport, Cultuur en Recreatie	Uitvoering Sportakkoord	20.000			
	Bibliotheek	3.180			
	Open monumentendag	-3.300		3.300	3.300
	Muziekonderwijs financieel effect subsidieprogramma 2022	-1.000			
	Voorziening Toren N-H Kerk				4.270
Totaal		18.880		3.300	7.570
6: Sociaal Domein	1 fte consulent jeugdhulp tijdelijk ivm wegwerken achterstanden	70.000			
	Uitvoeringskosten Wet Inburgering	27.705			
Totaal		87.905			
7: Volksgezondheid en Milieu	Project Kansrijke start	4.290			
Totaal		4.290			
8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	Meerkosten transitie omgevingswet		18.000	18.000	18.000
Totaal			18.000	18.000	18.000
Totaal lasten		293.886	173.168	112.409	99.179
Baten	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
5: Sport, Cultuur en Recreatie	Specifieke uitkering sportakkoord	-20.000			
Totaal		-20.000			
6: Sociaal Domein	Gebundelde uitkering voorlopig 2021	-118.076			
Totaal		-118.076			
Totaal baten		-138.076			
Totaal Saldo		155.810	173.168	112.409	99.179

Geprognoteerde balans

Bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	21.140	23.165	24.119	25.186	25.930	26.071
Financiële vaste activa	4.703	4.758	4.719	4.680	4.641	4.602
Totaal vaste activa	25.843	27.923	28.838	29.866	30.571	30.673
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	-72	9.565	9.980	6.849	4.331	1.923
Uitzettingen	6.055	2.932	2.932	2.932	2.932	2.932
Liquide middelen	252	0	0	0	0	0
Overlopende activa	926	926	926	926	926	926
Totaal vlottende activa	7.161	13.423	13.838	10.707	8.189	5.781
Totaal activa	33.004	41.346	42.676	40.573	38.760	36.454
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	19.316	18.226	17.443	17.797	18.509	19.347
Resultaat boekjaar	-417	-77	253	51	29	252
Voorzieningen	9.419	9.448	10.399	10.759	11.397	11.660
Vaste schuld	42	6.281	7.372	4.818	1.599	92
Totaal vaste passiva	28.360	33.878	35.467	33.425	31.534	31.351
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	2.123	4.947	4.688	4.627	4.705	2.582
Overlopende passiva	2.521	2.521	2.521	2.521	2.521	2.521
Totaal vlottende passiva	4.644	7.468	7.209	7.148	7.226	5.103
Totaal passiva	33.004	41.346	42.676	40.573	38.760	36.454

EMU saldo

Het EMU saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid. Op grond van het BBV dient een berekening van het aandeel Scherpenzeel te worden opgenomen in de programmabegroting. Gemeenten hebben ook invloed op het EMU-saldo. Voor Scherpenzeel zal de invloed marginaal zijn.

EMU Saldo		Bedragen x € 1.000				
		Begroting				
		2021	2022	2023	2024	2025
1.	(+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-750	-453	152	690	1.061
2.	(-) Mutatie (im)materiële vaste activa	2.025	954	1.067	744	141
3.	(+) Mutatie voorzieningen	29	951	360	638	263
4.	(-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	9.637	415	-3.131	-2.518	-2.408
5.	(-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-12.383	-871	2.576	3.102	3.591

Bijlagen

1. Investerings- en financieringsstaat
2. Specificatie van het eigen vermogen
3. Specificatie van de voorzieningen
4. Specificatie van de voorziening groot onderhoud gemeente-eigendommen
5. Vervangingsinvesteringen
6. Overzicht van subsidies
7. Financiële ontwikkelingen waarvoor een separaat raadsvoorstel volgt

Bijlage 1: Investerings- en financieringsstaat

Financieringsbehoefte

Bedragen x € 1.000

Financieringsbehoefte	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat	-77	253	51	29	252
Afschrijvingen, afwaarderingen	826	894	888	926	926
Mutatie werkkapitaal					
- Mutatie voorraden	-9.637	-415	3.131	2.518	2.408
- Mutatie uitzettingen, overlopende activa	0	0	0	0	0
- Mutatie vlottende schuld, overlopende passiva	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	-673	-706	101	661	809
Mutatie voorzieningen	29	951	360	638	263
Mutatie waarborgsommen, overige vaste schuld	50	0	0	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	-9.482	977	4.531	4.772	4.658
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Netto investeringen immateriële vaste activa	-15	0	0	0	0
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
Netto investeringen materiële vaste activa	-2.836	-1.848	-1.955	-1.670	-1.067
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Netto investeringen financiële activa - excl. verstr. leningen	0	0	0	0	0
Desinvesteringen financiële activa - excl. verstr. leningen	0	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.851	-1.848	-1.955	-1.670	-1.067
Financieringsbehoefte (-) cq. overschot (+)	-12.333	-871	2.576	3.102	3.591
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar					
Toename verstrekte leningen	-218	-120	-120	-120	-120
Aflossing verstrekte leningen	163	159	159	159	159
Toename opgenomen leningen	6.189	1.091	3.466	0	0
Aflossing opgenomen leningen	0	0	-6.020	-3.219	-1.507
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar	6.134	1.130	-2.515	-3.180	-1.468
Kasstroom uit financieringsactiviteiten < 1 jaar					
Mutatie uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.123	0	0	0	0
Mutatie opgenomen kasgeldleningen	2.574	-259	-61	78	-2.123
Kasstroom uit financieringsactiviteiten < 1 jaar	5.697	-259	-61	78	-2.123
Mutatie geldmiddelen	-502	0	0	0	0
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren					
Liquide middelen / bankschulden ultimo vorig dienstjaar:	252	-250	-250	-250	-250
Liquide middelen / bankschulden ultimo dienstjaar:	-250	-250	-250	-250	-250
Mutatie geldmiddelen	-502	0	0	0	0

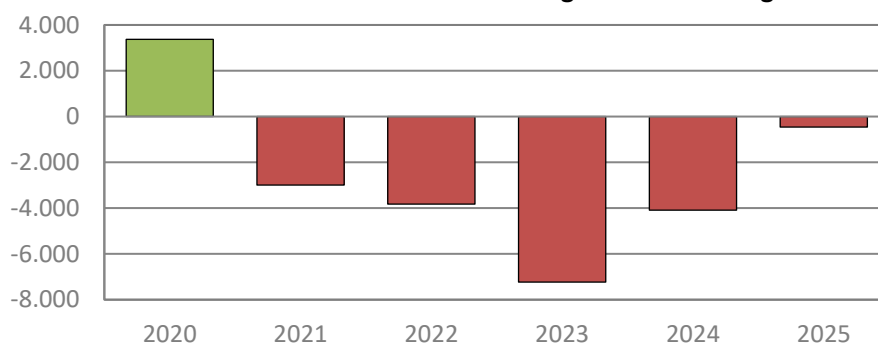
Liquiditeitspositie

Bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet	Realisatie	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Netto vlottende schuld						
Vlottende schulden	0	2.824	2.565	2.504	2.582	459
Vlottende middelen	3.921	546	546	546	546	546
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)	-3.921	2.278	2.019	1.958	2.036	-87
Toegestane kasgeldlimiet						
Begrotingstotaal	31.093	26.799	23.756	23.036	23.951	23.371
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Minimum bedrag	300	300	300	300	300	300
Toegestane kasgeldlimiet	2.643	2.278	2.019	1.958	2.036	1.987
Toets kasgeldlimiet						
Ruimte onder kasgeldlimiet	6.564	0	0	0	0	2.074
Overschrijding van de kasgeldlimiet		0			0	

Liquiditeitsprognose

Prognose financiering

Bijlage 2: Specificatie van het Eigen vermogen

Naam reserve	2021 = Begrotingsjaar -1				2022 = Begrotingsjaar			
	Saldo 1/1 2021	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12 2021	Saldo 1/1 2022	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31/12 2022
Algemene reserve	4.993.526		1.028.821	3.964.705	3.964.705	0	471.000	3.493.705
Egalisatie bestemmingreserves								
Reserve afvalstoffenheffing	20.000	0	0	20.000	20.000	0	0	20.000
Reserve riolering	141.070	0	0	141.070	141.070	0	0	141.070
Overige bestemmingsreserves								
Reserve grondexploitatie	3.293.722	1.511.818	410.747	4.394.793	4.394.793	16.966	16.966	4.394.793
Reserve sociale Woningbouw	408.871	0	0	408.871	408.871	0	0	408.871
Nieuwbouw onderwijsgebouwen	1.008.252	25.000	112.577	920.675	920.675	25.000	107.107	838.568
Reserve Subsidie monumenten	168.342	5.000	5.000	168.342	168.342	5.000	5.000	168.342
Reserve Huisvesting	995.888	0	40.446	955.442	955.442	0	40.446	914.996
Reserve onderhoud wegen	514.396	147.000	492.831	168.565	168.565	147.000	0	315.565
Reserve Omgevingsvisie	85.382	0	30.000	55.382	55.382	0	0	55.382
Reserve Lening De Breehoek	4.175.000	0	75.000	4.100.000	4.100.000	0	75.000	4.025.000
Reserve Automatisering	553.138	108.500	94.360	567.278	567.278	108.500	93.562	582.216
Herinrichting sportpark De Bree	1.126.757	0	71.653	1.055.104	1.055.104	0	71.653	983.451
Reserve Duurzaamheid	336.055	17.194	150.000	203.249	203.249	0	90.000	113.249
Versterking ambtelijke capaciteit	0	1.082.700	1.082.700	0	0	0	0	0
Reserve Centrumvisie	61.660	0	61.660	0	0	0	0	0
Reserve Zwembad	381.878	0	19.409	362.469	362.469	0	19.409	343.060
Reserve Food Valley	114.354	0	25.527	88.827	88.827	0	17.845	70.982
Reserve Sociaal Domein	878.466	0	627.578	250.888	250.888	0	0	250.888
Reserve leerlingenvervoer	59.439	0	0	59.439	59.439	0	0	59.439
Totaal	19.316.196	2.897.212	4.328.309	17.885.100	17.885.100	302.466	1.007.989	17.179.577

Bijlage 3: Specificatie van de Voorzieningen

Naam voorziening	2021			2022			
	Vermeerd.	Vermind.	Saldo 31/12	Saldo 1/1	Vermeerd.	Vermind.	Saldo 31/12
Onderhoud gemeente-eigendommen	172.755	67.882	669.405	669.405	197.294	0	866.699
Wachtgeldverplichtingen personeel			0	0			0
Pensioen wethouders	28.233	27.387	1.746.565	1.746.565	28.233		1.774.798
Wachtgelden wethouders		129.645	253.077	253.077			253.077
Voorziening Heijhorst			16.399	16.399			16.399
Voorziening Bruinhorsterlaan			8.908	8.908			8.908
Reorganisatieplan Permar			0	0			0
Fonds dorpsontwikkeling Scherpenzeel Zuid			762.794	762.794	559.000		1.321.794
Onderhoudsgelden de Breehoek			186.970	186.970			186.970
Voorziening bouwk.aanp. Breehoek			10.935	10.935			10.935
Voorziening bomen	17.500		54.133	54.133	17.500		71.633
Voorziening Riolering	35.669		5.402.249	5.402.249	77.312	13.000	5.466.561
Totaal	254.157	224.915	9.111.434	9.111.434	879.339	13.000	9.977.773

Bijlage 4: Specificatie van de Voorzieningen groot onderhoud gemeenteeigendommen

Naam voorziening		2021				2021			
		Saldo 1/1	Vermeerd.	Vermind.	Saldo 31/12	Saldo 1/1	Vermeerd.	Vermind.	Saldo 31/12
1. Ambtswoning	Alleen klein onderhoud tot verkoop 2012	9.896		0	9.896	9.896			9.896
2. Brandweergarage/werkplaats	MJOP Grontmij 2013	127.846	30.000	21.598	136.248	136.248	30.000		166.248
3. Sportvelden de Bree accommodaties	Berekening renovatie velden	100.095	44.347	32.241	112.201	112.201	120.398		232.599
4. Sportvelden de Bree		69.425	51.512	0	120.937	120.937			120.937
5. Toren N.H.-kerk	MJOP Delfgou 2016	75.792	6.896	1.207	81.481	81.481	6.896		88.377
6. Buitenplaats	MJOP Grontmij 2013	43.575	18.000	7.794	53.781	53.781	18.000		71.781
7. Villa	MJOP Grontmij 2013	137.902	22.000	5.043	154.860	154.860	22.000		176.860
Totaal		564.532	172.755	67.882	669.405	669.405	197.294	0	866.699

Bijlage 5: Vervangingsinvesteringen 2022-2025

Omschrijving van de vaste activa	Vermeerdering in 2022	Vermeerdering in 2023	Vermeerdering in 2024	Vermeerdering in 2025
Uitbreiding begraafplaats	-	900.000		
Centrumvisie 2019-2022	500.000	250.000	100.000	
Herinrichting combi riolering vlieterweg	265.000			
Herinrichting combi riolering rembrandtlaan			330.000	
Vervanging openbare verlichting 2022	55.500	55.500	55.500	55.500
Uitvoering BWKP - klimaatmaatregelen (jaarlijks)	213.000	213.000	213.000	165.000
Uitvoering grondwatermaatregelen (jaarlijks)	133.000	133.000	133.000	
Vervangen gemaal Marternes - mech/el deel (2023)		34.700		
Vervanging riolering vlieterweg e.o. (2022)	589.735			
Vervanging riolering Calamiteiten (2023)		100.000	100.000	
Vervanging Drukriolering 6 (mech/el) (2023)		202.100		
Vervanging vrijvervalriolering 2025				824.000
Vervanging gemaal oosteide - mech/el deel (2025)				22.800
Vervanging riolering Rembrandtlaan (2024)			739.130	
Nido aanhanger	30.000			
Nido opzetstrooier		40.000		
Vervanging Laptops	27.000	27.000		
Vervanging hardware (servers)	35.000			
TOTAAL-GENERAAL	1.848.235	1.955.300	1.670.630	1.067.300

Bijlage 6: Subsidieprogramma

Tabel A: Programma 1 Openbare orde en veiligheid							
		zaaknummer	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Financieel effect	Indexatie	Effect op begroting
1	Buurtbemiddeling (Stichting Welzijn Barneveld)	20629	2.500	4.420	1.920	0	1.920
Totaal Tabel A			2.500	4.420	1.920	0	1.920

Tabel B: Programma 5 onderdeel Sportbeleid en Activering							
Nr	Organisatie	zaaknummer	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Financieel effect	Indexatie	Effect op begroting
1	Badmintonclub Badge	18169	350	350	0	0	0
2	Tafeltennisvereniging S'zeel	20651	350	350	0	0	0
3	Bridgeclub Scherpenzeel	20823	700	700	0	0	0
4	Gymnastiekvereniging Doto	16457	1.150	925	-225	0	-225
5	Volleybalvereniging Set Up'69	20086	800	800	0	0	0
6	Ondernemingsvereniging Scherpenzeel (Wielerronde)	sponsoring	750	750	0	0	0
7	Breehoek zonder drempels	20682	750	750	0	0	0
8	Algemeen budget voor incidentele subsidieaanvragen	incidenteel	1.500	1.500	0	0	0
9	St. Zwembad 't Willaer	20648	53.594	53.000	-594	0	-594
10	Sportstimulering jeugd	incidenteel	2.500	2.500			0
Totaal Tabel B			62.444	61.625	-819	0	-819

Tabel C: Programma 5 onderdeel Media, openbaar groen en recreatie							
Nr	Organisatie	Zaaknummer	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Financieel effect	Indexatie	Effect op begroting
1	Gospelkoor Masjiach	20869	350	350	0	0	0
2	ATS	20862	350	350	0	0	0
3	Caecilia	20401	4.595	3.895	-700	0	-700
4	Stichting Sint Nicolaas	21270	1.500	1.500	0	0	0
5	Vereniging Oud Scherpenzeel	18593	3.250	3.250	0	0	0
6	Oranje Vereniging Scherpenzeel	21173	3.500	3.500	0	0	0
7	Algemeen budget voor incidentele subsidieaanvragen	Incidenteel	1.500	1.500	0	0	0
8	Grebberliniebezoekerscentrum	2019/2020/2021	2.500	2.500	2.500	0	2.500
1	Jubileum	Incidenteel	1.000	1.000	0	0	0
1	Platteland Anders	21046	2.500	2.750	250	0	250
1	De Bibliotheek Scherpenzeel	20654	196.470	199.650	0	3.180	3.180
Subsidie volgt op basis van de Mediawet 2008							
1	Midland FM	jaarlijks	5.000	5.000	0	0	0
Subsidie muziekonderwijs							
1	Caecilia	20401	3.000	3.000*	0	0	0
2	Individuele subsidiëring muziekonderwijs		10.000	10.000	0	0	0
3.	Stichting Muziekonderwijs Scherpenzeel	21048	5.000	4.000**	-1.000	0	-1.000
1	Weidevogelbescherming de Kiewiet	19024	250	250	0	0	0
2	VVV Scherpenzeel	21191	8.000	8.000	0	0	0
3	Vrijwilligerswerk	jaarlijks	4.500	4.500	0	0	0

Tabel C: Programma 5 onderdeel Media, openbaar groen en recreatie							
4	Stichting Kulturhus de Breehoek		140.000	140.000			0
5	Buurtbus	20577	227	227	0	0	0
	Totaal Tabel C		393.492	395.222	1.050	3.180	1.730

Tabel D: Programma 6 Sociaal Domein							
Nr	Organisatie	zaaknummer	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Financieel effect	Indexatie	Effect op begroting
1	De Zonnebloem, afd. RSW	17623	300	300	0	0	0
2	Stichting Slachtofferhulp	16078	2.864	3.260	396	0	396
3	Ned. Herv. Jeugdraad	16374	750	750	0	0	0
4	Scouting	21268	925	925	0	0	0
5	Bureau Halt	17618	3.315	3.293	-22	0	-22
6	Speel-o-theek	20719	1.800	1.800	0	0	0
7	VGGM/Jeugdgezondheidszorg 0 -18	21077/20472	78.027	81.326	0	3.299	3.299
8	St. Welzijn Ouderen Scherpenzeel/Renswoude	20491	79.610* (begroting) 77.600(sub) 2.700 (acc. Kosten)	81.574	1.964	0	1.964
9	Sante	20573	126.623	130.788	0	4.165	4.165
11	De Schuilplaats	19767	13.760	16.200	0	2.440	2.440
12	Jeugdpunt	19021	30.710	31.110	0	400	400
13	Stichting de Vluchtheuvel	20751	9.900	10.150	0	250	250

Tabel D: Programma 6 Sociaal Domein							
Nr	Organisatie	zaaknummer	Bedrag 2021	Bedrag 2022	Financieel effect	Indexatie	Effect op begroting
14	Interkerkelijke Diaconale Hulpverlening (IDH)	21266	7.568	7.600	0	32	32
15	NPV afdeling Scherpenzeel	21179	1.000	1.000	0	0	0
16	Steunpunt (Stichting Welzijn Barneveld)	20629	55.700	56.416	0	716	716
17	Inloop (Stichting Welzijn Barneveld)	20629	45.000	46.640	0	1.640	1.640
	Totaal Tabel D		457.852	473.132	2.338	12.942	15.280

*berekening is gebaseerd op begroot bedrag

	Totaal		916.288	934.399	4.489	16.122	20.611
	Inzet stelpost subsidies					-15.000	5.611

Bijlage 7: Financiële ontwikkelingen waarvoor een separaat raadsvoorstel volgt

Voor een aantal financiële ontwikkelingen – met name investeringen – zal het college een raadsvoorstel inbrengen voordat tot uitvoering wordt overgegaan. Dit is bepaald in artikel 5.2 van de Financiële verordening.

Voor de beleidsvoornemens die in deze programmabegroting zijn opgenomen betreft dit:

Beleidsvoornemens	Planning (in de Raad)
Investering wegereconstructie 't Zwarte Land	2020
Uitwerking Breehoek/Gemeentehuis	2020/2021
Uitvoeringsplan Centrumvisie	2021
Subsidie de Breehoek 2021	2020
Informatiebeleidsplan 2021-2024	2020
Ontwerp "Projectorganisatie 2022"	2021
Actualisatie MOP/MIP/MVP buitensport	2020/2021